

WURI LJESTVICA

Splitsko sveučilište 21. na svjetskoj listi inovativnih

STR.3

CROPIX

PROF. VLADO GUBERAC, REKTOR
SVEUČILIŠTA U OSIJEKU STR. 4

Nije znanje znanje znati, već je znanje znanje dati!

god XIII.
broj 141.
26. srpnja 2021.
www.unist.hr
www.unizg.hr

universitas

hrvatske sveučilišne novine

OTVOREN REGIONALNI CENTAR IZVRSNOSTI ROBOTSKIH TEHNOLOGIJA – 'CRTA'

ZNANSTVENI PROJEKTINA SVJETSKOJ RAZINI

STR. 14

AFP

NOVINARSTVO NA
SVEUČILIŠTU U
SPLITU STR. 2

Veliki interes za novi studij

DARINKO BAGO, STRUČNJAK ZA GOSPODARSTVO

Za inovacije i poslovne uspjehe potrebno je izvrsno obrazovanje

STR. 8

NAJBOLJI STUDENTI EKONOMSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U SPLITU

Znanje i marljivost su put za uspjeh

STR. 7

Antonija
Buzov, Marin
Radić i
Ena Jurić

VLADIMIR DUGANDŽIĆ/CROPIX

MEĐUNARODNA ZNANSTVENA
KONFERENCIJA '12. DANI OSNOVNIH ŠKOLA'

Krug od znanosti do učionice

Prikazana su istraživanja nastavne i znanstvene realnosti, kao i inovacije u kontekstu profesionalne kulture suradnje, povjerenja i zajedničkog učenja

Ffst konferencija

FFST

Piše: **SUZANA TOMAŠ**

Filozofski fakultet u Splitu, na čelu s Odsjekom za Učiteljski studij, organizirao je Međunarodnu znanstvenu konferenciju 12. Dani osnovnih škola *Krug od znanosti do učionice* preko aplikacije Zoom.

Ova konferencija okupila je djelatnike škola, suradnike, stručnjake iz različitih područja, znanstvenike i studente iz tuzemstva i inozemstva kako bi u ovim prigodama, kroz konstruktivni i stvaralački dijalog, mogli razmjenjivati svoja teoretska, znanstvena i praktična iskustva te na taj način dolaziti do novih zamisli o pristupima za unaprjeđenje nastavne i znanstvene prakse i teorije.

Kroz oblike organizacije kao što su predavanja, radionice, poster i multimedijске prezentacije, sudionici konferencije razmijenili su znanstvena i stručna iskustva.

Tijekom konferencije prikazali su istraživanja nastavne i znanstvene realnosti, kao i inovacije u kontekstu profesionalne kulture suradnje, povjerenja i zajedničkog učenja.

Na ovogodišnjim 12. Danima osnovnih škola *Krug od znanosti do učionice* 1000 sudionika je sudjelovalo u svojstvu izlagača, kao i slušatelja u sekcijama koje su tematski bile podijeljene u sljedeće kategorije: Digitalna tehnologija u obrazovanju, Strategije i praksa

u profesionalnoj orijentaciji učitelja, Inkluzivno obrazovanje, Kreativno i kritičko promišljanje u obrazovanju/nastavi, Razigrana znanost, Znanstvena i umjetnička pismenost, Interkulturalno obrazovanje, Ljudska prava i socijalna pravda u obrazovanju i Humanističke znanosti i umjetnost u globalnom okruženju/društvu.

Osim izlaganja u gore navedenim sekcijama, sudionici konferencije imali su priliku prisustvovati pozvanim predavanjima renomiranih imena u svijetu odgoja i obrazovanja. Pozvane predavačice na konferenciji su bile prof. Maja Ljubetić, prof. Edita Slunjski, izv. prof. Ivana Borić i doc. Cristina Mesquita, a interaktivno predavanje je održala dr. Maja Quien.

Tijekom konferencije sudionicima su bili dostupni linkovi na kojima su virtualno upoznali Sveučilišnu galeriju „Vasko Lipovac“.

Virtualno upoznavanje galerije omogućila je voditeljica Sveučilišne galerije Helena Trze Jakelić. Konferencija je pružila sadržajnu priliku za međusobni dijalog djelatnika u odgojno-obrazovnom procesu te priliku za razmjenu iskustva.

Osnovna misao vodilja koja iz godine u godinu prati ovu konferenciju je povezivanje teorije, znanosti i prakse, stoga će krug od znanosti do učionice i dalje biti zatvoren.

Sponzor konferencije je izdavačka kuća ALFA.

Željko Radić i
Goran Kardum

VLADIMIR DUGANDŽIĆ/CROPIX

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Veliki interes za novi studij Novinarstvo u suvremenim medijima

Prorektor za pravne poslove i razvoj ljudskih potencijala prof. **Željko Radić** imenovan je za vršitelja dužnosti voditelja diplomskog studija u osnivanju, a nakon što je pripreme radnje obavio prorektor za nastavu prof. **Goran Kardum**

Piše: **DIANA BARBARIĆ**

Rektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. **Dragan Ljutić** već je prije isticao kako vlada veliki interes za pokretanjem studija novinarstva u Splitu, te je najavio da ga planira pokrenuti već u idućoj akademskoj godini.

– Šteta je da nam svake godine mladi iz Dalmacije odlaze studirati novinarstvo u Mostar i Zagreb, a možemo ga sami osnovati – ustvrdio je rektor Ljutić.

A da je Sveučilište u Splitu ozbiljno odmaknulo u pri-

premama za uvođenje novoga diplomskog studija koji bi trebao „proizvoditi“ diplomirane novinare, svjedoči i odluka Senata donesena na zadnjoj sjednici.

Prorektor za pravne poslove i razvoj ljudskih potencijala Sveučilišta u Splitu prof. dr. **Željko Radić** imenovan je, naime, za vršitelja dužnosti voditelja diplomskog studija u osnivanju Novinarstvo u suvremenim medijima, a nakon što je pripreme radnje za pokretanje studija odradio njegov kolega, prorektor za nastavu

prof. dr. **Goran Kardum**.

Postupak dobivanja dopunice za ovaj studij bliži se kraju i postoji mogućnost da se već ove jeseni upišu prvi studenti. Kvota bi trebala biti 20 redovnih studenata. Detalje će Sveučilište vrlo skoro objaviti, a studij će, uz teoriju, obuhvaćati i jako puno praktičnog rada. Moći će se upisati svi koji su završili preddiplomski iz društvenog ili humanističkog područja.

Za sada je u planu pokretanje samo diplomskog studija, koji će u fokusu imati ne samo

tradicionalne nego i nove medije. S praksom u medijskim kućama koje djeluju na području Splita početak će se već u drugom semestru, a ukupno bi studenti tijekom četiri semestra trebali imati čak 500 sati praktičnog rada sa svojim mentorima u nastavnim bazama.

Bit će to interdisciplinarni studij tijekom kojeg će se studenti moći posebno fokusirati na pojedina područja, a na Splitskom sveučilištu se nadaju da će prve studente primiti već za par mjeseci.

LJETNA ŠKOLA NA SVEUČILIŠTU U SPLITU

Kvantitativne metode u ekosustavnom pristupu ribarstvu

U organizaciji Sveučilišnog odjela za studije mora u sklopu Interreg projekta FAIRSEA - Fisheries in the Adriatic Region – a Shared Ecosystem Approach od 21. do 26. lipnja održala se ljetna škola pod nazivom „AMARE-MED 2021.: 2nd FAIRSEA advanced school on quantitative methods for ecosystem approach to fisheries application“.

Naime, riječ je o tečaju o kvantitativnim metodama s primjenom u ekosustavnom pristupu ribarstvu, tehničke prirode, s praktičnim računalnim aktivnostima, zadacima i programiranjem, koji pohađa čak 29 domaćih i inozemnih polaznika (doktoranata, postdoktoranata i znanstvenika), dijelom uživo, a dijelom online zbog

pandemije COVID-19. Na otvaranju ljetne škole u hotelu „Ora“, prorektorica Sveučilišta u Splitu prof. Leandra Vranješ Markić je istaknula važnost internacionalne suradnje: „U projektu Europske ko-

misije, od 56 prijavljenih mreža sveučilišta, naša alijansa Europsko sveučilište mora SEA-EU je odabrana među prvih 17, a kao jedan od ciljeva ima dobivanje europske diplome. Naime, Sveučilište u Splitu jedno je od

šest partnerskih sveučilišta SEA-EU alijanse i profilira se kao maritimno sveučilište. Želja nam je stvoriti sveučilište budućnosti kako bi se naši studenti i djelatnici mogli slobodno kretati između granica, bez jezičnih barijera i razmjenjivati ideje“, ustvrdila je prorektorica Vranješ Markić, istaknuvši i da je vrlo ponosna što se unatoč ovim teškim vremenima izazvanim koronavirusom uspjela organizirati ova ljetna škola. Izrazila je uvjerenje da će polaznicima usvojeno znanje i vještine biti itekako od koristi u brojnim izazovima koji slijede.

Polaznike su pozdravili i pročelnica Sveučilišnog odjela za studije mora doc. Maja Krželj, voditelj projekta dr. Simone Libralato s Instituta za oceanografiju i eksperimentalnu geofiziku u Trstu i u ime Organizacijskog odbora prof. Svjetlana Krstulović Šifner s Odjela za studije mora.

GORDANA ALFIREVIĆ

Sveučilište u Splitu i Grad Sinj stvaraju centar suvremene poljoprivrede

U Gradskoj vijećnici Grada Sinja gradonačelnik Miro Bulj sa suradnicima ugostio je rektora Sveučilišta u Splitu, prof. Dragana Ljutića s delegacijom te pročelnika djelokruga poslova Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu, tehničku kulturu i sport Splitsko-dalmatinske županije Tomislava Donlića. Tema sastanka bila je suradnja Grada Sinja i Sveučilišta u Splitu te razvojni put grada prema mjestu izvrsnosti moderne poljoprivrede.

U Sinju već djeluje Studij mediteranske poljoprivrede, o čemu je rektor Sveučilišta u Splitu upoznao gradonačelnika Bulja te je razgovarano oko trenutne organizacije, ali i budućih potreba studija. Gradonačelnik Sinja istaknuo je potrebu uspostave srednjoškolskog smjera u području poljoprivrede u Sinju, a tu ideju podržao je i pročelnik u Splitsko-dalmatinskoj županiji Tomislav Donlić. "Od Splitsko-dalmatinske županije dobili smo potvrdu da će se u Sinju otvoriti novi odjel, novi razred unutar srednje škole, smjer poljoprivrede. Vertikalno obrazovanja prilagodit ćemo onome što je naš potencijal i ono što u ovome trenutku želimo razvijati, a to je poljoprivreda", istaknuo je gradonačelnik Bulj.

Da će svi napori biti uloženi kako bi buduću studentu imati priliku biti u samom svjetskom vrhu po dobivenim znanjima iz područja napredne poljoprivrede, istaknula je i viša savjetnica za obrazovanje i znanost za svjetsku banku dr. Danica Ramljak. Iskazala je želju za osni-

Osnivanje Inovacijskog centra za digitalnu poljoprivredu, kao mogući projekt Sveučilišta i Grada, te uspostava studijskog programa digitalne poljoprivrede, Sinj i Sveučilište svrstalo bi u sam svjetski vrh - poručila je prof. Danica Ramljak

vanjem Inovacijskog centra za digitalnu poljoprivredu u Sinju, kao mogući zajednički projekt Sveučilišta i Grada, te uspostavu studijskog programa digitalne poljoprivrede. To bi, smatra profesorica Ramljak, Sinj i Sveučilište svrstalo u sam svjetski vrh.

Nakon završetka sastanka sudionici nisu krili zadovoljstvo. Zaključak svih je da bez snažne suradnje Grada i Sveučilišta nema napretka, a Studij poljoprivrede i buduću Inovacijski centar bit će samo početak te značajne suradnje. Rektor

Sveučilišta u Splitu prof. Dragan Ljutić podsjetio je kako je Sveučilište Studij mediteranske poljoprivrede premjestilo u Sinj, što je odjeknulo u cijeloj Hrvatskoj i šire te samo dokazalo koliko je usmjerenost na stvarne potrebe stanovništva određenog kraja i promišljanje održive budućnosti neophodno. "Upravo je to trend kojim ide naša moderna znanost, nastava i naukovanje, dakle idemo prema lokalnim sredinama i ojačavamo znanje lokalnih sredina. Oduševljen sam koliko vrlo značajnih ljudi živi u Sinju i

okolici i bave se poljoprivredom. Kada pogledamo cijelu našu županiju, mi imamo jednu veliku snagu i uz jedno zajedništvo možemo dati perspektivu. Sve ovo radimo radi naših budućih studenata, radi naše mladosti", zaključio je rektor Ljutić.

Sastanku su uz gradonačelnika Mira Bulja i rektora Dragana Ljutića nazočili Denis Bobeta, zamjenik gradonačelnika, prof. dr. sc. Tomislav Kilić, prorektor za poslovanje, prof. dr. sc. Goran Kardum, prorektor za nastavu, prof. Željko Radić, prorektor za pravne poslove i razvoj ljudskih potencijala, prof. Stipan Janković, pročelnik Odjela zdravstvenih studija, prof. Ivan Pavić, voditelj preddiplomskog studija Hotelijerstvo i gastronomija, Filip Klarić-Kukuz, glavni tajnik Sveučilišta u Splitu, Ivana Pletković, pročelnica Ureda rektora, Jelena Hrga, voditeljica Odjela za financijsko poslovanje i računovodstvo, Nataša Musap, tajnica rektora, doc. Josip Gugić, voditelj Studija mediteranske poljoprivrede, mr. sc. oec. Ivana Pavić, dipl.inf., v.d. pročelnica Upravnog odjela za prostorno uređenje, komunalne djelatnosti, gospodarstvo i upravljanje imovinom, dr. rer. nat. Mislav Cvitković, Odjel za fiziku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Splitu, Frano Boko, mag.ing. mech, predsjednik Odbora za gospodarstvo, komunalne djelatnosti, obnovu i razvoj Grada Sinja i Ivica Mastelić, dipl.ing. agronomije, viši stručni suradnik za poljoprivredu u Gradu Sinju.

UNIST.HR

Sveučilište u Splitu u prestižnom društvu

UNIST

WURI LJESTVICA

Splitsko Sveučilište 21. na svjetskoj listi

Visoki plasman zaslužilo je kao jedno od najinovativnijih sveučilišta na svijetu i jedino iz Hrvatske u ovom prestižnom društvu

Piše: **DIANA BARBARIĆ**

Sveučilište u Splitu ove je godine zauzelo 21. mjesto na WURI ljestvici 2021. kao jedno od najinovativnijih sveučilišta na svijetu sa stvarnim utjecajem u kategoriji etičkih vrijednosti te između 101. i 200. mjesta sveučilišta sa stvarnim utjecajem. Usto, jedino je sveučilište iz Hrvatske koje se plasiralo u ovo prestižno društvo.

WURI ili "World's Universities (with) Real Impact" ljestvica promovira i ocjenjuje stvarni društveni doprinos sveučilišta kroz inovativne, moderne i sveobuhvatne pristupe stvaranja i distribucije novih znanja s ciljem stvaranja stručnjaka koji stečenim obrazovanjem mogu odgovoriti zahtjevima suvremenog društva.

Bez obzira što prva mjesta još uvijek zauzimaju velika svjetska sveučilišta sa stoljetnom tradicijom poput Massachusetts Institute of Technology ili Stanforda, WURI ljestvica je u probirnoj uvrstila i manje poznata svjetska sveučilišta koja su usmjerena na inovativno rješavanje društvenih izazova u svojem okruženju. Baš zbog toga su posebno ponosni na Sveučilištu u Splitu. Znači im to da je prepoznata inovativnost i društvena odgovornost njihovog mladog univerziteta.

Rektor **Dragan Ljutić** ne krije zadovoljstvo, tim više što je sad već u pitanju potvrda kontinuiteta rasta, napretka i razvoja Splitskog sveučilišta, za što su, ističe on, zaslužni svi djelatnici i studenti. Međutim, priznaje i veliku podršku zajednice.

- Uprkos velikim naporima koje ulažemo da našim studentima bude bolje i čimjenici da se trudimo ostaviti dubok i pozitivan trag u našem gradu, ali i cijeloj Hrvatskoj, valja kazati da bismo teško u tome uspjeli bez podrške resornog ministra **Radovana Fuchsa** i premijera **Andreja Plenkovića**. Oni su nam omogućili ovako snažan rast zbog kojeg brojna svjetska sveučilišta žele surađivati s nama - tvrdi rektor Ljutić.

Ovakvom plasmanu, drži on, svakako je doprinijelo i

Rektor Dragan Ljutić vrlo je zadovoljan novim priznanjem

UNIST, CROPIX

to što se Splitsko sveučilište razgranalo i u okolne gradove - u Makarsku gdje je osnovan studij Hotelijerstvo i gastronomija, te u Sinj, gdje djeluje studij Mediteranske poljoprivrede.

I u tim sredinama Sveučilište jača svoj pozitivan utjecaj i koristi lokalnoj zajednici.

- Ovu disperziju Sveučilišta od starta je podržao župan **Blaženko Boban**, ali isto tako moram pohvaliti sinjskog gradonačelnika **Mira Bulja** koji je izrazio spremnost pomoći nam u pronalasku prostora za studij, ali i ustupiti parcelu u Sinjskom polju koja bi bila ogledna parcela Studija mediteranske poljoprivrede. Sličnu podršku očekujem i od novoga gradonačelnika Makarske **Zorana Parnog** kojemu se spremamo u posjet - napominje rektor.

Uvjeren je i da će Sveučilište imati jaku podršku nove splitske vlasti, tim više što novi gradonačelnik **Ivica Puljak** dolazi iz njihovih redova, s FESB-a, jedne od najboljih sastavnica.

- Na kraju moram spomenuti: ponosan sam na ovo priznanje, ali možda je za nas najveće priznanje ono koje nam daju naši studenti. A oni su rad Sveučilišta za vrijeme pandemije ocijenili s visokom ocjenom 4, 8, dok su predavanja svojih profesora vrednovali s 4, 6. Njihovo mišljenje je jako važno i ono je razlog zašto imamo sve više studenata iz svih krajeva Hrvatske i svijeta u Splitu - istaknuo je rektor Ljutić.

SVEUČILIŠTE U SPLITU POTPISALO SPORAZUM SA ŠEST TVRTKI

Osigurana stručna praksa za 550 studenata

Piše: **MILA PULJIZ**

Na Odjelu stručnih studija Sveučilišta u Splitu, u sklopu EU projekta "Unaprjeđenje i provedba stručne prakse na Sveučilišnom odjelu za stručne studije", održano je potpisivanje partnerskog sporazuma između Sveučilišta u Splitu i privrednih subjekata kao partnera na projektu, i to "Akvo Energy Med", "Ericsson Nikola Tesla", "Cemex Hrvatska", "Lama", "Delić Dielektrik" i "Deltron".

Ukupna vrijednost projekta je 3,3 milijuna kuna, a traje do 2023. godine.

Dr. Marko Vuksić, pročelnik Odsjeka za elektrotehniku i voditelj projekta

-Unaprjeđenje i provedba stručne prakse na Sveučilišnom odjelu za stručne studije" Sveučilišta u Splitu, prezentirao je projekt, među ostalim, naglasivši kako je cilj projekta unaprijediti postojeće programe, kvalitetu studija i njihov

JOŠKO ŠUPČIĆ, CROPIX

izlazak na tržište rada te povezati studente s poslodavcima kako bi se međusobno prepoznali.

"Projekt je započeo prije godinu dana, a sada je u fazi kada se u njega uključuju renomirani subjekti, tvrtke kod kojih će naši studenti obavljati praksu. Studenti su kroz studij obvezni odraditi 120 ili 240 sati prakse, ovisno o studiju, a na praksu će njih oko 550. Projekt je svojim aktivnostima usmjeren na na-

stavno i nenastavno osoblje te studente preddiplomskih stručnih i specijalističkih diplomskih studija", kazao je. Istaknuo je također da na Odjelu postoji pet studijskih programa, a najbrojnije aktivnosti se odvijaju na Odsjeku elektrotehnike.

Rektor Sveučilišta prof. Dragan Ljutić tom je prigodom istaknuo da je iznimno važno kada pojedina sastavnica postaje most između studenata i poslodavaca, tj. pokaže interes prema

lokalnoj zajednici te prepozna njezine potrebe. Također, rektor je zahvalio gospodarstvenicima koji su prepoznali ovaj hvaljevrijedan projekt i dali mu podršku.

Prof. Petar Pepur, pročelnik Sveučilišnog odjela za stručne studije, podsjetio je da je SOSS stručna sastavnica Sveučilišta u Splitu i pridonosi razvoju stručnih kompetencija na Sveučilištu.

-Naš moto je 'bez struke nema ni nauke'. Naša stručnost se temelji na cijelom nizu stručnih kolegija koji se izvode na Odjelu, prvenstveno na kolegiju Stručna praksa. Shodno tome zaključujete i kakvo je značenje ovog projekta i sudjelovanja naših partnera", kazao je.

Veliki tekst na temu svega onoga što studenti rade u laboratorijima unutar stručne prakse, kao i neke od najboljih projekata proizlaskih iz Sveučilišnog odjela za stručne studije donosimo na ovim stranicama u sljedećem izdanju Universitas.

PROF. VLADO GUBERAC, REKTOR SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Nije znanje znanje znati, već je znanje znanje dati!

prof. Vlado
Guberac

Sveučilište mora imati dobru suradnju s gospodarstvom. Transfer znanja, tehnologija i патената iz akademske zajednice u gospodarstvo je kontinuiran strateški cilj

RAZGOVARAO:
IVAN PERKOV

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku nastavlja svoj razvojni put na čelu s rektorom Vladom Gubercom koji je izabran na novi rektorski mandat (2021. - 2025.). Vlado Guberac redoviti je profesor u trajnom zvanju Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku još od 2007. godine, a dekansku je dužnost obnašao čak 12 godina (2005. - 2017), sve do preuzimanja rektorske pozicije. Član je brojnih međunarodnih znanstvenih i stručnih tijela, voditelj niza međunarodnih projekata te autor stotinjak znanstvenih i stručnih radova. S profesorom Gubercom za Universitas smo porazgovarali o proteklom mandatu i viziji razvoja Osječkoga sveučilišta u iduće 4 godine, a posebnu smo pažnju posvetili specifičnostima Osječkoga sveučilišta i društvenim izazovima s kojima se suočava istok Hrvatske.

Nedavno ste dobili povjerenje Senata Osječkog sveučilišta da još 4 godine budete na njegovu čelu. Na koja ste postignuća iz prvog mandata najviše ponosni, a s kojim dijelovima rada niste zadovoljni?

-Naravno da smo neke ciljeve zacrtane programom rada rektora ostvarili, dok druge nismo mogli. Izdvojio bih neka postignuća: utemeljili smo Kineziološki fakultet i nedavno proslavili prvu godišnjicu utemeljenja. Po-

lažite za osnutak Kineziološkoga fakulteta temeljilo se na izdvajanju postojećih sveučilišnih studija, preddiplomskoga sveučilišnog studija Kineziologija i diplomskoga sveučilišnog studija Kineziološka edukacija. Cjelovitu analizu uvjeta, organizacijski ustroj, kadrovske potencijale, prostorne uvjete, opremu i financijske aspekte osnutka Kineziološkoga fakulteta izradilo je Povjerenstvo u posebnom elaboratu. Sveučilišne sastavnice izvode danas velik broj studijskih programa i pokrivaju velik broj područja znanosti. Ulaganjem dodatnih napora na pojedinim sastavnicama ustrojeni su novi deficitarni studiji. Tijekom zadnje tri i pol godine utemeljili smo na našim sastavnicama čak 22 nova studijska programa.

Studijski programi

O kakvim se točno programima radi i kako doprinose misiji Sveučilišta?

-Izdvojio bih pet studijskih programa na stranom jeziku (četiri na engleskom jeziku i studij Medicina na njemačkom jeziku) koji upisuju studente i počinju ove jeseni. Također smo na Pravnom fakultetu utemeljili diplomski studij Socijalni rad, tako da naši studenti mogu nastaviti studirati, nakon tri godine, studij u Osijeku. Pri kraju su elaborati oprav-

danosti za još neke deficitarne studije na tržištu rada. Studijske programe koji nisu više atraktivni na tržištu rada ugasili smo ili stavili u status mirovanja. Pomagali smo sastavnicama u prijavama međunarodnih i domaćih projekata, kako bismo povećali vidljivost u europskom istraživačkom prostoru.

Što je s kapitalnim, infrastrukturnim projektima?

-Ulagali smo u infrastrukturu kroz opremanje postojećih zgrada naših sastavnica, a pri samom smo kraju opremanja namještajem novoga Studentskoga paviljona unutar sveučilišnog kampusa. To je najveći

“

Ulagali smo u infrastrukturu kroz opremanje postojećih zgrada naših sastavnica, a pri samom smo kraju opremanja namještajem novoga Studentskoga paviljona unutar sveučilišnog kampusa.

Novi studentski paviljon

Osijek ilustracija

Sveučilište u Osijeku

Posebno ste fokusirani i na zadržavanje mladih stručnjaka na istoku zemlje.

Tako je, još jedna vrlo velika „misijska“ uloga Sveučilišta je zadržavanje mladih ljudi u Osijeku, u istočnoj Hrvatskoj, nakon stečene diplome. Vrlo smo često svjedoci odlazaka naših mladih ljudi, akademski obrazovanih, u zemlje Europske unije u potrazi za poslom. Sveučilište mora uložiti maksimalne napore i zadržati akademski obrazovne mlade ljude u Osijeku i istočnoj Hrvatskoj, kontaktima tijekom studija s potencijalnim poslodavcima, prijavljivanjem *startup* projekata kod tih poslodavaca, kako iz znanstvenog i stručnog, tako i iz umjetničkog područja, te kroz edukaciju na Sveučilištu u vidu razvoja karijera. I na kraju, kroz nove studentske programe i nove fakultete trebamo zadržati mlade ljude na istoku Hrvatske i stvoriti im pozitivan okvir za osnivanje obitelji.

Jesu li neki od najavljenih programa jedinstveni u Hrvatskoj, a kompatibilni s posebnostima regije u kojoj Sveučilište djeluje?

Planiramo povećati broj studentskih programa onim studijima koji su trenutno deficitarni na tržištu rada na istoku Hrvatske. Jedan takav studij je Kontinentalni turizam i enogastromija, izuzetno zanimljiv i atraktivan za mlade ljude na istoku Hrvatske, koji osnivaju svoje OPG-ove koji se bave upravo ruralnim turizmom. Ta grana gospodarstva je u usponu i traži mlade, kvalificirane ljude. Najvažnije je imati kadar, znanstveno-nastavno osoblje potrebno za izvođenje nastave, a puno je lakše osigurati materijalno-tehničke uvjete, barem za pojedine studije.

U programu ste posebno istaknuli misao J.J. Strossmayera: *Mali narodi poput Hrvata mogu samo znanošću i kulturom postati ravnopravni velikim narodima. Slijedimo li kao društvo tu ideju?*

Časno ime biskupa Josipa Jurja Strossmayera u nazivu našega Sveučilišta stalni je podsjetnik za cjelokupnu

Osijek je prelijep grad u kojem bi svaki mladi čovjek i svaka mlada obitelj željeli živjeti, i gdje im se može osigurati egzistencija dostojna čovjeka.

osječku akademsku zajednicu da znanstveni i nastavni rad treba biti na dobrobit svoga naroda i na dobrobit Sveučilišta. Zadaća koju sam kao rektor preuzeo još u svom prvom mandatnom razdoblju jest internacionalizacija Osječkoga sveučilišta, kako bi ono bilo vidljivije u europskom istraživačkom prostoru i europskom prostoru visokoškolskih institucija. Sveučilište u Osijeku, s obzirom na događanja u Slavoniji posljednjih godina, osim znanstvene, umjetničke i stručne, ima socijalnu i demografsku ulogu. Sveučilište traži načine i modalitete kako, nakon završenog obrazovnog ciklusa, zadržati mlade ljude u Hrvatskoj te, s tim ciljem, nastojimo našim studentima počati stručnu praksu, uspostavili smo neposredne kontakte s gospodarstvom, ali i kulturnim i obrazovnim institucijama. Želimo da poslodavci unaprijed prepoznaju intelektualnu i kreativnu snagu naših studenata i računaju na nju. Zalažemo se za to da se naši studenti nametnu i realiziraju u vlastitoj sredini.

Koji su konkretni koraci za realizaciju tih težnji?

Motiviramo, stipendiramo i nagrađujemo studente po kriteriju izvrsnosti, originalnosti i autentičnosti u svim poljima i granama znanosti i umjetnosti, a istovremeno se brinemo za stalni napredak i boljitak studentskog standarda, sve s ciljem da Osijek bude

poželjno mjesto za studiranje i življenje. Europska komisija je našem Sveučilištu produljila članstvo među potpisnicima Europske povelje za istraživače i Kodeksa o novačenju istraživača do 2022. godine. Time je Sveučilištu priznat sustavan rad i važan napredak u primjeni Povelje i Kodeksa. To je još jedna važna potvrda da studenti koji studiraju na našem Sveučilištu, a žele se baviti znanstvenom istraživačkim radom, imaju iste uvjete kao i europski im kolege. Sveučilište je dodijeljena Erasmus+ povelja do 2027. godine, čime je također priznat sustavan rad na promicanju mobilnosti studenta, nastavnog i nastavnog osoblja te internacionalizaciji.

Koje se novosti mogu očekivati u smislu poboljšanja studentskog standarda i pristupačnosti Sveučilišta ugroženim skupinama studenata?

Veliko poboljšanje studentskoga standarda ogleda se kroz spomenutu infrastrukturu investiciju, završetak izgradnje Studentskoga paviljona unutar sveučilišnog kampusa. To je, kako je rečeno, najveći studentski paviljon u Hrvatskoj (samostojeći paviljon), koji ima 800 kreveta, moderne tehnologije i ukupne investicije od 191.000.000 kn. Zajedno s postojećim dva studentska doma, Sveučilište može, od ukupno 17.000 studenata koliko ih studira u Osijeku, u studentske domove smjestiti 1500 studenata. Posebno vodimo brigu o smještaju djece poginulih branitelja, djece invalida ili djece sa zahtjevnim socijalnim statusom, pri čemu ta djeca imaju poseban status kod dodjele smještaja. Drugi oblik poboljšanja studentskog standarda je kontinuirano poboljšanje raznovrsne studentske prehrane, kao i proširenje ponude sportskih i kulturno-umjetničkih aktivnosti studenata.

Strani studenti

Internacionalizacija, s jedne strane, i suradnja s gospodarstvom s druge strane nametnu se kao prioriteti javnih sveučilišta... Kako poboljšati ta dva aspekta sveučilišnog djelovanja?

Internacionalizacija Sveučilišta je kontinuiran proces koji nikad ne prestaje i nikad nije dovoljno dobar, niti konačan. S obzirom na veličinu i godine tradicije našega sveučilišta, možemo biti zadovoljni kako se Sveučilište kreće na ranglistama. Sam položaj na ranglistama različit je ovisno o kojoj listi se radi. Cijenjeni međunarodni portal Webometrics vrednuje toplistu 30.000 svjetskih sveučilišta sa svih kontinenata. Osječko sveučilište je uvijek među prvih 2000 najboljih svjetskih sveučilišta (trenutačno na 1928. mjestu). Internacionalizaciji sveučilišta doprinosi i udruživanje u sveučilišne konzorcije. Tako je u ožujku 2021. Sveučilište postalo partner u konzorciju šest europskih sveučilišta iz Njemačke, Francuske, Španjolske, Italije i Poljske (pripreme za zajedničke projekte su u tijeku). Internacionalizacija i prepoznatljivost u europskom istraživačkom prostoru (ERA) i europskom pro-

storu visokog obrazovanja (EHEA), Sveučilištu donosi koristi u kadrovima, ali i u financijama. Naravno, sve je to usko vezano s povećanjem broja stranih studenata na Sveučilištu, a time i povećanja broja obranjenih disertacija s međunarodnim povjerenstvom te povećanjem broja međunarodnih projekata (konzorciji).

Kako nastojite napraviti poveznicu akademije i gospodarstva?

Gospodarstvo ne smije biti u drugom planu i Sveučilište mora imati dobru suradnju s gospodarstvom. Transfer znanja, tehnologija i patenata iz akademske zajednice u gospodarstvo je kontinuiran strateški cilj. Nije znanje znanje dati, već je znanje znanje dati! Nastojimo stalno povećavati kvote za upis na one studentske programe koji su deficitarni na tržištu rada. Imajući to u vidu, pratimo potrebe tržišta i u izradi studentskih programa aktivno uključujemo i naše gospodarstvenike te njihovo mišljenje i viđenje studija. Intenziviranje dijaloga s gospodarstvenim subjektima, jedinicama lokalne samouprave te jače uključivanje Sveučilišta u razvojne projekte, revizija nastavnih planova i programa nakon 16 godina bolonjskog procesa i prilagodba tržištu rada imperativ je koji mora biti u prvom planu. Poticanje osnivanja novih studija i fakulteta, novih združenih studija kako na Sveučilištu, tako i između više sveučilišta, osnivanje resora za kulturu, umjetnost i međuinstitucionalnu suradnju, doprinosi boljoj suradnji sa zajednicom u kojoj Sveučilište radi i povećava zapošljivost diplomanata.

Koju biste poruku za kraj poslali potencijalnim budućim studentima Sveučilišta u Osijeku, onima iz Slavonije, ali i iz ostatka Hrvatske i Europe. Što u Osijeku mogu očekivati?

Ulaskom RH u punopravno članstvo Europske unije Sveučilište je ušlo u zajednicu europskih sveučilišta te se s ciljem uspješnog pozicioniranja u znatno većem okruženju mora uspješno prilagoditi. Sveučilište je postalo vidljivo i prepoznatljivo u Europskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA) i Europskom istraživačkom prostoru (ERA) te istraživačima i studentima iz Hrvatske i inozemstva privlačno i poželjno mjesto za istraživanje i studiranje. S obzirom na izazove koji predstoje za razvoj Sveučilišta, jačamo internacionalizaciju u svim područjima rada, gradimo neophodnu infrastrukturu, te jačamo istraživačke kapacitete. Sveprisutna globalizacija uvjetuje visoku kompetitivnost u svim segmentima, pa tako i u znanstvenom istraživačkom smislu. Stoga je poseban izazov kontinuirano voditi Sveučilište u smjeru izvrsnosti, čuvajući tradicijske vrijednosti i sve ono što nas obilježava kao naciju. Osijek je srednjoeuropski multikulturni grad, s jakom njemačkom i mađarskom nacionalnom manjinom. Bogat je svojom poviješću i stoljećima je bio otvoren grad za različite ljude i različite ideje. I na koncu, Osijek je prelijep grad u kojem bi svaki mladi čovjek i svaka mlada obitelj željeli živjeti, i gdje im se može osigurati egzistencija dostojna čovjeka.

studentski paviljon u Hrvatskoj (samostojeći paviljon) koji ima 800 kreveta i koji je visokosofisticiran objekt, dijelom samoodrživ. Ukupna investicija bila je 191.000.000 kuna, najvećim dijelom iz EU fondova, a Vlada RH financirala je investiciju s 16.000.000 kuna. Najesen u paviljon namjeravamo useliti studente. Svakako nam je želja utemeljiti još neke sveučilišne diplomatske studije deficitarne na tržištu rada, koje nismo utemeljili u protekle tri i pol godine. Vjerujemo da ćemo ih utemeljiti zajedno s našim sastavnicama u tzv. zajedničkim studentskim programima.

Sveučilište u Osijeku trebalo bi biti motor razvoja istočne Hrvatske i zaustaviti nepovoljne demografske i migracijske trendove...

Strateški razvoj ljudskih potencijala izravno utječe na konkurentnost Republike Hrvatske, zbog čega je u primjeni Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO) usklađen s Europskim kvalifikacijskim okvirom (EQF) od veljače 2013. godine. Na taj način se bolje povezuje obrazovanje s potrebama tržišta rada. Pri tome je vrlo važno uključiti predstavnike gospodarstva i zajednice u analizu, poboljšanja i izradu novih kurikuluma kako bi oni mogli dati potrebna znanja i vještine studentima te im omogućiti višu razinu kompetitivnosti na tržištu rada. Važno za uspješno konkuriranje studenata na tržištu rada je i jasan opis svih

znanja, vještina i kompetencija koje oni stječu tijekom studija. Izuzetno je važno tijekom studiranja omogućiti studentima što više stručne prakse, više kontakata s gospodarstvenicima kao potencijalnim poslodavcima. Poslodavac može tijekom studija kroz studentsku praksu, stručni ili umjetnički rad stvoriti svoje mišljenje o svakom studentu, vrednovati ga ili stipendirati, te na taj način vezati za pravni subjekt, nakon što student diplomira.

Osjećaj sigurnosti

Uloga sveučilišta u društvenom životu nadilazi isključivo gospodarske potrebe...

Apsolutno, Sveučilište mora imati „misijsku“ ulogu ne samo u obrazovnom, znanstvenom, umjetničkom i stručnom pogledu, nego i u socijalnom i demografskom. Sveučilište u Osijeku ima studije za gotovo sve akademske profile, za nove generacije studenata na razini fakulteta, odjela i Akademije, a Osijek je već 46 godina sveučilišni grad. Sve to stvara osjećaj sigurnosti, optimizma i rada nadu kod mladih ljudi za ostankom i opstankom. Nove generacije studenata ne moraju stanovati u dalekim gradovima, studirati na udaljenim sveučilištima, nego to mogu u svome gradu. Taj osjećaj sigurnosti zalog je budućnosti i uz jačanje gospodarstva i povezivanje sveučilišta s gospodarstvom treba pridonijeti uslijedećem razdoblju demografskoj obnovi.

SVEČANOST NA SPLITSKOM PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKOM FAKULTETU

PROMOCIJA sveučilišnih prvostupnika i magistara struke na PMF-u

Dekan fakulteta prof. Nikola Koceić-Bilan, zajedno s prodekanom za nastavu doc. Nikolom Marangunićem, prodekanom za znanost doc. Viljemkom Bučević-Popović i prodekanom za poslovanje doc. Vladimirom Pleštinom, promovirao je 101 sveučilišnog prvostupnika i 63 magistra struke i uručio nagrade najuspješnijim studentima.

Dekan se u svom pozdravnom govoru obratio svim prisutnim gostima promovirajući, njima dragih i bliskih ljudi koji su im tijekom studiranja bili najveća potpora i oslonac. Zahvalio im se u svoje i u ime studenata što su ih brižno pratili i ohrabivali na tom putu intelektualnog i profesionalnog sazrijevanja.

Naglasio je da studente PMF-a krasi iznimna strpljivost, skromnost i hrabrost jer nisu odabrali lakši put do diplome, već trnoviti, koji će im se u budućnosti višestruko isplatiti. Naime, diploma PMF-a, kao malo koja, *ima jednaku vrijednost svugdje u svijetu* i predstavlja potvrdu vladanja univerzalnim jezikom prirodnih znanosti kojim objašnjava-

mo svijet oko sebe i razotkrivamo lažne teze.

Dodao je da zbog toga prirodne znanosti trebaju biti svjetionik svakog modernog društva, a na njima je da osiguraju da u njemu uvijek bude svjetla.

Dekan je poručio promoviranim da zbog toga nikad ne smiju prestati raditi na sebi jer njihovo obrazovanje je paljenje plamena znanstvene radoznalosti koji će ih tjerati da se cijeli život samozgrađuju i usavršavaju.

“Pozvani ste na puno više od profesionalnog obavljanja vaših poslova, vaše poslanje je da mijenjate svijet oko sebe, razotkrivate prijevare u društvu i politici i promičete istinske vrijednosti kojima smo vas učili. Vi ste budućnost Dalmacije i Hrvatske, vi ste kvasac i pokretačka snaga ovog društva. Ovo je vaša obećana zemlja, ostanite na njoj i izgrađujte je na svim razinama”, poručio je dekan na kraju i svoj govor završio uz stihove Tonča Petrasova Marovića:

„Ne treba nikamo ići,
negdje drugdje tražiti,
što jest i tu je“.

UNIST.HR

SVEUČILIŠTE U SPLITU

U SRCU KAMPUSA održana promocija FGAG-a

Na platou Sveučilišne knjižnice, uz pridržavanje epidemioloških mjera i uz suglasnost županijskog Stožera civilne zaštite, održana je svečana promocija 248 inženjera/inženjerki Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu.

Promovirana su 104 sveučilišna prvostupnika/prvostupnice inženjera/inženjerke:

56 sveučilišnih prvostupnika/prvostupnica inženjera/inženjerki građevinarstva,

31 sveučilišni prvostupnik/prvostupnica inženjer/inženjerka arhitekture i urbanizma,

17 sveučilišnih prvostupnika/prvostupnica inženjera/inženjerki geodezije i geoinformatike.

Promovirano je 35 stručnih prvostupnika/prvostupnica inženjera/inženjerki:

35 stručnih prvostupnika/prvostupnica inženjera/inženjerki građevinarstva.

Promovirano je 108 magistara/magistri inženjera/inženjerki:

57 magistara/magistri inženjera/inženjerki građevinarstva,

51 magistar/magistra inženjer/inženjerka arhitekture i urbanizma.

Promovirana je jedna inženjerka:

Diplomirana inženjerka arhitekture

UNIST.HR

NAJBOLJI STUDENTI EKONOMSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U SPLITU

ZNANJE I MARLJIVOST vode do ozbiljnih i kvalitetnih poslodavaca

Marin Radić,
Ena Jurić i
Antonija BuzovMarin Radić: Najviše mi se
svida pristup profesoraEna Jurić: Razvijanje
karijere u profesorskom
ili znanstvenom smjeru
jako me zanimaAntonija Buzov: Trud i
zaganje uvijek se isplate

Ekonomski fakultet nije mi bio prva želja, mislila sam da će moje usmjerenje biti više tehničko nego društveno, ali uz ekonomiju i CBRO postigla sam oboje - kaže Antonija Buzov, a s njom se slažu kolege Marin Radić i Ena Jurić

Piše **MILA PULJIZ**Snimio **VLADIMIR DUGANŽIĆ**

/CROPIX

I u ovim ljetnim danima nastavljamo s predstavljajući najboljih studenata Splitskog sveučilišta, a to su Antonija Buzov, Ena Jurić i Marin Radić, studenti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Antonija je studentica treće godine Poslovne ekonomije, smjer Marketing, a već je jednom bila gost u našim novinama jer je zajedno s još troje kolega osmislila uređaj za uzorkovanje mikroplastike, što ih je dovelo i do Rektorove nagrade za posebna postignuća. Treba istaknuti da su Ena i Marin također ovogodišnji dobitnici Rektorove nagrade za izvrsnost. Ena je studentica završne godine diplomskog studija, smjer Računovodstvo i revizija, a trenutačno se bavi pisanjem diplomskog rada, baš kao i njezin kolega Marin, također student završne godine diplomskog studija, smjer Računovodstvo i revizija.

“Upisala sam Ekonomski fakultet jer smatram da je ekonomija vrlo široko područje utkano u svaki dio naših života, a za nekoga tko je svestran i zainteresiran za mnoge stvari pokazao se kao vrlo dobar izbor. Ekonomski fakultet nije mi bio prva želja, mislila sam da će moje usmjerenje biti više tehničko nego društveno, ali uz ekonomiju i CBRO postigla sam oboje”, kaže Antonija, a s njom se slaže i kolega Marin.

“Ekonomija je jako multidisciplinarno i široko područje gdje se dosta toga može aplicirati, jako sam zadovoljan fakultetom. A Ekonomski fakultet u Splitu sam odabrao jer je najbolji i najkvalitetniji ekonomski fakultet u državi. Tijekom studija najviše mi se svidio pristup profesora, nastavnog i drugog osoblja. Pohadao sam stručne prakse gdje sam dosta toga naučio i stekao mnoga poznanstva”, dodao je.

Ispunjena očekivanja

Ena također smatra kako je Ekonomski fakultet ispu-

nio i više od njezinih očekivanja, a kao najbolji dio studiranja izdvaja mogućnost obavljanja stručne prakse na mnogim mjestima i u mnogim tvrtkama i društveno korisno učenje, te dodaje kako je tijekom studiranja moguće i raditi preko Student-servisa pa je i sama na taj način proteklih godina stekla radno iskustvo i praksu. A u sklopu društveno korisnog učenja, Marin je s kolegama radio na jednom hvaljenom projektu. “Kao tim smo radili na projektu ‘Pristupačnost grada Trogira osobama s invaliditetom’, gdje smo održali i prezentaciju kako bismo informirali građane i vlast o pristupačnosti i potrebama invalida u gradu Trogiru”, kaže Marin.

Ono što je Antoniju najviše dojmilo tijekom studiranja jest zimska škola Shaping Fair cities, u organizaciji Ekonomskog fakulteta i Grada Splita. “Tema je bila održivost gradova i kako je postići, a upravo sam tijekom Zimske škole upoznala dio studenata s kojima radim na uređaju CBRO”,

dodaje. Njezinu kolegicu Enu priupitali smo kako vremenski stiže biti izvršna na fakultetu, raditi preko Student-servisa i imati vremena za društveni život. “Meni osobno usklađivanje studentskih obveza s društvenim životom nikada nije predstavljalo veći problem. Smatram da je uz dobru organizaciju i planiranje to moguće. Mislim da je najteže kada se uz fakultet paralelno rade i studentski poslovi, tada se često može dogoditi da nešto ‘pati’, ali čak i tada, uz kvalitetne radne navike, moguće je stići odraditi sve obveze, a slobodno vrijeme ostaviti za sebe i druženje s prijateljima i obitelji. Važno je ne zaboraviti da nam je svima potreban odmor i predah kako bismo bili zadovoljni i mogli normalno funkcionirati.” Što se tiče planova za budućnost, Antoniji je prioritet upisati diplomski studij i nastaviti rad na CBRO-u, dok nam Marin priznaje kako su mu sve opcije otvorene.

“Plan je nastaviti se truditi profesionalno i akadem-

ski, ulagati u sebe i u svoj budući posao, gristi i boriti se kroz život kako bih dosegao svoj potencijal. Sve opcije su mi za sada otvorene, volio bi samo napredovati profesionalno ili akademski”, kaže nam Marin, dok njegova kolegica Ena priznaje da se najviše vidi u znanstvenom ili profesorskom smjeru.

Vjera u sebe

“Razvijanje karijere u profesorskom ili znanstvenom smjeru jako me zanima i to bi za mene bila jedna iznimna čast ako bi mi se u budućnosti pružila takva prilika. Mogu reći da sebe u tome dugoročno vidim. Međutim, otvorena sam, naravno, i za rad u praksi i smatram da je važno čim prije uključiti se na tržište rada i početi stjecati radna iskustva”, podijelila je s nama.

A što ovi mladi, uspješni ljudi imaju za reći mladim generacijama koje tek sada (ili za nekoliko godina) upisuju fakultet?

“Srednjoškolcima bih poručila da uvijek vjeruju u se-

be i ne odustaju od svojih želja i zamisli. Potrebno je biti uporna i marljiva osoba jer trud i zaganje se uvijek isplate. Također bih savjetovala da iskoriste sve što im fakultet, ali i život pružaju, jer konstantan rad na sebi je ono što nas dovodi do uspjeha”, kazala nam je Antonija, a s njom se složila i kolegica Ena.

“Budite odvažni i vjerujte u sebe i svoj izbor. Ne dopustite sebi da vas obeshrabre negativne priče koje, nažalost, često možemo čuti o navodnoj neisplativosti studiranja ekonomije jer je s njom, kako neki kažu, teško naći zaposlenje u struci. One koji imaju znanje, marljivi su i vrijedni, sigurno će prepoznati ozbiljni i kvalitetni poslodavci. Ekonomski fakultet u Splitu pruža i mnoge dodatne mogućnosti za svoje studente kako bi pronašli sebe i stekli nova znanja i vrijedna iskustva, razni projekti, radionice, stručne prakse, društveno korisno učenje, brojne konferencije i sl.”, za kraj je dodala Ena.

DARINKO BAGO,
PREDSJEDNIK
HRVATSKIH
IZVOZNIKA I
STRUČNJAK ZA
GOSPODARSTVO

Za inovacije i poslovne uspjehe potrebno je izvršno obrazovanje

Najveći broj uspješnih ljudi čine mladi, visokoobrazovani, uglavnom četrdesetogodišnjaci koji su, nakon fakulteta, marljivo radeći s jednom ili nekoliko ideja stvorili proizvod ili poluproizvod za cijelu paletu korisnika. Upravo je to dokaz da sveučilišno obrazovanje dovodi do uspjeha

PIŠE **IVAN PERKOV**

Tekuća je godina na Zagrebačkom sveučilištu proglašena godinom inovacija. U suvremenom društvu, u izrazito kompetitivnom globalnom okruženju, upravo su inovacije postale najjače gospodarsko sredstvo za postizanje društvenih ciljeva, a posebno su potrebne u malim gospodarskim sustavima poput hrvatskoga, koji samo kvalitetom može nadomjestiti ekonomiju obujma na koju se oslanjaju mnogoljudne nacije. O razvoju pojma inovacija, globalnom i lokalnom tržištu, gospodarskim kretanjima te o značenju suradnje akademske i gospodarske zajednice, porazgovarali smo s jednim od najvećih hrvatskih gospodarskih stručnjaka i dugogodišnjim čelnikom "Končara", naše naj-

jače izvoznike tvrtke. Samozahtajni zagrebački gospodarstvenik svjetskoga glasa Darinko Bago za Universitas progovara o mnogim zanimljivostima povezanim sa suvremenim biznisom.

Kada je danas sveprisutni narativ o inovacijama kao pokretaču gospodarstva postao globalno prepoznat?

– Inovacije donedavna nisu bile prepoznate kao jedan od motora svjetskoga gospodarstva. Uvriježeno je mišljenje da inovacije podrazumijevaju davanje nove vrijednosti nečemu postojećem, ali i da rad na inovacijama predstavlja dodatni trošak s neizvjesnim ishodom. Takvo poimanje je dugo prevladavalo. Danas su inovacije sve to, ali i dio poslovne kulture poduzeća, pri čemu vodeći ljudi potiču inovativnost zaposlenih. Prva zemlja koja je prepoznala istinski potencijal ula-

ganja u inovacije bio je Japan još 60-ih i 70-ih godina prošlog stoljeća, koji upravo tom strateškom opredjeljenju može zahvaliti gospodarski procvat i zauzimanje izvrsne pozicije u svjetskom gospodarstvu. Treba pritom reći da se njihov gospodarski procvat temeljio uglavnom na kopiranju postojećih zapadnoeuropskih i američkih proizvoda kojima su inovacijama dodavali novu vrijednost. Sličan je model nešto kasnije preuzela i Južna Koreja. U to se doba na njihov gospodarski uzlet gledalo kao na sretnu slučajnost i raritet.

Budući da smo već na Dalekom istoku, svakako valja razmotriti i kineski gospodarski model...

– Upravo tako. Prije opisano strateško opredjeljenje Japana i Koreje, u kasnim 80-ima i početkom 90-ih godina preuzela je Kina, iako je to isprva bilo

teško prepoznati. Prvih desetak i više godina primjene novoga gospodarskog modela, Kina je iskoristila za rješavanje unutarnjih problema, zapravo, jednostavnije rečeno, za rješavanje problema posvećujući gladi stanovništva, a tek su nakon toga počeli svoje proizvode i izvoziti. Danas je Kina prepoznata kao gospodarska velesila i proučavajući njihovo gospodarstvo, jasno je da se temelji na inovacijama, a u samom početku na imitacijama i inovacijama već postojećih zapadnjačkih proizvoda.

Intelektualno vlasništvo

Mnoge su im zapadne zemlje to i zamjerile...

– Dakako, nitko ne voli da se drugi bogate na njegovu radu i pameti. Međutim, u tom smislu, u sjećanje mi dolazi odgovor na tu temu kineskog veleposlanika u Europskoj zajed-

nici koji je rekao otprilike: "U redu, možda smo neovlašteno koristili vaše intelektualno vlasništvo, ali što je, na primjer, s barutom i papirom", te je tako nekoliko minuta nastavio nabrajati proizvode koji su nastali u Kini, a koje cijeli svijet koristi bez primisli o naknadi za intelektualno vlasništvo izumiteljima. Nakon toga je konstatirao da se i Kinezi slažu s nužnošću zaštite intelektualnog vlasništva kao i EU, jedino oko čega se ne mogu dogovoriti jest datum od kojeg će mjere zaštite intelektualnog vlasništva stupiti na snagu. Ipak, i Kinezi su počeli jako paziti da ne uzurpiraju tuđe intelektualno vlasništvo, posebice kada su oćenili da su postali vodeća sila po pitanju prijave patenata i drugih oblika zaštite intelektualnog vlasništva.

Kako biste opisali tu promjenu globalne gospodarske

paradigme?

– Kina je naprosto "prisilila" cijeli svijet da preokrene model poslovanja. Zapadnjaci se model poslovanja dotad temeljio na globalizaciji koju, među ostalim, karakteriziraju "razumno inovativni" proizvodi velikih korporacija. To se najbolje vidjelo na automobilima koji su se masovno proizvodili, prodavali i nakon nekoliko godina, kada bi ih se dovoljno prodalo, čime bi se opravdala investicija u razvoj i ostvarila dobit, kompanije bi pustile na tržište novi automobil. U tom je modelu nedostajala povratna veza koja podrazumijeva put od krajnjeg korisnika i njegovih želja do onih koji osmišljavaju proizvod. Želje kupaca su modelirali snažni marketinški timovi. U tom su modelu najmanje cijenjeni bili oni prvi, oni koji osmišljavaju proizvod. Najbolji je pri-

U ŽIVOTU
se samo izvrsnost
istinski valorizira, a
izvrsnost na sveučilištu
podrazumijeva stjecanje
znanja i aplikaciju tih
znanja u životu

skih sportaša jer su tada tretirani kao trošak zbog ograničenih mogućnosti da se na njima zaradi novac osim kroz prodane ulaznice, a poslije i od prihoda za TV prijenose. U to vrijeme, na primjer, sofisticirani poslovni model “vrhunski nogomet” zapravo nije postojao. Danas je vrhunski nogomet razrađen poslovni model koji se kontinuirano inovira, publika ima snažan utjecaj na uprave klubova, trenere i nogometaše, pri čemu ovi potonji ostvaruju i enormne zarade. Usporedite, na primjer, Luku Modrića i njegov status i financijski status nogometaša njegova kalibra nekada. Neusporedivo! Imajući na umu novac koji se danas vrti u nogometu, Luka je za svoje klubove i sponzore zaradio puno više nego što je plaćen, ali je sigurno zadovoljan time koliko zaraduje. Slično je i s inovacijama. Inovacije postaju pogon, a ne trošak jer svi u lancu stvaranja razumiju da nova vrijednost koju generiraju inovacije, a koju kupci s veseljem prihvaćaju, donosi i novi profit. Naravno, i kod ulaganja u sportaše i u inovacije postoji rizik da se investicija neće isplatiti. Kupite li lošeg igrača za veliki novac, izgubit ćete novac, baš kao što ćete izgubiti novac ulaganjem u tvrtku čiju ste inovativnost precijenili.

Temelj uspjeha

Danas su inovacije temelj razvoja i najvećih kompanija?

“

Ne može biti inovativnosti bez ozbiljnog ulaganja u znanost, u temeljna, napredna istraživanja i tehnologiju. Biti individualno inovativan danas je gotovo nemoguće, suvremeno tržište zahtijeva interdisciplinarnost i suradnju

BRANKO NAD

mjer za to Ford Mustang, koji je osvojio svjetsko tržište i postao simbol Amerike. Ljudi koji su stvorili pretpostavke da Ford uopće uđe u proizvodnju sportskih automobila u početku su bili poslovno i medijski potpuno zanemareni, a slavu su pokupili neki drugi ljudi iz Fordova ustroja, a koji s temeljnim vrijednostima sportskog automobila nisu imali gotovo ništa.

Mnoge zapadne kompanije, da bi uspješno odgovorile na lavinu proizvoda koji su dolazili iz Kine, danas u prvi plan stavljaju inovativnost te su tako stvorile model po kojem proizvodi kao da teku, kontinuirano ih inoviraju potaknuti potrebama i željama kupaca, a kada su tehničko-tehnološko-dizajnerski spremni, izlaze s novim proizvodom.

Dugo se na ulaganje u inovacije gledalo kao na trošak...

– Razvoj inovacija zanimljivo je usporediti s razvojem sporta. Prije četrdesetak godina naši su proslavljeni i svjetski poznati sportaši bili poznati i slavljani, ali je u financijskom smislu njihov status bio daleko ispod statusa današnjih vrhun-

živjeti, države iz kojih te kompanije dolaze mogu osigurati svoju bolju stratešku poziciju. Stoga je sve češći slučaj da se države jako trude oko brzoraščih, inovativnih kompanija te im osiguravaju uvjete za rad koje druge kompanije, koje nisu u toj kategoriji, nemaju.

Postoje i velike kompanije koje su svojom pojavom inovacija same po sebi, recimo Uber?

– Naravno, Uber je i *unicorn*, a svi su *unicorni* prepoznati kao inovacija *per se*. *Unicorn* (jednorog) u financijskom svijetu predstavlja kompaniju koja je od potpuno nove inovativne ideje u kratkom roku došla do ukupne vrijednosti kompanije čija tržišna vrijednost prelazi milijardu dolara. Naziv je osmislila i popularizirala Aileen Lee, američka poduzetnica. Odabrala je to mitsko biće da pokaže kolika je rijetkost takvih poslovnih pothvata. U međuvremenu su se pojavili i nazivi *decacorn* (vrijednosti više od 10 milijardi dolara) i *hectocorn* (više od sto milijardi). Procjenjuje se da danas u svijetu ima više od 600 *unicorna* i više od 30 *hectocorna*. Uber je kompanija koja je prepoznala činjenicu da ne morate imati imovinu da biste imali veliki posao. Hrvatski Infobip na dobrom je putu da postane unicorn, ako već i nije, a sljedeći bi trebali biti Rimac automobili.

Koji je profil suvremenog inovatora i uspješnog poduzetnika?

– Javnost često ima percepciju da, recimo, u SAD-u najviše uspijevaju isključivo mladi ljudi do 25 godina koji su napustili fakultet, smislili inovativnu ideju i stvorili poslovno carstvo. Udio takvih ljudi među najuspješnijim američkim poduzetnicima je minimalan. Najveći broj uspješnih ljudi čine mladi, visokoobrazovani ljudi, uglavnom četrdesetogodišnjaci koji su, nakon fakulteta, marljivo radeći s jednom ili nekoliko dobrih ideja stvorili bilo konačni proizvod, bilo poluproizvod za cijelu paletu korisnika. Upravo je to dokaz da sveučilišno obrazovanje dovodi do uspjeha.

Sofisticirani proizvodi

I kod nas vlada percepcija da sveučilišta ne proizvode dovoljno poduzetnika...

– Ne može biti inovativnosti bez ozbiljnog ulaganja u znanost, u temeljna istraživanja, napredna istraživanja i tehnologiju. Biti individualno inovativan danas je gotovo nemoguće. Suvremeno tržište naprosto zahtijeva interdisciplinarnost i suradnju. Proizvodi su sve složeniji i sofisticiraniji. Stoga svaka država danas treba znatno značajnije poticati sve oblike suradnje centara inovativnosti (sveučilišta...) i gospodarskih subjekata. Ne mora ih nužno financijski poticati, moguće je dobar učinak napraviti i poreznim rasterećenjima i drugim mehanizmima koje država ima na raspolaganju. Nažalost, to ni jedna hrvatska Vlada nije dovoljno prepoznala.

Blagotvorno djelovanje na inovacije imaju i veliki ljudski konglomerati. Pogledajte, recimo, regiju Bay Area oko San Franciska, u kojem sjedište ima 30-ak multinacionalnih kompanija. Oko tri posto stanovnika s toga područja ostvaruju desetak posto BDP-a SAD-a. Te kompanije moraju imati pristup visokokvalificiranim stručnjacima različitih profila. Slično je s New Yorkom, slično se radi i u Kini, pokuša-

“

Jako su važni suradnja i timski rad među kolegama, samo tako je moguć napredak u suvremenom okruženju

vaju se koncentrirati stručnjaci na jednom području i od toga se ostvaruju sinergijski efekti.

U tom pogledu, teško možemo konkurirati velikim i razvijenim sustavima?

– Zbog enormnog iseljavanja mladih, što je grijeh političkih struktura od 2000. godine do danas, hrvatska je situacija u tom smislu iznimno složena i teško je pronaći ravnotežu između ulaganja u urbane i raseljene ruralne sredine. Hrvatska sebi naprosto ne može dopustiti centralizaciju ni kada su u pitanju sveučilišta, ni kada je u pitanju gospodarstvo. Hrvatska sveučilišta moraju biti tijesno povezana u doprinosu hrvatskome razvoju. Teritorij jedne zemlje mora biti kompletno naseljen. Svaki zaštićeni teritorij podivlja, a nakon nekog vremena lako može postati i predmet raznih sumnjivih stranih apetita. Bitno je da se razvija Zagreb i Zagrebačko sveučilište, ali da istodobno postoji tijesna i snažna suradnja s ostalim gradovima i sveučilištima u razmjeni znanja, ideja, studenata, nastavnika i projekata. U tom smislu, potreban je konsenzus ključnih političkih aktera.

Posebno naglašavate razmjenu studenata...

– Razmjena studenata i ostalih kadrova mora biti stalna i svakako dvosmjerna. Studenti, nastavnici i stručnjaci iz Zagreba trebaju ići u druge hrvatske krajeve i obrnuto, i to na osnovi ravnopravne i otvorene suradnje. Ako nema cirkulacije ljudi, kad-tad natjecanje u znanju, inovativnosti i sposobnosti preraste u nezdravo suparništvo, a to Hrvatska ne može, bez negativnih posljedica, podnijeti. Povucimo opet paralelu sa sportom. Kao dinamovcu, drago mi je da je Dina-mo uspješan i da je trenutačno najbolji u Hrvatskoj. Ali bez jakih ostalih klubova i njihove suradnje na jačanju izvrsnosti, bez jake lige, nitko ne može biti jak i svi su na kraju na

gubitku. Dakle, razvoj ne treba ići u smjeru uravnilovke u kojoj gube najbolji, na primjer da se nešto oduzima Dinamu ili, u našem primjeru, Sveučilištu u Zagrebu. Naprotiv, treba afirmirati izvrsnost, podizati kvalitetu drugih sveučilišnih centara da bi svi zajedno bili jači i globalno konkurentniji. Ono što mi se čini da najviše nedostaje jest upravo unutarnja razmjena studenata među našim sveučilištima. Razmjena, među ostalim, za studente znači da se moraju više puta u životu snaći u novim situacijama, što potiče samostalnost, osobnost, poduzetništvo i inovativnost.

Kako komentirate odluku Sveučilišta u Zagrebu da 2021. proglasi godinom inovacija?

– Pozdravljam je u potpunosti, a godina inovacija na Sveučilištu samo upozorava da trebamo godinu ili godine inovacija na razini društva i države. Dolaze nam značajna financijska sredstva Europske unije za oporavak i potrebno ih je mudro iskoristiti za razvoj. Prema svjetskim indeksima inovativnosti, pri čemu osobno najviše držim do onoga koji izrađuje Bloomberg, ne stojimo globalno loše. Hrvatska je tu na 44. mjestu u svijetu. Problem je što je pritom ipak na samom začelju Europske unije i to je položaj koji svakako treba poboljšati.

Inovatori i doktorandi

Jednom ste ustvrdili da doktorandi i inovatori imaju sličan profil. Možete li to pojasniti?

– Karakteristika inovatora jest da izlaze iz okvira onoga što im je posao. Moraju izvrsno poznavati vlastiti posao, ali moraju šire promišljati te imati i hrabrosti potražiti novi put. Kada su pitali jednog poznatog američkog inovatora i poduzetnika odakle mu ideje za revolucionarne proizvode, rekao je: “Kad biste vi znali o koliko sam ja besmislenih ideja razmišljao prije neke dobre ideje, možda biste imali drukčiju percepciju.” Htio je reći da inovacije i inovatori najčešće prolaze dug i težak put prije uspjeha. Slično je s doktorandima – i oni moraju dokazati da su dali svoj doprinos, da su spremni ići nepoznatim putem i razmišljati izvan okvira (eng. out of the box). Osim toga, oni to moraju i napisati u obliku konzistentnog dokumenta – doktorata. Inovatori i doktorandi su zapravo u istom ili vrlo sličnom procesu.

Zato ste u “Končaru”, kojem ste godinama bili na čelu, zaposlili velik broj doktoranada i doktora znanosti?

– Mi smo koncem devedesetih u “Končaru” prepoznali kako ne možemo konkurirati globalnim gigantima poput *Siemensa* ili *General Electrica* količinom serijskih proizvoda jer, među ostalim, nemamo toliko velike prodajne lance. Pronašli smo svoju tržišnu nišu u unikatnim, niskoserijskim proizvodima za zahtjevne kupce s dodatnim funkcijama koje proizvodi velikih kompanija nisu imali. Kupac, kada bi kupio naš proizvod, koji je po cijeni isti kao proizvod velikih kompanija, svjestan je da je dobio i nešto više. Taj poslovni model nam je osigurao budućnost, ali je zahtijevao visoki nivo inovativnosti zaposlenih. Krajem 90-ih u “Končaru” je bilo pet doktora znanosti, a danas ih je više od 40. Među ostalim i mladim doktorima znanosti “Končar” duhuje svoju izvrsnost, inovativnost, ali i konkurentnost te potencijal za budućnost. Danas je “Končar” poznat kao proizvođač unikatnih i niskoserijskih visokokvalitetnih transformatora, generatora, napravili su i vlastiti tramvaj, niskopodni vlak, vjetroelektranu i druge niskoserijske proizvode s područja energetike i transporta.

Kako gledate na trendove stalnog rasta informacijskih tehnologija?

– Iako se puno govori o četvrtoj industrijskoj revoluciji, osobno smatram da postoje samo dvije industrijske revolucije. Jedna je revolucija proizvoda u kojem je materijalna komponenta dominantna i druga, današnja, gdje je nematerijalna komponenta proizvoda dominantna, a na kojoj se temelji razvoj automobila, početkom 90-ih sva vrijednost elektroničke i informacijske tehnologije u njemu iznosila je manje od 1% vrijednosti. Danas je to na 15%, a s obzirom na trendove automobilske industrije možemo očekivati daljnji snažan rast. Umjetna inteligencija, autonomna vožnja – tu se događa stvarna industrijska revolucija s naglaskom na nematerijalni dio konačnog proizvoda. Nematerijalni dio konačnog proizvoda uskoro će imati važniju ulogu od materijalnog dijela.

Što biste, za kraj, poručili našim čitateljima, mahom studentima i nastavnicima?

– Dionici sveučilišta, prije svega nastavnici i studenti, trebali bi intenzivno raditi na stjecanju znanja do nivoa izvrsnosti te afirmaciji tog znanja na sveučilištu, na primjeni u gospodarstvu i društvu, prije svega hrvatskome, u cjelini.

Inovacije postaju pogon, a ne trošak jer svi u lancu stvaranja razumiju da nova vrijednost, koju generiraju inovacije, donosi profit

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU DIO INOVACIJSKE MREŽE EIT HEALTH

INOVACIJAMA

do poboljšanja zdravstvenih proizvoda i usluga

Da bi unaprijedio zdravstveni sustav u Europi i poboljšao zdravlje stanovnika, EIT Health podupire inovacije tako što potencijalnim inovatorima nudi edukaciju, pristup relevantnim dionicima, pristup tržištu i pristup financijama

riglow, guskom koja svijetli u mraku, i osvojila nagradu od 25.000 eura, a dr. sc. **Martin Žagar** i dr. sc. **Alan Mutka** s RIT-a Croatia osvojili su drugo mjesto na *Jumpstarter* natjecanju s idejom o učinkovitom algoritmu za detekciju pokreta za 3D medicinske podatke (engl. *Efficient Motion Detection Algorithm for 3D Medical Data*).

Brojne edukacije i natjecanja

EIT Health organizira i brojne obrazovne/edukacijske programe, kao što su *HelloAI RIS* i *EIT Health Innovation Day (i-Day)*. *HelloAI RIS* je škola na daljinu o primjeni umjetne inteligencije u zdravstvu. Svake se godine tijekom studenoga na razini *hubova* organizira *i-Day*, studentsko natjecanje na kojem se studenti iz različitih obrazovnih područja združuju u timove te uz vodstvo mentora zajedno pronalaze rješenje za unaprijed postavljene izazove iz zdravstvenoga područja. Pobjednički tim ima priliku sudjelovati na *Winners Eventu* i natjecati se protiv pobjedničkih timova iz drugih europskih zemalja. Godine 2020. hrvatski tim *ShiftIT* osvojio je visoko peto mjesto na *Winners Eventu* u konkurenciji od 31 tima iz 22 zemlje.

Sveučilište u Zagrebu dva puta godišnje organizira i događa naziva *Morning Health Talks* radi umreživanja značajnih dionika u području zdravstva, kako bi se potaknuo razvoj lokalnoga ekosustava.

Uloga je Sveučilišta kao *huba* sudjelovati u implementaciji EIT RIS programa promicanjem mogućnosti koje EIT Health zajednica znanja i inovacija nudi, razvoj lokalnoga inovacijskoga ekosustava te pronalaznje najboljih talenata, poduzetnika i razvojnih tvrtki u našoj zemlji i pružanje pomoći istima u razvoju njihovih ideja kako bi zajedno osigurali napredak europskoga zdravstvenoga sustava i boljitak svih stanovnika ne samo u Europi nego i šire.

Sa svim pitanjima slobodno se obratite EIT Health *hubu* u Hrvatskoj na e-adresu: EITHealthHub@unizg.hr

R.I.

EIT Health jedna je od osam zajednica znanja i inovacija Europskoga instituta za inovacije i tehnologiju (EIT), neprofitne organizacije koju je osnovala i financijski podupire Europska unija. Glavna joj je misija osigurati zdravlje svih europskih stanovnika. EIT Health zamišljen je kao mreža najboljih inovatora u Europskoj uniji, a strukturno je posložen po regijama. Sjedište mu je u Münchenu u Njemačkoj te ima šest regionalnih inovacijskih *hubova*: u Londonu, Stockholmu, Barceloni, Parizu, Mannheimu i Heidelbergu te u Rotterdamu. Svi su oni smješteni u zemljama koje prednjače u inovacijama.

Mreža inovacijskih sustava

EIT Health ima više od 150 partnera iz industrije kao što su farmakološka, medicinsko-tehnološka i zdravstvena, a suraduje s istraživačkim institucijama i sveučilištima te zdravstvenim organizacijama. Većina tih partnera dolazi upravo iz zemalja

koje prednjače u inovacijama.

Da bi podupro razvoj inovacijskih ekosustava u ostalim dijelovima Europe, EIT Health je formirao InnoStars klaster, koji provodi shemu pod nazivom *RIS – Regional Innovation Scheme*, čiji je dio i *hub* u Hrvatskoj. Ulogu *huba* u Hrvatskoj od 2018. godine obnaša Sveučilište u Zagrebu preko svojega Centra za istraživanje, razvoj i transfer tehnologije.

Da bi unaprijedio zdravstveni sustav diljem Europe i poboljšao zdravlje njezinih stanovnika, EIT Health podupire inovacije tako što potencijalnim inovatorima nudi edukaciju, pristup relevantnim dionicima, pristup tržištu i pristup financijama, kako bi im pomogao ideje pretvoriti u inovativne proizvode i usluge te ih naučio osmisliti uspješan poslovni model, pokrenuti uspješnu tvrtku i proširiti poslovanje postojeće tvrtke na nova tržišta.

Inovacije, stvaranje poslovanja (engl. *Business Creation*) i edukacija tri su stupa djelova-

PETAR STARČEVIĆ

nja EIT Healtha te su svi njihovi programi usmjereni na jedan od tih triju stupova.

Pomoć u svim projektnim fazama

Primjer inovacijskoga programa kojim EIT Health pomaže razvoju lokalnoga ekosustava je *RIS Innovation Call*, poziv za financiranje inovacija iz zdravstva, na koji se mogu prijaviti konzorciji dviju ili više organizacija koje imaju inova-

ciju na razini prototipa te u godinu dana mogu osvojiti potporu za razvoj projekta u iznosu od 75.000 eura. U protekle dvije godine tri su hrvatska projekta financirana putem toga poziva. U 2019. godini to su bili *KneeEMG* – sustav praćenja rehabilitacije koljena, koji je razvio konzorcij predvođen tvrtkom *Aquilonis*, i sustav za potporu za osobe s različitim dužinom nogu, koji je razvio konzorcij predvođen tvrtkom *Cognitus* d.o.o. U

2020. godini EIT Health je podupro projekt *3D virtualnoga navigacijskoga sustava, namijenjenoga kirurzima*, koji koristi pokrete prstiju i ruku bez izravnoga fizičkoga kontakta, a razvili su ga RIT Croatia i tvrtka *Bitmedix*.

U okviru stvaranja poslovanja postoji veći broj akceleracijskih programa namijenjenih razvojnim (eng. start-up) timovima i tvrtkama u bilo kojoj fazi razvoja proizvoda. Programi se dijele na inkubacijske za pojedince i timove koji tek imaju ideju, validacijske za tvrtke koje imaju razvijen proizvod i žele ga testirati, te na programe za skaliranje za tvrtke koje žele svoje poslovanje proširiti na strana tržišta. Svaka faza nudi mnoštvo programa specijaliziranih za određene segmente razvoja poslovanja, a proteklih su godina hrvatske razvojne tvrtke bile najaktivnije u fazi inkubacije.

U 2020. godini tvrtka *Tao-Tech* ušla je u poluzavršnicu natjecanja *InnoStars Awards* sa svojim proizvodom *Noctu-*

SUSRETI I RADIONICE NA POMORSKOM FAKULTETU SVEUČILIŠTA U SPLITU

Destinacijski menadžment i podvodno kulturno naslijeđe

Radionice su okupile više od pedesetak dionika iz lokalne i regionalne samouprave, turističkih zajednica, ronilačkih centara i klubova, a vodili su ih stručnjaci među kojima i Tea Katunarić, ekspertica za podvodnu arheologiju

Piše **ALEKSANDRA BANIC**

U drugom tjednu srpnja, dok se većina aktera uključenih u turizam užurbano uhodavala u ovogodišnju varijantu turizma za vrijeme COVID-a, Pomorski fakultet se sa svojim stručnjacima odvažio uživo organizirati i sudjelovati u čak dva događanja koja se bave turističkom ponudom.

Radi se o provedbi *INTERREG* prekograničnog projekta *“WRECKS4ALL – Zaštita*

podvodnog naslijeđa kroz digitalizaciju i valorizaciju kao novi oblik turističke ponude”. Kroz projekt će se skupa s Pomorskim muzejom iz Splita, crnogorskim i bosanskohercegovačkim partnerima, raditi na očuvanju i digitalizaciji podvodnih nalazišta. Konačni cilj projekta će, među ostalim, biti i opremanje prostora za virtualnu realnost u Pomorskom muzeju, izrada digitalnih resursa, te regionalni plan destinacijskog menadžmenta i akcijski plan usmjereni na ovaj segment turističke ponude.

Radionice koje su održane u Splitu i Mostaru okupile su ukupno više od pedesetak dionika iz lokalne i regionalne samouprave, turističkih zajednica, ronilačkih centara i klubova, a vodili su ih stručnjaci među kojima je i Tea Katunarić, naša stručnjakinja za podvodnu arheologiju. Cilj splitske radionice bila je analiza turističke valorizacije podvodne kulturne baštine u kontekstu ronilačkog turizma, i to nedostaci i nefunkcionalnosti, pozitivni aspekti i modeli te unapređenje postojećih me-

hanizama. Sudionici su svoja mišljenja iznijeli uživo, u diskusiji na samoj radionici. Dionici koji nisu mogli nazočiti događanjima, zbog epidemioloških mjera ili svojih obveza u ronilačkom turizmu, koje su nedavno startale u punom zamahu, omogućeno je sudjelovanje kroz individualne sastanke te online upitnik kojim su mogli dati svoje mišljenje, prijedlog ili komentar.

Sukladno iskazanim mišljenjima, potrebama i preporukama, multidisciplinarni stručni tim izradit će akcijski

BOŽIDAR VUKIČEVIĆ/CROPIX

plan upravljanja podvodnom kulturnom baštinom u kontekstu ronilačkog turizma. Izrada plana upravljanja najvažniji je krajnji rezultat pro-

jekta *WRECKS4ALL*, koji će pridonijeti održivom razvoju lokalnih zajednica i prekograničnoj razmjeni iskustava i dobrih praksi.

ANGAŽMAN I KVALITETE REKTOROVA SAVJETNIKA PREPOZNAJU I STUDENTI I KOLEGE

Marijan Bašić: Nitko nema bolji standard od studenata Sveučilišta u Splitu!

Još kao student je pokrenuo najveću humanitarnu akciju u Splitu koja je nahranila brojne siromašne obitelji, a njemu ide i dobar dio zasluga što je Studentski dom 'Bruno Bušić' obnovljen europskim novcem

Marijan Bašić ispred
Studentskog doma
Bruno Bušić
JOŠKO PONOŠ/CROPIX

PIŠE MILA PULJIZ

Za Marijana Bašića, project menagera Studentskog centra i savjetnika rektora Dragana Ljutića, mnogi će kazati da je dobru duh Sveučilišta u Splitu i jedno od njegovih najprepoznatljivijih lica.

Ove mu je godine uručena plaketa Sveučilišta u Splitu zbog doprinosa u osmišljavanju protokola ponašanja studenata u domu, rješavanja problema sa samoizolacijama studenata za vrijeme pandemije koronavirusa, ali i organizacije pomoći studentima Sveučilišta koji dolaze potresom pogođenog područja, kao i općenitog zalaganja za poboljšanje kvalitete života splitskih studenata.

Posebno priznanje netom mu je došlo i od kolega, nenastavnog osoblja Sveučilišta jer su upravo njega odabrali da ih predstavlja u Senatu u sljedećem mandatu.

Marijan Bašić diplomirao je 2014. godine na splitskom Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, a još kao student bio je aktivan član Studentskog zbora u kojemu se zalagao za unaprjeđenje kvalitete života studenata u Splitu.

Aktivno je surađivao s nizom studentskih udruga, pokrenuo je humanitarnu akciju "Dobro srce studenata Spli-

ta", a u suradnji s upravom Grada Splita omogućio je studentima noćni rad u Sveučilišnoj knjižnici. Nakon što je prethodno radio kao recepcioner i referent službe smještaja SC-a Split, 2016. postaje voditeljem studentskog doma, a kao jedan od najvažnijih projekata na kojima je sudjelovao bila je Rekonstrukcija i nadogradnja Studentskog doma "Bruno Bušić".

Njegov angažman i profesionalne kvalitete prepoznao je i rektor prof. dr. **Dragan Ljutić** koji ga je imenovao savjetnikom za infrastrukturne projekte, a Marijan ne krije ponos ni zahvalnost što je njegov trud prepoznat:

- Plaketa mi je poticaj za dodatni angažman i daljnji nastavak rada za dobrobit Sveučilišta, sveučilišne zajednice, studenata, studentskog standarda te razvoja našeg grada. To nije priznanje samo meni, već svim mojim vrijednim bliskim suradnicima, a među njima posebno ističem glavnog tajnika Sveučilišta u Splitu **Filipa Klarića Kukuza** te kolege iz Studentskog centra na čelu sa ravnateljem **Ivanom Žižićem**. A što se tiče mandata u Senatu, koji ću početi obnašati od listopada, mogu samo kazati da ću u okviru mogućnosti zastupati interese nenastavnog osoblja i svih onih koji se obrate s neka-

kvim problemom. Sve ću rado saslušati i pokušati pronaći rješenje za njihov problem.

Paketi pomoći

Cijeli ste život uključeni u humanitarni rad i pomoć drugima, a još u studentskim danima ste pokrenuli veliku akciju "Dobro srce studenata Splita".

- Na petoj godini studija sam ispred Sveučilišne knjižnice vidio naše sugrađane koji žicaju da im kupimo krafne i kroasane iz menze. To me kao mladog čovjeka potreslo pa sam počeo razmišljati što ja mogu napraviti, kako mogu skrenuti pažnju na taj dio društva, koji nažalost nije privilegiran da svaki dan ima obrok. Iz toga je nastala akcija "Dobro srce studenata Splita" u koju se od početka uključio Ured za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije, Studentski centar mladih i Sveučilište. Za vrijeme Božića i Uskrsa skupljali smo pakete pomoći, a u najboljim vremenima te akcije znali smo prikupiti preko petsto paketa u vrijednosti od 350 kuna za obitelji koje su se nalazile u Caritasovoj evidenciji. Jedan period je ova akcija stala, ali u suradnji s rektorom Ljutićem planiramo je ponovno revitalizirati kako bismo opet za vrijeme Božića pomogli onima kojima je to najpotrebnije. U razgovoru i s Caritasom smo došli na ideju

da pokrenemo akciju "Ljubav na djelu - i ti si dio mene". Tako bismo nastavili pomagati; pozivali bismo profesore i studente da odricanjem od jedne kave nekome uljepšaju Božić. Ako nam epidemiološke mjere dozvole, nadam se da ćemo i ove godine moći pomoći na isti način.

Jedan od najvećih projekata na kojemu ste radili zasigurno je Studentski dom Bruno Bušić.

- Što se tiče projekta "Bruno Bušić", tadašnjim članovima Europske komisije u Bruxellesu bilo je nepojmljivo financiranje rekonstrukcije studentskih domova iz Europskih fondova. Međutim, kako su predstavnici RH bili u izravnoj vezi sa Studentskim centrom Split, tako smo kolege i ja bili u izravnom kontaktu s našim predstavnicima koji su upravo tada razgovarali s članovima Europske komisije o novoj financijskoj omotnici iz kojih se je planiralo financirati budući kapitalni projekti. U roku od pola sata poslikali smo dom, dostavili slike koje su oni prezentirali na tom sastanku, nakon čega je odobrena rekonstrukcija studentskih domova koja se financirala sredstvima iz EU fondova. Zahvaljujući domu Bruno Bušić, rekonstruirani su domovi u Osijeku, Zagrebu, Rijeci... A sada radimo i na izgradnji novog

doma pored FGAG-a, napravljeni su ozbiljni koraci u vidu izrade idejnog projekta, izmjene UPU-u, u tijeku izrada glavnih projekata... Ići će to.

Poboljšanje standarda

A što je s bivšim Domom Željezničar na Ravnim njivama?

- Sveučilište je u aktivnim pregovorima s Vladom RH te planira dobiti zgradu bivšeg doma Željezničar na korištenje i nakon toga ga prijaviti na fondove i izvršiti rekonstrukciju kako bi i od njega napravili studentski dom. Sreća što imamo veliku podršku i razumijevanje predsjednika Vlade **Andreja Plenkovića** koji zaista ima sluha i u svim trenucima iskazuje podršku za sve razvojne projekte koje Sveučilište ima. Posebno ističem ulogu i napore koji čini rektor prof. dr. **Dragan Ljutić** kako bi dobio podršku od Vlade i resornih ministarstava za razvojne projekte Sveučilišta. Napominjem da smo samo za projekt Rekonstrukcije i nadogradnje studentskog doma Bruno Bušić dobili smo 17,4 milijuna kuna od Vlade. Premijer je osobno u vrijeme radova tri puta posjetio gradilište doma, dajući nam podršku i pomoć, jer se velika većina radova izvedena u jeku pandemije.

Otkako ste postali članom Studentskog zbora radite neu-

morno na poboljšanju studentskog standarda. Kakva je trenutna situacija po tom pitanju?

- Nedavno smo i u prometnom smislu postali jedinstveno Sveučilište jer smo uveli direktnu liniju Spinut-Kampus. Koliko god se to činilo trivijalno, moramo biti svjesni da su to velike stvari za naše Sveučilište i Grad. Rijetko tko se može pohvaliti tolikim naporima koje Splitsko sveučilište čini za svoje studente, a posebice kada vidite koliko se u studentskim restoranima povećala i proširila ponuda, koliko se studentima maksimalno nastoji pružiti hrana koju vole, a istovremeno pazeći na kvalitetu... Po pitanju studentskog standarda, usudio bih se reći da nitko u Hrvatskoj nema ovako kvalitetan studentski standard kao što imaju naši studenti. Uvijek gledamo kako ići korak naprijed, kako biti aktivniji, dostupniji i otvoreniji studentima, uvijek osluškujemo što bi oni željeli.

Istaknuli ste se i angažmanom u Povjerenstvu Sveučilišta u Splitu za praćenje koronavirusa i sudjelovanjem u osmišljavanju protokola postupanja s pozitivnim studentima u domu. Kažite nam nešto o tome.

- Rektor je na samom početku pandemije osnovao Povjerenstvo za praćenje Covida-19, jer je prepoznao opasnosti s kojima ćemo se susresti. Na čelu je prorektorica prof. dr. Đurđica Miletić koja cijelo ovo vrijeme radi u tišini, a našla se oči u oči s mnogim izazovima i na poslijetku, sve uspješno rješavala. U početku smo zaražene vozili u hotel Sv. Mihovil, a drugi semestar smo imali soluciju sa studentima Crvenog križa i Studentskog centra koji je nastojao sa također dopremati studente. Najveći broj pozitivnih slučajeva bio je u trećem valu, ali opet je to bilo u nekim minimalnim granicama i u nijednom trenutku nismo imali više od tri pozitivna studenta u danu. Učinjeni su i veliki naponi od strane Studentskog centra koji je nastojao sa povećanim brojem kontrola zaustaviti i studentima objasniti da veća društva nisu poželjna.

Onda će Sveučilište biti spremno i na jesen, zlu ne trebalo?

- Da, nikada ne znamo što nas čeka, osluškujemo, pratimo, svakodnevno smo u komunikaciji sa Županijskim stožerom. Moramo pohvaliti Županiju i članove Županijskog stožera, tadašnjeg dožupana **Luku Brčića** i njegova zamjenika **Damira Gabrića**, doktoricu **Željku Karin** s kojima smo imali izvrsnu suradnju... Vjerujem i u slučaju tog četvrtog vala, za kojeg se nadam da ipak neće doći, da ćemo biti spremni i učiniti i tada ono što možemo, a što je u interesu zaštite zdravlja studenata.

NINA BEGIČEVIĆ REĐEP PONOVO IZABRANA ZA DEKANICU FAKULTETA ORGANIZACIJE I INFORMATIKE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Najvažnija investicija je ulaganje u ljudske resurse

Fakultet smo koji izuzetno puno resursa ulaže u podršku studentima u planiranju karijere, kao i u suradnju s poslodavcima. Bili smo prvi fakultet koji je osnovao takav Centar i ponosni smo na snažnu suradnju s IT sektorom, kao i suvlasništvo Tehnološkog parka Varaždin

PIŠE **BRANKO NAD**

Nedavno su i na varaždinskome Fakultetu organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu održani izbori za novog dekana(icu). I drugi put izabrana je **prof. dr. sc. Nina Begičević Redep**. Od 76 članova Fakultetskog vijeća, 70 članova pristupilo je glasovanju, a na poziciju dekanice izabrana je s ukupno 69 glasova članova Fakultetskog vijeća (profesora, docenata, predstavnika asistenata, predstavnika službi, predstavnika studenata). Nastavak je to sadašnjeg uspješnog mandata u trajanju od dvije godine.

Novi mandat dekanice i njezine uprave na sljedeće dvije godine počinje u listopadu 2021. godine, s novom akademskom godinom 2021./2022.

Prije nego je postala dekanica u prvom mandatu, Nina Begičević Redep stjecala je iskustvo vođenja visokoobrazovne institucije kao članica ranijih uprava, na poziciji prodekanice za poslovanje, kao i prodekanice za znanstvenoi-straživački rad. A na poziciju dekanice prije dvije godine izabrana je kao najmlađa, a ujedno i prva žena u povijesti Fakulteta organizacije i informatike na tako odgovornoj poziciji.

- U novom mandatu nastavit ćemo provoditi revizije naših studijskih programa s ciljem kontinuiranog unapređenja i osuvremenjivanja studijskih sadržaja, što zahtijeva IT tržište koje se turbulentno mijenja. FOI želi i mora sa svojim studijskim programima pratiti vještine budućnosti, kao i odgovoriti na izazove poslova budućnosti. Umjetna inteligencija, IoT, računalne igre, sve su to moduli koje smo osmislili s našim IT partnerima i uveli ih u naše studijske programe. Radit ćemo i na unapređenju kvalitete nastave te implementirati "naučene lekcije" u online nastavi u organizaciju i provedbu nastave. Nastavit ćemo provoditi interdisciplinarni pristup i spajati informatička znanja s poslovnim i organizacijskim znanjima jer je upravo to posebnost FOI-ja i naša kompetitivna prednost koju prepoznaju poslodavci, govori u razgovoru za Universitas dekanica FOI-a.

Begičević Redep najavljuje kako će se nastojati povećati broj prijavi i sudjelovanja u kompetitivnim istraživačkim

projektima, kao i projektima Hrvatske zaklade za znanost jer su oni platforma za znanstvenoi-straživački rad i ostvarenje vrijednih znanstvenoi-straživačkih rezultata. Plan je i ojačati istraživačke skupine i ulogu laboratorija na fakultetu.

Jeste li zadovoljni opremljenošću fakulteta, kadrom, projektima, međunarodnom suradnjom?

- Unatoč nepovoljnoj epidemiološkoj situaciji ove akademske godine, FOI je uspio realizirati većinu planiranih aktivnosti te postići zadane ciljeve, tako da sam zadovoljna. Nastavu smo organizirali i proveli uspješno, u većoj mjeri sinkrono i asinkrono online zbog pandemijskih okolnosti, no to što je FOI lider u e-učenju svakako je pripomoglo u ovoj izvanrednoj situaciji te su nas studenti ocijenili s izvrsnim ocjenama.

Istaknula bih da je FOI u ulozi partnera ili koordinatora sudjelovao u 31 projektu financiranim iz 9 različitih izvora financiranja, uključujući Obzor 2020, COST, Erasmus+, Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond, projekte Hrvatske zaklade za znanost. Ukupna vrijednost aktivnih projekata bila je 209 milijuna eura. Velika je vrijednost FOI-ja da ostvarujemo vlastite prihode i zapošljavamo gotovo 30 posto

djelatnika vlastitim sredstvima. Povećali smo i broj relevantnih znanstvenih publikacija naših znanstvenika u posljednje dvije godine, koji su publicirani na temelju rezultata ostvarenih na projektima Fakulteta.

U protekloj godini velika ulaganja napravljena su i na postojećim zgradama Fakulteta, a znatno ulaganje napravljeno je i u infrastrukturu potrebnu za nastavu u online okruženju te hibridnu nastavu. Svakako smatram da je najvažnije ulaganje u ljudske resurse, tako da nam je jedan od snažnih prioriteta ulagati u usavršavanje naših zaposlenika pa tako kontinuirano financiramo i organiziramo niz edukacija za naše zaposlenike.

Psihološka podrška

Kakav je interes mladih zadnjih godina za vaš fakultet? Znam da je posljednje desetljeće stavljen velik naglasak na razvoj IKT-a, virtualne stvarnosti, umjetne inteligencije... Na koji način i koliko kvalitetno FOI prati te suvremene trendove i odgovara na izazove 21. stoljeća?

- Interes svake godine za FOI sve više raste, što nije ni čudno kada pogledate podatke o visokoj i brznoj zapošljivosti naših studenata. FOI je fakultet koji pruža jedinstveni

Otuđenost, samoća i digitalna ovisnost

Kako komentirate podatak da u Hrvatskoj već imamo dnevnu bolnicu i ambulantu za ovisnike o internetu, mobitelu, igricama?

Ne iznenađuje takva situacija. Vrijeme s COVID-om 19 sigurno je pridonijelo osjećaju otuđenosti i samoće, što je rezultiralo dodatnim povlačenjem i okretanjem prema internetu, mobitelima, igricama, a u određenim trenucima, recimo lockdowna, to je bila i jedina opcija. Vjerujem da cjelokupni sustav treba više raditi na kontaktnoj socijalizaciji te izgradnji osjećaja sigurnosti i povezanosti koji će ljudima omogućiti da se ne povlače u druge svjetove i da više rade na izgradnji kvalitetnijih odnosa, počevši od obitelji, do škole i fakulteta. Nažalost, danas velik broj djece, pa i odraslih ljudi znaju bolje komunicirati primjenom digitalnih tehnologija nego uživo, u takvoj komunikaciji imaju višu razinu samopouzdanja. Djeca se sve manje igraju na igralištima, druženje je prebačeno u virtualni svijet. Zapitajte se kada ste zadnji puta vidjeli djecu da se igraju školice ili skaču "gumi-gumi". Naravno, ne možemo zaustaviti promjene i napredak digitalne tehnologije, no najbolji recept je da za sve treba imati mjeru.

spoj informatičkih i poslovnih vještina koje omogućuju našim studentima kompetitivnu prednost na tržištu rada, kao i brzu prilagodbu svim izazovima koje ono nosi. To prepoznaju i učenici koji odabiru svoj životni put i planiraju svoju karijeru, ali i poslodavci koji iz godine u godinu sve više traže naše studente. Veoma nam je dobar pokazatelj kvalitete to da se više od 80 posto naših studenata zaposli već za vrijeme studija na mjestu na kojem obavlja obavezu stručnu praksu. Upravo nam je kvaliteta nastave, kao i znanja te vještine koja naši studenti dobivaju na prvom mjestu i stoga se trudimo kontinuirano inovirati sadržaje naših studijskih programa prateći IT trendove u suradnji s našim tvrtkama partnerima. Poslodavce uključujemo u nastavu npr. kroz modele učenja tijekom rada, putem kojih studenti u sklopu nastave rade na projektima u suradnji s poslodavcima i mentorima, organiziramo prijenos znanja kroz pozvana predavanja, projektnu nastavu, suradnju na završnim i diplomskim radovima, ali i kroz stručnu praksu koja je obvezna na svim razinama našeg studija – preddiplomskoj i diplomskoj, te na stručnom studiju. Akademije pojedinih IT tvrtki omogućene su na FOI-ju za naše studente, a omogućena im je i edukacija i certificiranje. Nastojimo naše studente pripremiti za cjeloživotno učenje jer IT struka to zahtijeva, kao što i studente ekonomike poduzetništva potičemo na poduzetničke inicijative kroz projektni pristup i startup inicijative u kojima ih podržavamo.

Iza nas je najčudnija, a po

mnogima i najteža akademska godina ikada. Govorim dakako o pandemiji koronavirusa, socijalnoj distanciranosti, online nastavi... Pretpostavljam da su se zbog karaktera vaše struke, vaši djelatnici i studenti sjajno snašli u svim tim silnim digitalnim alatima, no kako ste mentalno i psihički podnijeli tu godinu nastave na daljinu?

- Prošla godina bila je izuzetno izazovna za sve nas. Znači i sami da smo preko noći morali promijeniti cjelokupan način izvođenja nastave, učenje je prebačeno online i napravili smo iznimne napore koji su urodili time da je naš sustav funkcionirao bez većih poteškoća. S obzirom na to da je FOI prepoznata sastavnica u e-učenju, s nizom stručnjaka koji se bave e-učenjem, kao i svim kolegijima na razini 2 ili 3 razine e-učenja, nije nam bio veliki problem provesti kvalitetnu online nastavu. No, svakako moram naglasiti da su nastavnici, kao i potporne službe uložili velike napore da digitalni nastavni materijali budu kvalitetni, da se u virtualnom okruženju zadrži interaktivnost, provede samovrednovanje i vrednovanje putem LMS sustava, kao i da se u konačnici osigura kvalitetna online sinkrona i asinkrona nastava. Tehnička potpora, kao i znanje i iskustvo naših zaposlenika u e-učenju bila je od izuzetne vrijednosti u ovoj situaciji. Ocjene studenata za našu nastavu u uvjetima pandemije su u oba semestra bile vrlo dobre i odlične po svim kriterijima, što znači da smo napravili odličan posao. Također smo za sve studente osigurali opremu za praćenje nastave te sufinancirali internetski promet jer smatramo da svi naši studenti trebaju imati jednake uvjete za studiranje. Digitalno smo transformirali i niz poslovnih procesa fakulteta, poput uvođenja e-upisa.

Mislim da se većina naših studenata dosta dobro snašla u toj situaciji, a Fakultet se trudio što više izići u susret i pomoći našoj zajednici, zaposlenicima i studentima, da zajedno podnesemo „novo normalno“. Organizirali smo psihološku podršku, a za bruce i neformalne načine upoznavanja s Fakultetom. Studenti

Kritički stav prema korištenju tehnologije

Izgleda da se digitalna tehnologija razvija brže nego što itko može pratiti. Gdje nas sve to skupa vodi? Da, benefiti su ogromni, ali su i potencijalne opasnosti velike, zar ne?

Naravno, opasnosti su uvijek velike. No, ne zaboravite da je svaki napredak kroz povijest uvijek gledan s dozom skeptičnosti. Mi se srećom nalazimo u poziciji da se tehnologije brzo razvijaju jer su mnoge generacije prije nas stvorile okruženje da to bude moguće. Benefiti tehnologije koji su pred nama su ogromni i nemjerljivi, no oprez je taj koji može spriječiti opasnosti koje spominjete. Trebamo promišljati o potencijalnim lošim posljedicama i pronalaziti načine da ih preveniramo prije nego do njih uopće dođe.

Upravo je u našem Universitasu neurolog Goran Ivkić upozorio na preforsirano uvođenje 5G tehnologije, objasnivši da nije protiv novih stvari, ali da o utjecaju takve tehnologije na ljudsko tijelo zapravo ne znamo ništa... Komentar?

Smatram da uvijek nove tehnologije u bilo kojoj domeni djelovanja treba odgovorno uvoditi, koristiti i uvijek kritički preispitivati.

Puno toga o utjecaju takvih tehnologija na ljudsko zdravlje i dalje ne znamo, ali njihovim usavršavanjem možemo i unaprijediti sigurnosni sustav. I citirat ću svog kolegu s Fakulteta: „I ne zaboravimo, nakon 5G dolazi 6G.“

Naposlijetku, je li kvalitetno obrazovanje jedini način da naše mlade naučimo da tehnologije koriste na pravi način, da im budu tek pomoćni alati, a ne obrnuto (kao što je često danas) – da su mladi, pa i njihovi roditelji, robovi mobitela, interneta, društvenih mreža?

Ja bih ovo sagledala s pozitivne strane. Tehnologiju treba smjestiti u okvir u kojem nam služi za potporu i pomoć te povećanje efektivnosti i efikasnosti djelovanja. Recimo, internet koristimo kako bismo pronašli važne i neophodne informacije u vrlo kratkom vremenu, navigacijski sustav kada trebamo stići na nama nepoznato odredište, digitalne nastavne sadržaje kako bismo lakše savladali određene teme na zanimljiv i dinamičan način... No, kvalitetno obrazovanje je ključ koji treba pomoći razviti i kritički stav prema korištenju tehnologije koja u određenim situacijama i neprihvatljivoj mjeri ne doprinosi našem razvoju, već nam troši vrijedne vremenske i ostale resurse.

“

Tijekom pandemije, koristili smo čak i aplikaciju za virtualno ispijanje kava u našem kafiću na fakultetu, no nedostajali su nam osobni kontakti i socijalizacija

su si međusobno pomagali u svim izazovima. Gotovo sva događanja prebacili smo u virtualno okruženje i odmah na početku pandemije počeli smo koristiti svoj videokonferencijski sustav kako za izvođenje nastave, tako i za sve sastanke.

Koliko je FOI pomagao drugim sastavnicama Sveučilišta da se lakše i brže prilagode online nastavi?

- Mi smo fakultet koji rado dijeli svoje znanje i iskustvo jer vjerujemo da je to jedini način na koji zajedno možemo rasti. Naši su nastavnici kroz svoje kanale, ali i kroz suradnju s Agencijom za znanost i visoko obrazovanje prenosili znanja i iskustva drugim fakultetima, kao i osnovnim i srednjim školama. Kreirali smo niz dokumenata i preporuka za provedbu online nastave i kako bismo pomogli svima kojima je pomoć bila potrebna otvorili smo FOI ONLINE PORTAL na kojem smo dijelili naša znanja i iskustva, otvorili naše dokumente i preporuke kako bi bile na korist drugima. Također, naši centri za razvoj programskih proizvoda aktivno su surađivali i pomagali svojim kolegama na drugim fakultetima u uspostavi potrebne infrastrukture za online nastavu.

Sve naše procese neometano smo provodili u virtualnom okruženju zahvaljujući vlastitim informacijskim sustavima koje surazvili naši developeri Centra za razvoj programskih proizvoda. Naše Povjerenstvo za e-učenje u suradnji sa SRCEM pripremilo je niz uputa i održalo više savjetovanja.

Organizirane su radionice i tribine, razmjenjivali smo iskustva i načine koji su se pokazali najučinkovitijima i vjerujem da smo mnogim kolegama pomogli da pronađu nove metode koje im najbolje odgovaraju.

Za Sveučilište u Rijeci održali smo više ciklusa edukacija o primjeni e-učenja, strateškom planiranju i uvođenju e-učenja, razvoju predmeta u LMS sustavu, instruktorskom dizajnu, provedbi samovrednovanja i vrednovanja u LMS sustavu i dr.

Balans između cybera i stvarnog

Kako vi osobno gledate na to „novo normalno“, na sve češće komuniciranje putem digitalnih platformi. Još su nam k tome veliki dio godine bili zatvoreni restorani, kafići. Izgleda da nam je virtuala

jedino okruženje gdje se možemo neograničeno družiti...

- U mnogim se stvarima virtualno okruženje pokazalo kao dobro. Npr. na FOI-ju često organiziramo pozvana predavanja stranih stručnjaka koji sa studentima dijele znanja i iskustvo. Takva aktivnost u virtualnom okruženju pokazala se mnogo jednostavnijom organizirati jer su predavači štedjeli vrijeme, nisu morali putovati te su se spajali i razgovarali sa studentima iz svih dijelova Hrvatske, ali i inozemstva. U početku su i sastanci bili produktivniji i svakako da su neke virtualne aktivnosti doprinijele povećanju kvalitete obavljenog posla. No, cjelokupni online način rada nakon nekog vremena postao je i zamoran jer smo u međusobnoj komunikaciji izgubili socijalizaciju, a i nedostajala je neverbalna komunikacija, čitanje govora tijela, ton glasa, usredotočenost na jedan online sastanak u isto vrijeme, a ne dva... Sve ono što nam često pomaže da komunikacija bude uspješnija i posao kvalitetno obavljen.

Znaju li naši učenici, studenti, pa i njihovi roditelji, koje su stvarne opasnosti pretjerane konzumacije digitalnog svijeta?

- Mislim da znaju sve više, ali i dalje nedovoljno. Potrebno je razgovarati, educirati i upozoravati na razumljiv i prihvatljiv način. Djeca moraju znati da određena ponašanja nisu prihvatljiva u bilo kojem obliku, bilo u online svijetu ili u fizičkom svijetu, ali moraju znati i kako se nositi i obraniti od njih. Zato ih je potrebno dodatno educirati da kad se suoče s prijetnjom, da znaju kako reagirati na nju. U osnovnim i srednjim školama dosta se radi na edukaciji učenika o sigurnosti na internetu, što je pohvalno za Hrvatsku, a takva edukacija treba se nastaviti na fakultetima. FOI tome posvećuje veliku pažnju i u nizu predmeta ugrađene su te teme preko kojih educiramo naše studente o sigurnosnim aspektima informacijske tehnologije.

Znamo da je prije nekog vremena domaću javnost potreslo samoubojstvo mladog tinejdžera, a sve upućuje da je to napravio zbog neke vrste ovisnosti o online igrici Doki Doki Literature Club. Kako razaznati granicu između bezazlene online zabave i stvarne fizičke opasnosti za igrača?

- To je veoma osjetljivo pitanje i tematika kojoj treba pristupiti izuzetno oprezno. Vjerujem da se kod takvih situacija ne može generalizirati i pronalaziti jednoznačne odgovore koji mogu zadovoljiti široke mase. Tinejdžeri su, znamo svi, veoma osjetljiva skupina i svakako trebamo biti oprezni u komunikaciji. Neophodno je pomoći djeci da pronađu zdravi balans između igara i stvarnog svijeta. Povjerenje u svoje bližnje, prijatelje, roditelje, nastavnike važno je jer mladi moraju znati kome se obratiti s problemima i kako dobiti pomoć. Također, važno je pomoći im osvijestiti da neka ponašanja postaju problematična i pronaći druge načine provođenja vremena. Podrške i razumijevanja nikad dovoljno, no, nažalost, prečesto se događa da problemi s kojima se mladi suočavaju ostanu nevidljivi i onda dovedu do ovakvih tragedija!

“

Više od 80 posto naših studenata zaposli se već za vrijeme studija na mjestu na kojem obavljaju obveznu stručnu praksu

FAKULTET STROJARSTVA I BRODOGRADNJE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Otvoren Regionalni centar izvrsnosti robotskih tehnologija – CRTA

PIŠE **TATJANA KLARIĆ BENETA**

Na Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu 28. lipnja 2021. godine svečano je otvoren Regionalni centar izvrsnosti za robotske tehnologije – CRTA. Riječ je o referentnom centru za istraživanje, razvoj i obrazovanje u području robotike i umjetne inteligencije. Aktivnosti Centra usmjerene su na istraživanje i razvoj naprednih robotskih primjena u industriji i medicini.

Projekt CRTA sufinanciran je novcem Europskog fonda za regionalni razvoj s ukupnim iznosom od 36.994.416 kuna nepovratno, a ukupno ulaganje iznosi 37.954.365 kuna. Referentni centar studentima, mladim znanstvenicima i inovatorima nudi vrhunske uvjete za istraživanje, razvoj i obrazovanje u području robotike i umjetne inteligencije. Centar će promovirati i unaprijediti tehnološki i obrazovni proces studenata, ali i postati mjesto na kojem gospodarstvo može upoznati, usvojiti i primijeniti nove tehnologije prilagođene specifičnostima pojedinih industrija.

Povodom otvorenja, dekan Fakulteta strojarstva i brodogradnje prof. **Dubravko Majetić** pozdravio je uzvanike i kazao kako je zadovoljan što je upravo Fakultet strojarstva i brodogradnje predvodnik inovacija, pritom naglasivši da se od CRTA-e puno očekuje:

Skroman početak

- CRTA je namijenjena prvenstveno nastavi, studentima u obrazovanju od preddiplomskog, diplomskog do poslijediplomskog doktorskoga studija, nakon toga znanstvenoistraživačkom radu. Ovdje se rade ozbiljni znanstveni projekti na svjetskoj razini. Ne treba zaboraviti i možda najvažniju ulogu, a to je suradnja s gospodarstvom, gdje će se razvijati novi proizvodi ili tehnologije i usvajati znanja iz umjetne inteligencije, robotike, mehatronike i automatizacije proizvodnih procesa - naglasio je dekan Majetić.

Voditelj projekta prof. **Bojan Jerbić** održao je kratku prezentaciju razvoja projekta i mogućnosti CRTA-e, prisjetivši se početaka kada je s vizionarskom idejom prije 16 godina napravio skicu projekta. Ideje su premašivale mogućnosti, no s projektom se odlučno započelo.

- Bilo je drugo vrijeme, nije bilo EU novca pa smo ga prikupljali sami. Srećom, bilo je nekoliko tehnoloških tvrtki koje nisu sjedile prekrštenih ruku, nego su bile spremne

CRTA je namijenjena prvenstveno nastavi, studentima u obrazovanju, nakon toga znanstvenoistraživačkom radu. Ovdje se rade ozbiljni znanstveni projekti na svjetskoj razini - naglasio je dekan Dubravko Majetić

Projektni tim Regionalnog centra izvrsnosti robotskih tehnologija – CRTA

Voditelj projekta prof. Bojan Jerbić održao je kratku prezentaciju razvoja projekta i mogućnosti CRTA-e

Možda najvažnija uloga je suradnja s gospodarstvom, gdje će se razvijati novi proizvodi ili tehnologije i usvajati znanja iz umjetne inteligencije, robotike, mehatronike i automatizacije proizvodnih procesa – istaknuo je dekan Majetić

uložiti u znanost. Prvi smo laboratorij doista izgradili vlastitim rukama. Bio je mali, ali tehnološki napredan. U tom su laboratoriju nastali brojni vrhunski doktorati. U tih je 70 kvadrata nastala i Ronna, kojom je 2016. izvedena prva neurokirurška operacija u KB Dubrava - kazao je profesor Jerbić.

U novom, suvremeno opremljenom laboratoriju u istočnoj zgradi Fakulteta strojarstva i brodogradnje, koji se prostire na 740 kvadrata, zamišljeni će projekti moći živjeti u potpunosti. Centar integrira istraživačke resurse iz područja autonomnih sustava i računalne inteligencije, industrijske i medicinske robotike, kao i praktikume za obrazovanje studenata i inženjera iz industrije. U sklopu laboratorija za medicinsku robotiku napravljena je vjerna kopija kirurške dvorane koja omogućava preklinička ispitivanja robotskih primjena u medicini.

- Centar je zamišljen kao mjesto u kojem će se stvarati budućnost i kadrovi za budućnost koji će nositi na svojim leđima digitalnu transformaciju. Veseli nas što je upravo u sklopu našeg Fakulteta otvoren najsuvremeniji centar za robotske tehnologije. To dokazuje našu predanost znanju, inovacijama i razvoju te nas čini predvodnicima tehnološke revolucije u Hrvatskoj, ali i regiji. Centri izvrsnosti i istraživanja generiraju inovacije koje gospodarstvo i društvo u cjelini čine naprednijim

i uspješnijim pa vjerujem da će naša CRTA okupljati brojne timove znanstvenika iz regije i Europe te svjedočiti brojnim pionirskim rješenjima i tehnološkim proizvodima koji će unaprijediti industriju i medicinu, ali i hrvatsko društvo u cjelini - naglasio je Jerbić.

Okupljene je pozdravio i rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. **Damir Boras**, koji je u svom izlaganju istaknuo da je CRTA vrhunski svjetski projekt te naša budućnost u znanstvenom, obrazovnom i gospodarskom smislu.

Predsjednik Vlade **Andrej Plenković** kazao je da je znanost, uz obrazovanje, javno dobro. „To je ključ za postizanje uspjeha – osobno ga, društvenoga, a naravno

i gospodarskoga razvoja cijelog društva i cijele države. Upravo CRTA pokazuje kontinuitet aktivnosti stručnjaka i znanstvenika Fakulteta strojarstva i brodogradnje te predstavlja pravi konkretan primjer kako Hrvatska, zahvaljujući takvim ljudima, lovi korak s četvrtom industrijskom revolucijom te participira u digitalnoj transformaciji društva“, kazao je premijer.

Sjajni znanstvenici

Istaknuo je da su nastojanja Vlade da sustav znanosti putem ulaganja učini još kvalitetnijim te naglasio važnost ulaganja u STEM kako bi hrvatsko gospodarstvo dobilo dodatani zamah i postalo konkurentnije. Pritom je kazao da je uvjeren da će rad Fakulteta te djelovanje Centra pridonijeti uspjehu mladih hrvatskih inovatora, robotičara i informatičara:

- Uspjeh FSB-a dokazuje da Hrvatska ima sjajne znanstvenike i inovatore te da jako napredujemo na području inovacija, a uloga države je da podrži taj rast i razvoj pa je cilj do 2030. godine ulagati tri posto BDP-a u razvoj znanosti, obrazovanja i izvrsnosti. Kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti predviđeno je ulaganje od 7,5 milijardi kuna za obrazovanje i znanost, a ta će sredstva pomoći i razvoju STEM područja. Vaši su uspjesi dokaz da Hrvatska ima sjajne znanstvenike i sjajne inovatore, a na nama je kao sustavu i državi da potičemo i omogućujemo vašu kreativnost i vaš rezultat - poručio je premijer.

CRTA osigurava vrhunske radne i obrazovne uvjete za znanstvenike, studente, inženjere i medicinsko osoblje, a istovremeno će se koristiti kao poligon za razvoj, ispitivanje i usavršavanje novih robotskih rješenja i inženjerskih metoda. Centar je zamišljen kao regionalni centar koji će temeljem svoje infrastrukture i naprednih projekata primarno okupljati istraživače iz regije, ali i iz cijele Europe. To znači više ljudi u procesu istraživanja iz različitih obrazovnih i znanstvenih tradicija, koji će tvoriti interdisciplinarnu i multikulturalnu timove s ciljem unapređenja znanstvene produktivnosti i poticanja razvoja inovacija.

CRTA je otvorena i za javnost, kao mjesto širenja tehničke i robotičke kulture, prvenstveno za učenike srednjih i osnovnih škola, ali i za sve ostale koje zanimaju najnovije tehnologije koje mijenjaju budućnost poslovanja i način života.

Projekt CRTA sufinanciran je novcem Europskog fonda za regionalni razvoj

Dodjela Nagrada za znanost Sveučilišta u Splitu: rektor Dragan Ljutić i Antonela Matana

Antonela Matana i Vesna Boraska Perica s Medicinskog fakulteta

DOC. ANTONELA MATANA

U profesorima sa Splitskog sveučilišta vidim akademske uzore

PIŠE MILA PULJIZ

U svakom broju done-
semo vam razgovor
barem s jednim od
mnogih uspješnih
znanstvenika sa Splitskog
sveučilišta. Ovoga puta red je
došao na doc. Antonelu Matanu,
s užim područjem rada u
biostatistici i bioinformatici
te statističkoj genetici.

**Predstavite nam se. Tko
vam je uzor u vašoj znan-
stvenoj karijeri i jeste li se
oduvijek vidjeli na znanstve-
nom putu?**

- Završila sam preddiplom-
ski studij Matematike i infor-
matike, diplomski studij Ma-
tematike i doktorirala sam
na doktorskom studiju TRI-
BE na Medicinskom fakulte-
tu. Oduvijek sam bila "mate-
matički tip". Prilikom odabi-
ra fakulteta, uspješno sam
položila prijemne ispite za
studij Matematike i informa-
tike, za Medicinski fakultet i
za Računarstvo na FER-u i bi-
lo mi je jako teško odlučiti se
koji od ovih fakulteta upisa-
ti. Na kraju je ipak prevagnu-
la ljubav prema matematici.
Iznimno sam zahvalna pro-
fesorima sa splitskog PMF-
a, s Odjela za matematiku i
s Odjela za informatiku, na
kvaliteti obrazovanja koju
su mi pružili i mogu reći da u
njima vidim svoje akademske
uzore. Prilikom da se zaposlim
kao doktorand na projektu
"Otkrivanje novih genskih
lokusa uključenih u regula-
ciju funkcije štitne i doštitne
žlijezde", koji je vodila prof.
Tatijana Zemunik, objeručke

Uspješno sam položila prijemne ispite za studij Matematike i informatike, Medicinski fakultet i za Računarstvo i bilo je jako teško odlučiti se, a prevagnula je ljubav prema matematici. Iznimno sam zahvalna profesorima sa splitskog PMF-a, s Odjela za Matematiku i Odjela za informatiku, na kvaliteti obrazovanja koju su mi pružili

sam prihvatila jer sam u tom
projektu dobila priliku primi-
jeniti znanje iz matematike i
računarstva u području bio-
medicinske i zdravstva. Zahva-
ljujem prof. Zemunik na ne-
sebičnoj podršci na početku
moje znanstvene karijere.

Maksimalna podrška

**Jeste li još uvijek zaposle-
ni kao poslijedoktorandica
na Prirodoslovno- matema-**

“

*Najznačajniji rezultat
mojih radova
je identifikacija
genskog lokusa
ST6GAL1 gena
povezanog s razinom
tireoglobulina koji je
publiciran u časopisu
Thyroid, vodećem
časopisu u području
endokrinologije*

tičkom fakultetu u Splitu?

- Do travnja 2021. bila sam
zaposlena kao poslijedokto-
randica na Prirodoslovno-
matematičkom fakultetu u
Splitu i jako sam im zahval-
na na svojoj potpori koju su
mi pružili za vrijeme dok
sam bila tamo zaposlena. Sa-
da radim kao docentica na
Sveučilišnom odjelu zdrav-
stvenih studija (SOZS), gdje
imam maksimalnu podršku
za provođenje nastavnih i
znanstvenih aktivnosti i za-
ista se veselim novim profe-
sionalnim izazovima.

**Uže područje vašeg znan-
stvenog rada je biostatistika
i bioinformatika, odnosno
primjena statistike i infor-
matike u području biomed-
icine. Možete li nam reći ne-
što više o tome?**

- Tako je, većina mog do-
sadašnjeg znanstvenog rada
odnosi se na istraživanje oko-
lišnih i genetskih čimbenika
koji utječu na razinu hormo-
na štitne žlijezde i protutijela
protiv štitne žlijezde. Kako bi
se otkrili genetski lokusi ko-
ji su povezani s istraživanjem
svojstvima ili bolestima, pro-
vode se cjelogenomske ana-
lize povezanosti u kojima se
testira cijeli genom, odnosno

više od 30 milijuna genetskih
varijanti. Za analizu takvih
podataka potrebno je kori-
štenje naprednih statistič-
kih metoda i matematičkih
znanja, kao i vještina raču-
nalog programiranja.

**Postoje li kakvi projekti
na kojima sada radite i o ko-
jima nam možete kazati ma-
lo više?**

- U sklopu projekta "Ot-
krivanje novih genskih lo-
kusa uključenih u regulaci-
ju funkcije štitne i doštitne
žlijezde", čiji je voditelj prof.
Tatijana Zemunik, objavljeno
je ukupno 12 znanstvenih ra-
dova. Saznanjima iz projekta
unaprijedile su se dosadašnje
spoznaje o genetskim i okoliš-
nim faktorima koji regulira-
ju štitnu i doštitnu žlijezdu,
što će pomoći u razumijeva-
nju temeljnih bioloških pute-
va povezanih s funkcijom do-
štitne i štitne žlijezde te će se
pružiti dodatne spoznaje rele-
vantne za kliničku primjenu.
Također, u začetku su i neki
novi znanstveni projekti koje
ću provoditi na Sveučilišnom
odjelu zdravstvenih studija.

Dodatni poticaj

**Ove ste godine dobili i pri-
znanje za svoj znanstveni**

“

*Poboljšali smo
saznanja o genetskoj
regulaciji funkcije
štitnjače. Otkrivanje
novih genetskih
čimbenika može
pridonijeti razvoju
novih preventivskih,
dijagnostičkih i
terapijskih metoda*

**rad. Što vam to znači za bu-
duću karijeru? Najznačajni-
ji rezultat vaših objavljenih
radova je iz područja endo-
krinologije. Možete li nam
laički pokušati objasniti što
znači identifikacija genskog
lokusa ST6GAL1 gena?**

- Lijepo je dobiti priznanje
za znanstveni rad, svakako je
to dodatan poticaj za budu-
ćnost. Da, najznačajniji rezul-
tat mojih objavljenih radova

je identifikacija genskog lo-
kusa *ST6GAL1* gena poveza-
nog s razinom tireoglobulina
koji je publiciran u časopisu
Thyroid, vodećem časopisu
u području endokrinologije.
Tireoglobulin je bjelancevi-
na koja je važna u proizvodnji
hormona štitnjače, a na nje-
govu razinu utječu i okolišni
i genetski čimbenici. Naš tim
je prvi koji je proveo cjeloge-
nomsku analizu povezanosti
kako bi se otkrilo koji geni
utječu na razinu tireoglobuli-
na i otkriveno je da varijan-
te gena *ST6GAL1* utječu na
razinu tireoglobulina. Tim
rezultatom poboljšali smo
saznanja o genetskoj regula-
ciji funkcije štitnjače. Otkri-
vanje novih genetskih čimbe-
nika uključenih u regulaciju
funkcije štitne žlijezde može
doprinijeti razvoju novih pre-
ventivskih, dijagnostičkih i
terapijskih metoda.

**Planovi za budućnost?
Kakva je situacija za mlade
znanstvenike u Hrvatskoj?**

- Planovi za budućnost
uključuju rad na novim pro-
jektima na Sveučilišnom
odjelu zdravstvenih studija,
nastavak međunarodnih su-
radnji i daljnje usavršavanje
u struci. Sveučilište u Splitu
je poticajna sredina u kojoj
se postiže izvrsnost i u znan-
stvenim istraživanjima i u
nastavi, te se stvaraju brojne
međunarodne suradnje. Me-
đutim, smatram da ima pro-
stora za poboljšanje uvjeta za
mlade znanstvenike u Hrvat-
skoj. Prvenstveno, teško se
uopće zaposliti na fakultetu
nakon završenog doktorata.

FAKULTET ELEKTROTEHNIKE I RAČUNARSTVA U ZAGREBU PROVODI ČAK 250 PROJEKATA

Genijalci s FER-a i sva njihova čudesa iz labosa

PIŠE **BRANKO NAD**

Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu drži titulu najbolje organiziranog fakulteta u Hrvatskoj čiji nastavnici, kao vrhunski istraživači, ne samo da idu ukorak s najnovijim svjetskim trendovima, nego svojim istraživanjima kontinuirano generiraju nova znanja. S trenutačno aktivnih 250 međunarodnih i nacionalnih kompetitivnih

projekata, FER je jedna od vodećih istraživačkih institucija u Republici Hrvatskoj, ali i u ovom dijelu Europe. Stoga je bilo i više nego potrebno neke od projekata pobliže predstaviti, ne bi li i široj javnosti bilo otkriveno kakva se sve čudesa događaju u labosima FER-a.

Visokoškolsko obrazovanje, odnosno sveučilišta i fakulteti, a posebno oni tehničkoga usmjerenja kao što je FER, idealni su za istraživanje i implementaciju širokih mogućnosti koje nam pruža-

ju nove tehnologije, govori nam dekan prof. dr. sc. **Gordan Gledec**.

– Znanja koja se generiraju na fakultetima, a potom nalaze svoju primjenu u industriji, kao i jačanje istraživačke izvrsnosti i inovacijske djelatnosti, najbolji su načini kako fakulteti mogu ostvariti svoju društveno korisnu ulogu. Na FER-u težimo izvrsnosti; promičemo izvrsnost u nastavi, izvrsnost u znanstveno-istraživačkom radu te izvrsnost u poticanju tehnološkog napret-

ka. Takvo znanstveno okruženje naravno da ima poticajan učinak na sve naše djelatnike, ali i još važnije, na naše studente – jasan je prvi čovjek Fakulteta elektrotehnike i računarstva.

Na istome je tragu u razmišljanju i prof. dr. sc. **Nikola Mišković**, prodekan FER-a za znanost. Svjesni su, kaže, da djeluju u tehničkome području koje se vrlo brzo mijenja, a sposobnost prilagodbe novim situacijama presudna je za sve inženjere.

Osim što njeguju poticajnu atmosferu među nastavnicima, na FER-u potiču i studentsku populaciju na aktivno sudjelovanje u svim projektima. Studenti se tako mogu uključiti u projekte koji se bave autonomnim sustavima (vozilima), mobilnom (podvodnom) robotikom, bespilotnim letjelicama, strojnim učenjem i umjetnom inteligencijom, izradom svemirskog satelita, projektiranjem i modeliranjem najnovijih poluvodičkih tehnologija, bi-

omedicinskim inženjerinjom, sustavima obnovljivih izvora energije ili, primjerice, računarstvom visokih performanci.

– Na taj način FER priprema nove generacije vrhunskih inženjera, stručnjaka, lidera i istraživača koji su osposobljeni za rad na kreativnim i inovativnim poslovima, gdje nerijetko preuzimaju ulogu predvodnika u razvoju i implementaciji novih tehnologija – zaključuje prodekan Mišković.

Znanja koja se generiraju na fakultetima, a potom nalaze svoju primjenu u industriji, kao i jačanje istraživačke izvrsnosti i inovacijske djelatnosti, najbolji su načini kako fakulteti mogu ostvariti svoju društveno korisnu ulogu

Dekan **Gordan Gledec**

FER priprema nove generacije vrhunskih inženjera, stručnjaka, lidera i istraživača koji su osposobljeni za rad na kreativnim i inovativnim poslovima, gdje nerijetko preuzimaju ulogu predvodnika

Prodekan **Nikola Mišković**

PROJEKTI IZ PROGRAMA OBZOR 2020.

Spoj tehnologije i prirode

WATCHPLANT - Smart biohybrid phyto-organisms for environmental in situ monitoring (Pametani bio-hibridni sustav za nadzor okoliša), voditelj: prof. dr. sc. Stjepan Bogdan, trajanje: 1. 1. 2021. - 31. 12. 2024.

WatchPlant je projekt u sklopu programa Europske unije Obzor 2020. (Horizon 2020, H2020) u području Budućih tehnologija i tehnologija u nastajanju (Future and Emerging Technologies, FET). Poseban je naglasak projekata u tom području na istraživanju novih tehnologija koje izlaze iz okvira sadašnjih spoznaja, načela i opće-prihvaćenih stajališta. Podupiru se inovativni i vizionarski načini razmišljanja, a projekte karakterizira visoka razina rizičnosti, ali i visok potencijalni doprinos u području istraživanja.

Cilj je WatchPlanta razviti nove bio-hibridne sustave za praćenje stanja okoline u urbanim sredinama, ističe profesor Stjepan Bogdan: – Radi se zapravo o jedinstvenoj vrsti bežičnog nosivog senzora – za biljke. Spojem tehnologije i prirode, stabla u našim gradovima i selima bit će obogaćena snagom umjetne inteligencije kako bi nas na jeftin i ekološki prihvatljiv način upozoravala o kvaliteti zraka, tla i vode u okolini, a potencijalno i o pojavi novih bolesti opasnih za

WatchPlant profesor Stjepan Bogdan

naše ili njihovo zdravlje. Senzori će u tijeku istraživanja na projektu mjeriti klasične parametre poput temperature, vlage, razine svjetlosti i koncentracije plinova, ali i fiziološke reakcije biljaka na podražaje prilikom promjene tih parametara. Pri tome će se prvenstveno oslanjati na kemijsku analizu u stvarnom vremenu dosad gotovo neistraženog “floemskog” biljnog soka, zaduženog za transport produkata fotosinteze i “komunikaciju” između korijena i listova biljke. Na temelju prikupljenih podataka razvijat će se modeli strojnog učenja kojima ćemo u budućnosti moći predvidjeti stvarno stanje okoline isključivo iz bioloških reakcija. Budući da se u biljnim sokovima nalaze velike koncentracije šećera i minerala, postavlja se pitanje: može li se ta kemijska energija iskoristiti i za napajanje senzora? – Takvim bi pristupom senzori i biljke postali pravi samostalni i održivi bio-hibridni sustavi. Međutim, čak i ako je to moguće, senzori će morati biti vrlo štedljivi. Upravo zbog toga zamišljena je čitava mreža malih i jednostavnih senzora koji će međusobnom komunikacijom i distribuiranim računanjem postizati jednaku snagu kao i složenija jedinica veće računalne snage i potrošnje energije. Kako bi se to ostvarilo, zadatak WatchPlanta je i osmisliti nove protokole za usmjeravanje podataka u mreži, samostalno dodavanje i uklanjanje veza radi postizanja željene povezanosti i potrošnje energije, te načine za prepoznavanje slabih točaka i oporavak od grešaka. Mjerenja napona zasad još nisu pokazala uvjerljive rezultate, ali nastavljamo s eksperimentima na različitim vrstama i veličinama biljaka. S druge strane, mjerenja transpiracije pokazala su velike razlike u aktivnosti biljaka tijekom dana i noći, te ovisno o vlazi zemlje, što nam je, kao elektrotehničarima, bio logičan, ali i dalje iznenađujući rezultat – donajemo od našeg sugovornika.

Toplinska energija

MEET - Multidisciplinary and multi-context demonstration of EGS exploration and Exploitation Techniques and potentials (Multidisciplinarna i višekontekstna demonstracija tehnika istraživanja i iskorištavanja naprednih geotermalnih sustava i potencijala), voditelj: doc. dr. sc. Ivan Rajšl, trajanje: 1. 5. 2018. - 31. 10. 2021.

H2020 projektom MEET (Multidisciplinary and multi-context demonstration of Enhanced Geothermal Systems exploration and Exploitation Techniques and potentials) nastoji se na različite načine potaknuti razvoj unaprijeđenih geotermalnih sustava (EGS, Enhanced Geothermal Systems) diljem Europe u različitim geološkim kontekstima (sedimentni, vulkanski, metamorfni i kristalni). EGS predstavlja novi pristup koji generira velike nade u svijetu budući da omogućuje široku uporabu ogromnog neiskorištenog geotermalnog energetskog potencijala, s mnogo većom geografskom distribucijom od konvencionalne geotermalne energije. O glavnim ciljevima projekta govori docent Ivan Rajšl: – Želimo prikupiti znanja vezana uz proizvodnju topline i električne energije u različitim geološkim okruženjima pomoću EGS-a, povećati proizvodnju topline iz postojećih postrojenja i pretvoriti naftne bušotine u geotermalne bušotine, poboljšati pretvorbu topline u električnu

Ivan Rajšl (MEET)

energiju pri niskim temperaturama (60 – 90 °C) pomoću naprednih mobilnih jedinica organskog Rankinova ciklusa (ORC), kao i replicirati tehnologiju promocijom prodora EGS sustava, kako za električnu tako i za toplinsku energiju. MEET okuplja 16 europskih partnera (Belgija, Hrvatska, Francuska, Njemačka i Island): industriju, mala i srednja poduzeća, istraživačke institute i sveučilišta, ali i nekoliko geotermalnih demonstracijskih lokacija u Europi. Osam radnih cjelina strukturirano je za provedbu ovog projekta. FER je zadužen da radni paket 7 i dijelom za radni paket 4. Do sada su provedena laboratorijska mjerenja relevantnih variskanskih analoga (granitnih metamorfni stijena) te su sastavljene u hijerarhijske baze podataka s petrofizičkim i fluidnim svojstvima koja se koriste kao ulazni parametri za različite strategije modeliranja spremnika topline. Određene postojeće naftne bušotine odabrane su za demonstraciju proizvodnje toplinske energije. Studija izvedivosti, kao i detaljan dizajn dovršeni su za ove pilot-lokacije. Za proizvodnju električne energije ugrađena je prva mala ORC jedinica (20kW) i zatim je testirana u Chaunoyu, u pariškom bazenu na postojećoj naftnoj bušotini. FER je skupa s partnerom Vermilionom razvio metodologiju za transformaciju postojećih ili napuštenih naftnih bušotina u postrojenja koja koriste geotermalnu energiju. Paralelno se izvršio intenzivan pregled postojećih GIS modela i aplikacija (Geografski informacijski sustav) koje se bave geotermalnom energijom i geopodacima, uključujući opsežne razmjene s relevantnim dionicima u domeni. Također je izrađena i prva interna verzija web baziranog alata za prikaz i pretragu geotermalnog potencijala diljem Europe.

PROJEKTI FINANCIRANI IZ PROGRAMA HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST

Umjetna inteligencija u prometu

ADEPT - Napredna gusta predikcija za računalni vid, voditelj: prof. dr. sc. Siniša Šegvić, trajanje: 1. 2. 2021. - 31. 1. 2025.

Projekt ADEPT razmatra razumijevanje prirodnih scena dubokim modelima koji provode predikciju u svakoj pikseli ulazne slike. Projekt je utemeljen na akademskom i industrijskom iskustvu grupe u području učinkovite gube predikcije. Glavni je cilj povećati robusnost na pomak domene te iskoristiti učenje na neoznačenim slikama. Stečeno znanje doprinijet će stvaranju nove vrijednosti u aktualnim primjenama umjetne inteligencije kao što su autonomna vozila, automatizirana skladišta te sigurnosne procjene cesta.

– Naš model ostvario je prvo mjesto na međunarodnom natjecanju Robust Vision Challenge 2020, koje je održano u sklopu središnje europske konferencije računalnog vida ECCV. Taj isti model trenutno ostvaruje najbolju točnost na podatkovnom skupu WildDash 2. Radi se o najzahtjevnijem skupu za razumijevanje cestovnih scena jer mjeri uspješnost u prisutnosti različitih oblika pomaka domene, primjerice na zaleđenoj cesti – kazao je za Universitas profesor Siniša Šegvić.

Motivacija studenata za područje mehatronike

PVDC - Prediktivno upravljanje dinamikom vozila, voditelj: doc. dr. sc. Šandor Ileš, trajanje: 1. 3. 2020. - 28. 2. 2025.

Tijekom posljednjih nekoliko desetljeća automobilska industrija prošla je kroz brojne promjene koje uključuju razvoj sustava koji povećavaju udobnost putnika, sustava aktivne sigurnosti, ali i sustava koji poboljšavaju upravljivost vozila. Kako bi se postigao kompromis između ovih često suprotstavljenih zahtjeva, u sklopu ovog projekta istražuju se algoritmi model-

Siniša Šegvić (ADEPT)

skog prediktivnog upravljanja uzdužnom i bočnom dinamikom vozila. Takav način upravljanja koristi matematički model automobila kako bi se planiralo njegovo buduće vladanje. U svakom se koraku rješava optimizacijski problem na konačnom prediktivskom horizontu kako bi se postiglo optimalno ponašanje automobila uzimajući u obzir fizikalna ograničenja – Ispitivanje upravljačkih algoritama na automobilima na granici upravljivosti skupo je i opasno. Potrebno je rezervirati javne ili privatne ceste ili staze te postoji opasnost ugrožavanja drugih sudionika u prometu. U sklopu ovog projekta, algoritmi se ispituju komercijalnim programskim alatima koji se koriste u automobilske industriji, ali i eksperimentalno. Razvijen je eksperimentalni mehatronički sustav za ispitivanje upravljačkih algoritama koji se sastoji od pokretne trake za te dva skalirana modela automobila. Svaki automobil opremljen je s četiri pogonska motora upravljana po momentu te upravljivim skretanjem. Pažljivim odabirom parametara skaliranog modela automobila, preslikano je dinamičko vladanje automobila u punoj veličini. Sustav je opremljen odgovarajućim senzorima koji omogućavaju sinkronizaciju trake i vozila, kao i mjerenje svih potrebnih veličina – objašnjava docent Šandor Ileš. Takav postav omogućava razvoj naprednih algoritama upravljanja na FER-u koji su direktno primjenjivi u automobilske industriji, povećava interes studenata za područje mehatronike te područje upravljanja dinamikom vozila.

Inspirirani funkcijama ljudskog mozga

CONAN2D - Računalno projektiranje nanotranzistora temeljenih na novim 2D materijalima, voditelj: izv. prof. dr. sc. Mirko Poljak, trajanje: 1. 2. 2020. - 31. 1. 2025.

Projekt se bavi teorijskim istraživanjem nanotranzistora i nanomemristora temeljenih na novim dvodimenzionalnim (2D) materijalima otkrivenima nakon grafena. Debljina od svega jednog atomskog sloja te iznimna

Šandor Ileš (PVDC)

elektronska i transportna svojstva čine 2D materijale pogodnima za buduće generacije elektroničkih tehnologija, kako za klasičnu obradu informacija u mikroprocesorima tako i za nove neuromorfne sklopove i sustave usmjerene ka hardverskoj realizaciji umjetne inteligencije na čipu. Istraživačka grupa razvija napredni računalni program (SPARQS) za atomističke simulacije i predviđanje performansi ovih nanotranzistora i nanomemristora. SPARQS sparuje dvije napredne metode: ab initio teoriju funkcionala gustoće (DFT), koja opisuje materiju na atomističkoj razini, i kvantni transport u formalizmu Greenovih funkcija (NEGF), koji inherentno uključuje kvantnomehaničke efekte na nanoskali. Budući da se radi o vrlo zahtjevnim numeričkim simulacijama, SPARQS se implementira na hibridnoj paralelnoj platformi kako bi se omogućile simulacije na računalnom grozdu istraživačke grupe i na sveučilišnom superračunalu. Razvijeni alat koristit će se za istraživanje utjecaja geometrije, dimenzija i defekata na karakteristike tranzistora i memristora temeljenih na 2D materijalima. – Najznačajniji rezultati u dosadašnjem tijeku projekta su analiza performansi fosforenskih i silicinskih nanotranzistora te otkriće načina smanjenja kontaktnog otpora u ovakvim nanostrukturama koji su objavljeni u četiri rada u časopisima iz prvog i drugog kvartila. Projekt CONAN2D odgovorit će na pitanje jesu li 2D materijali ostvarive i uvjerljive alternative siliciju za sljedeće generacije hibridne elektroničke tehnologije u kojoj se prožimaju klasični i neuromorfni blokovi inspirirani funkcijama ljudskog mozga – rekao nam je profesor Mirko Poljak. Iako je projekt započeo u veljači 2020., njegov je uspjeh već vidljiv. Naime, članovi grupe imaju 13 objavljenih/prihvaćenih znanstvenih radova, a prijavljen je i bilateralni projekt s Leibniz Institute for High Performance Microelectronics (IHP) iz Frankfurta, SR Njemačka, s kojima je u tijeku i priprema projektne prijave za program Horizon Europe.

Mirko Poljak (CONAN2D)

Aplikacije sljedeće generacije

IoT4us - Pametne usluge usmjerene čovjeku u interoperabilnim i decentraliziranim okolinama Interneta stvari, voditeljica: prof. dr. sc. Ivana Podnar Žarko, trajanje: 1. 1. 2020. - 31. 12. 2023.

Internet stvari (Internet of Things, IoT) revolucionarna je tehnologija koja donosi digitalnu transformaciju u mnogobrojna područja ljudskog djelovanja sa značajnim utjecajem na društvo u cjelini. Omogućuje ispreplitanje fizičkog i digitalnog svijeta pomoću umreženih uređaja postavljenih u našu okolinu, čime se transformiraju brojne gospodarske grane, npr. poljoprivreda, industrija, energetika i promet, ali i svakodnevni život u gradovima, kućanstvima ili uredima. Projekt IoT4us razvija interoperabilnu, decentraliziranu, dinamičnu, pametnu i sigurnu IoT-okolinu koja integrira cijeli niz različitih uređaja, a ponudit će IoT-usluge i aplikacije sljedeće generacije umjerene čovjeku. Ova okolina koristi resurse na rubu mreže i tehnologije mreže 5G kako bi ponudila aplikacije koje su prilagodljive, čuvaju privatnost korisnika i temelje se na kognitivnim načelima. – Projekt IoT4us značajno ojačava istraživački potencijal FER-ova Laboratorija za Internet stvari jer osigurava mikrorračunalnu opremu za eksperimentalnu okolinu u kojoj je moguće razviti, ispitati i ocijeniti konkretna IoT rješenja relevantna na međunarodnoj razini. S obzirom na potencijal za stvaranje novih digitalnih proizvoda za razne gospodarske grane, projekt će imati pozitivan učinak na inovacijske aktivnosti u području informacijske i komunikacijske tehnologije u Hrvatskoj, gdje neka poduzeća već nude ili izgrađuju IoT-proizvode te su zainteresirana za inovativna IoT-rješenja. Kako ćemo u bliskoj budućnosti biti okruženi brojnim uređajima i uslugama IoT-a, projekt će s vremenom imati pozitivan utjecaj na društvo u cjelini jer su usluge IoT4us zamišljene kao nenametljive, usmjerene čovjeku te sigurne uz očuvanje njegove privatnosti, a to su željene značajke našeg budućeg digitaliziranog fizičkog okruženja – objasnila nam je profesorica Ivana Podnar Žarko.

IoT4us - Profesorica Ivana Podnar Žarko

ODRŽANA DUGOOČEKIVANA ZAVRŠNICA SVEUČILIŠNIH SPORTSKIH NATJECANJA U SPLITU

DVA DANA ZAJEDNIŠTVA, ljubavi, ali i natjecateljskog duha

Sretni smo, ali i tužni, jer je došao kraj ovogodišnjih Finalsa, koji su okupili 850 studentica i studenata iz cijele Hrvatske. Ovdje je stvarno vladalo veliko zajedništvo - naglasio je Nikola Vincetić, sportski direktor Hrvatskog akademskog sportskog saveza

PIŠE MILA PULJIZ

Grad pod Marjanom iskazao se kao ovogodišnji domaćin UniSport Finalsa, a u dva dana natjecanja okupljeni su sveučilišni sportaši i sportašice čak devet sportova. Tereni na Gripanu, Poljudu, Firulama, Strožancu, SD-u "Bruno Bušić" i Obrtničko tehničkoj školi Split bili su poprišta napetih utakmica i mečeva koji su pobjednicima omogućili nastup na Europskim sveučilišnim igrama u Lodzu 2022. godine.

Najbolji sportaši i sportašice s četrnaest sveučilišta i veleučilišta imali su priliku 18. i 19. srpnja pokazati najbolje u svom sportu i donijeti veliki sportski uspjeh za svoje sveučilište i veleučilište. U ovoj nepredvidivoj i izazovnoj godini u svakom pogledu, studenti su ipak dobili priliku braniti boje svojih visokoškolskih institucija. Split kao grad domaćin savršen je izbor državne završnice sveučilišnog sporta i kao takav sigurno će natjecateljima ostati u dobrom sjećanju jer iza sebe ima godine i godine domaćinstava sveučilišnog sporta. Međutim, ovaj put su aktivnosti ipak ograničene samo na one sportske, bez službene ceremonije otvorenja, kao i završne zabave, poštujući epidemiološke savjete stožera. Organizator UniSport Finalsa i nositelj čitavog UniSport sustava je Hrvatski akademski sportski savez, a njegov je potpredsjednik te predsjednik Splitskog sveučilišnog saveza Toni Gamulin. "Nakon gotovo tri godine UniSport Finalsa vraćaju se izvornom formatu - povezujući masovnost i kva-

Izjave studenata

Ivana Brnas, igračica Sveučilišta u Splitu (košarka, studentice)
"Svim bih sudionicima čestitala, a posebno svojim curama. Dvije godine zaredom bile smo sveučilišne prvakinja, a onda nismo nastupile u prošlom 'COVID izdanju' Finalsa. Lijepo je ponovno osvojiti zlato, i to na domaćem terenu, i stvarno smo sretni. Veliko hvala i našoj trenerici, koja je nova u svojoj ulozi, i našoj izbornici."

Matej Martinko, igrač Sveučilišta u Zagrebu (odbojka, studenti)
"Osijek je došao ovdje kao favorit s prvoligaškom ekipom pa se očekivalo da bi oni mogli biti ti koji će osvojiti. Ali evo, uspjeli smo se skupiti, nas nekoliko iskusnijih i puno djece. Polufinale smo igrali protiv Splita, dobili smo i onda smo se maksimalno fokusirali na finale. Finalsi su ove godine bili stvarno odlični i nadam se da će se tako nastaviti."

Maja Trulec, kapetanica Sveučilišta u Osijeku (stolni tenis, studentice)
"U našoj konkurenciji bile su četiri ekipe i igrali smo po principu 'svatko sa svakim'. Na samom početku smo znale da će protiv ekipe Zagreba biti izuzetno teško, tako da je naš fokus ostao na srebrnoj medalji i meču koji smo igrali protiv Sveučilišta u Zadru. Utakmica je bila izuzetno napeta i možda najnapetija toga dana, iako smo na kraju dobili s 3:1. Za nas je iskreno ovo veliki uspjeh."

"Ekipa Zagreba su stari stolnoteniski znalci, pogotovo zbog igrača naše i njihove ekipe koji igraju prvu hrvatsku Super ligu, stoga je polufinalna utakmica bila možda i najzanimljivija na turniru. Protivnik je ovoga puta bio bolji, na čemu im čestitam, mi smo imali malu šansu i borili smo se za nju najbolje što smo mogli."

litetu te okupljajući studente iz cijele Hrvatske u jedan središnji događaj. Gradu Splitu i Sveučilištu u Splitu čast je i zadovoljstvo biti domaćin, posebice jer je pandemija mnogima uskratila mogućnost bavljenja sportom i uživanja u sportu. Siguran sam da će studentice i studenti uživati, imati priliku upoznati se, družiti i zabaviti kroz sport, što je zapravo i smisao ovoga što radimo. Mi ćemo se potruditi dati emociju kakvu može pružiti samo Split i kakvu dajemo našim studentima tijekom cijele godine kroz sve naše aktivnosti," kazao je Gamulin.

Spektakl na kraju

Kao spektakl na kraju odigralo se i veliko finale košarke 3x3. U predivnom ambijentu novouređenog terena u sklopu studentskog doma "Bruno Bušić" okupila se krema hrvatskog sveučilišnog sporta. U predivnoj noćnoj atmosferi, na reflektorima

HR Finals SPLIT 2021				
UKUPNI POREDAK				
	EKIPA	ZLATO	SREBRO	BRONCA
1.	UNIZG	14	2	2
2.	UNIST	3	7	1
3.	UNIDU	1	0	2
4.	UNIOS	0	5	4
5.	UNIZD	0	1	6
6.	UNIRI	0	1	2
7.	TVZ	0	1	0
7.	UNISB	0	1	0
8.	BERNAYS	0	0	1

UKUPNI POREDAK sezona 2020/2021				
	EKIPA	ZLATO	SREBRO	BRONCA
1.	UNIZG	15	6	2
2.	UNIST	6	8	2
3.	TVZ	1	1	0
4.	UNIDU	1	0	2
5.	UNIOS	0	5	5
6.	UNIZD	0	1	6
7.	UNIRI	0	1	4
8.	UNISB	0	1	0
9.	VEVU	0	0	1
9.	BERNAYS	0	0	1

REGIONALNA KONFERENCIJA O SVEUČILIŠNOM SPORTU

Sport je znak kvalitete akademskog života

Kao uvod u UniSport Finalsa, nacionalnu završnicu sveučilišnog sporta, u Splitu se dan prije samog natjecanja održala i Regionalna konferencija o sveučilišnom sportu. Pod organizacijom Hrvatskog akademskog sportskog saveza, a u suradnji s Europskom sveučilišnom sportskom asocijacijom, sudionici 12 država Europe okupili su se kako bi podijelili svoja znanja i ekspertize o sveučilišnom sportu te razgovarali o njegovoj budućnosti s temama trenutnih aktualnosti u svijetu sveučilišnog sporta, s posebnim osvrtom na projekte koji dolaze u budućnosti.

Prije početka okupljene je pozdravio predsjednik Europske sveučilišne sportske asocijacije Adam Roczek, koji je izrazio veliku zahvalnost i zadovoljstvo što se student-ske sportske manifestacije ponovno održavaju nakon toliko dugo vremena.

Rektor Sveučilišta u Splitu prof. Dragan Ljutić zahvalio je svima na dolasku u Split i poželio da odrade dobar posao zbog kojeg su došli, ali da ne propuste uživati u ljepotama Splita i njegove okolice dok su tu. "Sveučilište u Splitu ima oko 20.000 studenata, 2000 zaposlenika, među 1000 smo najvažnijih sveučilišta u svijetu i kada govorimo o stu-

dentima, sport je od ogromne važnosti. Sport je ono 'nešto više' što možemo pružiti studentima i znak je dobre kvalitete akademskog života. Zbog toga Sveučilište u Splitu uvijek ulaže u sport jer, kako kaže ona izreka, mens sana in corpore sano", rekao je rektor.

Predsjednik Hrvatskog akademskog sportskog saveza doc. Zrinko Čustonja osvrnuo se na više od 20 održanih sveučilišnih sportskih manifestacija, uključujući i mnogobrojna Europska sveučilišna prvenstva te EUG 2016.

Nakon svečanih govora započela su i prva predavanja, a prvi je nastupio Adam

Raspravljalo se o platformi sveučilišnog sporta

Roczek te je govorio o preprekama s kojima se sveučilišni sport susreće, pogotovo u pandemijsko vrijeme. Do-

predsjednik Hrvatskog akademskog sportskog saveza Haris Pavletić nastavio je s uspješnim primjerima sve-

učilišnih projekata u Hrvatskoj, poput Europskih sveučilišnih igara održanih 2016. u Zagrebu i Rijeci, ali je govorio i o razvoju sveučilišnog sporta na Sveučilištu u Splitu.

Nadalje se diskutiralo o budućim planovima sveučilišnog sporta na europskoj razini te o platformi sveučilišnog sporta kao temelja razvoja akademskog života studenata i cijele akademske zajednice. U ime Hrvatskog akademskog sportskog saveza nazočili su predsjednik Zrinko Čustonja, dopredsjednici Haris Pavletić i Toni Gamulin, tajnik Davor Habljak te sportski direktor Nikola Vincetić.

MILA PULJIZ

obasjanom novouređenom terenu, okupile su se studentice i studenti sportaši iz cijele Hrvatske. Toj predivnoj slici nazočio je i splitski gradonačelnik Ivica Puljak, kao i predstavnici Sveučilišta u Splitu te organizatora – Hrvatskog akademskog sportskog saveza.

Gradonačelniku Splita pripala je i čast da otvori finale u muškoj konkurenciji popularnim pucanjem trica. Popraćen pljeskom i podrškom okupljenih mladih kolegica i kolega, gradonačelnik je pokazao i zavidne košarkaške vještine.

Svečanosti dodjele medalja također su nazočili priznati gosti, kao i sportašice i sportaši studenti, koji su velikim pljeskom i ovacijama ispratili

li jedni druge. Posebna podrška je stigla s balkona studentskog doma “Bruno Bušić”, odakle puca fantastičan pogled na teren, što su studenti iskoristili kao posebnu balkonsku ložu. Ovjenčani zlatnim, srebrnim i

brončanim medaljama te s peharima koje nisu ispuštali iz svojih ruku, nasmiješenih lica i s bezbroj emocija, spušten je zastor na ovogodišnje izdanje UniSport Finals-a, a već sada s nestrpljenjem čekamo sljedeće!

Zanimljivosti

Ovogodišnji UniSport Finals su bili izuzetno trofejni za zagrebačku odbojku na pijesku jer su osvojili sva četiri zlata - i na pijesku i u dvorani, u ženskoj i muškoj konkurenciji.

Ivan Lozina (rukomet), igrač splitskog Sveučilišta je MVP (najbolji igrač) UniSport Finals, dok je najbolja igračica Gabriela Visković (košarka), također sa splitskog Sveučilišta.

Luka Baković (rukomet) sa splitskog Sveučilišta je najbolji vratar.

Najbolja strijelkinja također dolazi iz redova splitskog sveučilišta, a ona je Ivana Brnas (košarka).

Unisport Finals - žene košarka

SVEUČILIŠTE U SPLITU EKONOMSKI FAKULTET

Temeljem članka 24. Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama („Narodne novine“ broj 128/17 i 66/20) raspisuje

NATJEČAJ za izbor

jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora (trajno zvanje) za područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana Marketing i radno mjesto na Katedri za marketing, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu

Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj nalaze se na službenoj internetskoj stranici Ekonomskog fakulteta u Splitu, www.efst.unist.hr.

Na temelju odluka Fakultetskog vijeća Klasa: 112-01/21-01/0017 Ur. broj: 2181/206-03-03-21-0005 od 2. srpnja 2021. godine, Klasa: 112-01/21-01/0028 Ur. broj: 2181/206-03-03-21-0004 od 2. srpnja 2021. godine, Klasa: 112-01/21-01/0016 Ur. broj: 2181/206-03-03-21-0005 od 16. srpnja 2021. godine

SVEUČILIŠTE U SPLITU, FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE, raspisuje NATJEČAJ za izbor

1. jednog nastavnika u znanstveno - nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika i odgovarajuće radno mjesto;

2. jednog suradnika u zvanju asistenta - doktoranda za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje strojarstvo, za rad na projektu Hrvatske zaklade za znanost IP-2020-02-6249: Povećanje učinkovitosti, smanjenje štetnih emisija i hibridizacija brodske energetskog sustava, na određeno vrijeme;

3. jednog suradnika u zvanju asistenta za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje temeljne tehničke znanosti, na određeno vrijeme.

Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, www.fesb.unist.hr.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU, FAKULTET HRVATSKIH STUDIJA, BORONGAJSKA CESTA 83D, ZAGREB, objavljuje NATJEČAJ radi izbora:

1. nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta u području društvenih znanosti, polju sociologije, grani posebnih sociologija, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu

2. nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta u području društvenih znanosti, polju ekonomije, grani kvantitativne ekonomije, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu

3. suradnika u naslovno suradničko zvanje asistenta u području humanističkih znanosti, polju filozofije, grani arapske filozofije

Uvjeti i način prijave objavljeni su u Narodnim novinama i na mrežnoj stranici Fakulteta <https://www.hrstud.unizg.hr/>

Na temelju odluka Fakultetskog vijeća (Klasa: 003-08/21-06/0011; Ur. broj: 2181-197-00-21-0028 od dana 22. srpnja 2021.) i članka 99. Statuta Pomorskog fakulteta u Splitu

SVEUČILIŠTE U SPLITU POMORSKI FAKULTET objavljuje NATJEČAJ za izbor

dva suradnika u suradničkom zvanju i na radnom mjestu asistent u znanstvenom području tehničkih znanosti, polju tehnologija prometa i transporta, na određeno vrijeme u punom radnom vremenu na Zavodu za brodstrojarstvo za studij Vojno pomorstvo

Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Pomorskog fakulteta u Splitu, www.pfst.unist.hr

SVEUČILIŠTE U SPLITU STUDIJ VOJNO POMORSTVO objavljuje NATJEČAJ

- Jednog nastavnika u naslovno znanstveno nastavno zvanje izvanredni profesor za znanstveno područje tehničkih znanosti, znanstveno polje tehnologija prometa i transporta.

Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Sveučilišta u Splitu unist.hr/natjecaji/.

Klasa: 112-01/21-01/08
Urbroj: 2181-202-25/01-21-1
Split, 20.07.2021.
Glavni tajnik: Filip Klarić Kukuz, mag. iur.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
GRAĐEVINSKI FAKULTET
FRA ANDRIJE KAČIĆA MIOŠIĆA 26
10001 ZAGREB
DONOSI ODLUKU O
PONIŠTENJU NATJEČAJA

objavljenog dana 27. studenog 2020. u Narodnim novinama broj 131 te dana 30. studenog 2020. u dnevnom tisku prilogu Universitas, te u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje broj biltena: 231 za jednog izvršitelja na radno mjesto III. vrste-računovodstveni referent-financijski knjigovođa, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom **raspisuje**
NATJEČAJ

za izbor nastavnika i suradnika (m/ž)
I)

-jednog izvršitelja na radno mjesto I. vrste u znanstveno nastavnom zvanju **docent**, za znanstveno područje tehničke znanosti, znanstveno polje građevinarstvo, znanstvena grana organizacija i tehnologija građenja, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom

-jednog doktoranda na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju **asistent**, za znanstveno područje tehničke znanosti, znanstveno polje građevinarstvo, znanstvena grana hidrotehnika, na projektu „Projekt razvoja karijera mladih istraživača-izobrazba novih doktora znanosti“ Hrvatske zaklade za znanost, na određeno vrijeme (4 godine), s punim radnim vremenom

-jednog doktoranda na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju **asistent**, za znanstveno područje tehničke znanosti, znanstveno polje temeljne tehničke znanosti, znanstvena grana materijali, na projektu „Cementni kompoziti ojačani otpadnim vlaknima“, prihvaćenog za financiranje u sklopu natječaja „Projekt razvoja karijera mladih istraživača-izobrazba novih doktora znanosti“ Hrvatske zaklade za znanost, na određeno vrijeme (4 godina), s punim radnim vremenom

-jednog doktoranda na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju **asistent**, za znanstveno područje tehničke znanosti, znanstveno polje građevinarstvo, znanstvena grana prometnice, na projektu „Projekt razvoja karijera mladih istraživača-izobrazba novih doktora znanosti“ Hrvatske zaklade za znanost, na određeno vrijeme (4 godine), s punim radnim vremenom

-jednog doktoranda na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju **asistent**, za znanstveno područje tehničke znanosti, znanstveno polje temeljne tehničke znanosti, znanstvena grana tehnička mehanika (mekanika krutih i deformabilnih tijela), na projektu „Novi modeli oštjetljivosti tipičnih zgrada u urbanim područjima primjene pri procjeni seizmičkog rizika i metodologiji ciljanih ojačanja“ prihvaćenog za financiranje u sklopu natječaja „Projekt razvoja karijera mladih istraživača-izobrazba novih doktora znanosti“ Hrvatske zaklade za znanost, na određeno vrijeme (4 godina), s punim radnim vremenom

Rok natječaja 30 dana.
II)

-jednog izvršitelja na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju **asistent**, za znanstveno područje tehničke znanosti, znanstveno polje građevinarstvo, znanstvena grana nosive konstrukcije, na teret projekta “UIP-2020-02-2964-Inovativna lagana međukatna konstrukcija-spregnuti sustav hladnooblikovani čelik i beton“, prihvaćenog za financiranje u sklopu natječaja „Uspostavni istraživački projekti“ Hrvatske zaklade za znanost, na određeno vrijeme (4 godine), s punim radnim vremenom

-jednog doktoranda na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju **asistent**, za znanstveno područje tehničke znanosti, znanstveno polje građevinarstvo, znanstvena grana nosive konstrukcije, na projektu „Inovativna lagana međukatna konstrukcija-spregnuti sustav hladnooblikovani čelik i beton“ prihvaćenog za financiranje u sklopu natječaja „Projekt razvoja karijera mladih istraživača-izobrazba novih doktora znanosti“ Hrvatske zaklade za znanost, na određeno vrijeme (4 godina), s punim radnim vremenom

-jednog doktoranda na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju **asistent**, za znanstveno područje tehničke znanosti, znanstveno polje građevinarstvo, znanstvena grana nosive konstrukcije, na projektu „Procjena stanja i obnova postojećih građevinarstvo suvremenih metoda za zidane i drvene konstrukcije“ prihvaćenog za financiranje u sklopu natječaja „Projekt razvoja karijera mladih istraživača-izobrazba novih doktora znanosti“ Hrvatske zaklade za znanost, na određeno vrijeme (4 godina), s punim radnim vremenom

-jednog izvršitelja za radno mjesto **istraživač**, na teret projekta „Procjena potresnog rizika za Grad Zagreb“ na određeno vrijeme, s punim radnim vremenom

-dva izvršitelja za radno mjesto **iskusni istraživač**, na teret projekta „Procjena potresnog rizika za Grad Zagreb“ na određeno vrijeme, s punim radnim vremenom

-jednog izvršitelja za radno mjesto **administrator projekta**, na teret projekta „Procjena potresnog rizika za Grad Zagreb“ na određeno vrijeme, s punim radnim vremenom

-jednog izvršitelja za radno mjesto **stručni savjetnik**, na teret projekta „Procjena potresnog rizika za Grad Zagreb“ na određeno vrijeme, s punim radnim vremenom

-jednog izvršitelja za radno mjesto **stručni suradnik**, na teret projekta „Procjena potresnog rizika za Grad Zagreb“ na određeno vrijeme, s punim radnim vremenom

Rok natječaja 65 dana.
III)

-pet izvršitelja za radno mjesto **istraživač**, na teret projekta „Procjena potresnog rizika za Grad Zagreb“ na određeno vrijeme, s punim radnim vremenom

-dva izvršitelja za radno mjesto **iskusni istraživač**, na teret projekta „Procjena potresnog rizika za Grad Zagreb“ na određeno vrijeme, s punim radnim vremenom

-jednog izvršitelja za radno mjesto **administrator projekta**, na teret projekta „Procjena potresnog rizika za Grad Zagreb“ na određeno vrijeme, s punim radnim vremenom

-jednog izvršitelja za radno mjesto **stručni savjetnik**, na teret projekta „Procjena potresnog rizika za Grad Zagreb“ na određeno vrijeme, s punim radnim vremenom

-jednog izvršitelja za radno mjesto **stručni suradnik**, na teret projekta „Procjena potresnog rizika za Grad Zagreb“ na određeno vrijeme, s punim radnim vremenom

Rok natječaja 35 dana.
IV)

-jednog izvršitelja (m/ž) na radnom mjestu namještenik IV vrste – **čistačica**, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom

-jednog izvršitelja (m/ž) na radnom mjestu namještenik IV vrste – **čistačica**, na određeno vrijeme, s punim radnim vremenom

Rok natječaja 35 dana.

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internet-skoj stranici Građevinskog fakulteta: http://www.grad.unizg.hr/o_fakultetu/natjecaj

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
raspisuje
NATJEČAJ
za izbor:

Ad 1.) - osam (8) izvršitelja (m/ž) u suradničkom zvanju **asistent**, bez zasnivanja radnog odnosa (naslovno zvanje), iz znanstvenog područja *Prirodne znanosti*, znanstvenog polja *Kemija*, za rad u Odsjeku za kemiju

Ad 2.) - dva (2) izvršitelja (m/ž) u suradničkom zvanju **asistent** bez zasnivanja radnog odnosa (naslovno zvanje) iz znanstvenog područja: Tehničke znanosti, znanstveno polje: Kemijsko inženjerstvo za rad u Odsjeku za inženjerstvo i tehnologije
Ad 3.) - jednog (1) izvršitelja u suradničkom zvanju **asistent** bez zasnivanja radnog odnosa (naslovno zvanje) (m/ž) iz znanstvenog područja: Biotehničke znanosti, znanstveno polje: Prehrambena tehnologija za rad u Odsjeku za inženjerstvo i tehnologije
Cjeloviti tekst natječaja, sa svim informacijama o uvjetima i načinu prijave na natječaj, objavljen je na službenoj internetskoj stranici Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu <https://www.ktf.unist.hr/index.php/natjecaji/natje%C4%8Daji>
Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja, podnose se trideset (30) dana od dana posljednje objave natječaja, **isključivo poštom** na adresu: Kemijsko-tehnološki fakultet u Splitu, Ruđera Boškovića 35, 21000 Split, s naznakom „Za natječaj“. Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati, niti će se podnositelji nepotpunih prijava pozivati na dopunu prijave. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
Zagreb, Horvatovac 102a

Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, na temelju članka 73. Statuta Fakulteta, a vezano uz Natječaj Hrvatske zaklade za znanost „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“ raspisuje **NATJEČAJ**

za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto asistent za rad na HRZZ projektu “Diofantska analiza i primjene” iz područja prirodnih znanosti, polje matematika, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu pri Matematičkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj. Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta <http://www.pmf.unizg.hr/natjecaji>.

Pristupnici na natječaj ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=2fb1db0e-b99d-4c2e-a8cd-d275a5ff9e0>

Rok za podnošenje prijava na natječaj je 30 dana po objavljivanju natječaja u “Narodnim novinama”. Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: <http://www.pmf.unizg.hr/natjecaji>.

Sveučilište u Splitu
Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije
raspisuje
JAVNI NATJEČAJ

1. za izbor jednog doktoranda u suradničko zvanje i na radno mjesto asistenta na određeno vrijeme na projektu Hrvatske zaklade za znanost HRZZ-UIP-2020-02-6693 “Metodologija za procjenu parametara u problemima propagacije pukotina nastalih pod utjecajem ekstremnih mehaničkih opterećenja”.
 2. za izbor jednog nastavnika na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za teoriju konstrukcija.
 3. za izbor jednog nastavnika na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za gospodarenje vodama i zaštitu voda.
 4. za izbor jednog nastavnika na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju redoviti profesor u trajnom zvanju za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za betonske konstrukcije i mostove.
 5. za izbor jednog nastavnika na radno mjesto I. vrste u umjetničko-nastavnom zvanju izvanredni profesor za područje Umjetnosti, umjetničko polje Likovne umjetnosti na neodređeno vrijeme u nepunom radnom vremenu na Katedri arhitektonsko projektiranje (50%).
 6. za izbor jednog nastavnika na radno mjesto I. vrste u umjetničko-nastavnom zvanju izvanredni profesor za područje Umjetnosti, umjetničko polje Likovne umjetnosti na neodređeno vrijeme u nepunom radnom vremenu na Katedri arhitektonsko projektiranje (50%).
 7. za izbor jednog stručnog suradnika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja za rad na IRI2 projektu u sklopu poziva “Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja – faza II” pod nazivom Povećanje razvoja novih proizvoda drvene industrije koji se koriste u građevini referentne oznake KK.01.2.1.02.0330, u punom radnom vremenu na određeno vrijeme (do kraja trajanja projekta 30.09.2023.) na Katedri za metalne i drvene konstrukcije.
- Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu: www.gradst.unist.hr

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
Zagreb, Horvatovac 102a

Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na temelju članka 73. i 80. Statuta Fakulteta raspisuje **NATJEČAJ** za izbor

1. u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto **izvanrednog profesora** iz područja humanističkih znanosti, polje povijest, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu Zavodu za teorijsku fiziku kondenzirane tvari pri Fizičkom odsjeku PMF-a - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice:

<https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=0da26b49-71b3-4165-b66b-ad-ba3d0460b8>

2. u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, u sklopu natječaja HRZZ-a „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti” (DOK-2021-02) na određeno vrijeme u trajanju od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Zavodu za animalnu fiziologiju pri Biološkom odsjeku PMF-a, za rad na projektu IP-2020-02-8793 „Kopno ili more: ekološki i genetički aspekti izbora staništa crvenokljune čigre” - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=b3f08b6f-b083-4bfb-bac4-d205c99170cd>

3. u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, u sklopu natječaja HRZZ-a „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti” (DOK-2021-02) na određeno vrijeme u trajanju od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Zavodu za molekularnu biologiju pri Biološkom odsjeku PMF-a, za rad na projektu IP-2019-04-5382 „Geni spuzvi povezani s nastankom raka” i IP-Corona-04-2084 „Varijabilnost sojeva koronavirusa SARS-CoV-2 i genetička podloga domaćina kao biomarkeri za otkrivanje čimbenika rizika tijekom pandemije COVID-19 - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=88b99d4b-94c0-4a6e-b15f-b51978c68333>

4. u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, u sklopu natječaja HRZZ-a „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti” (DOK-2021-02) na određeno vrijeme u trajanju od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Botaničkom zavodu pri Biološkom odsjeku PMF-a, za rad na projektu IP-2020-02-9524 ISLAND „Utjecaj valova vezanih uz otok na primarnu produkciju” - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=b2862037-27e3-42cf-a241-028ff7909824>

5. u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, u sklopu natječaja HRZZ-a „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti” (DOK-2021-02) na određeno vrijeme u trajanju od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Botaničkom zavodu pri Biološkom odsjeku PMF-a, za rad na projektu IP-2020-02-8099 „Livadni procjepak (Chouardia litardierei, Hyacinthaceae) kao istraživački sustav ekološke divergencije” - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=53fe6ac7-d79f-4c87-8a6f-4306e3fb7239>

6. u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, u sklopu natječaja HRZZ-a „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti” (DOK-2021-02) na određeno vrijeme u trajanju od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Botaničkom zavodu pri Biološkom odsjeku PMF-a, za rad na projektu IP-2020-02-7585 „Indirektni utjecaj globalnog zagrijavanja na fiziološke parametre sisavaca prehranom biljkama uzgojenim pri visokoj temperaturi” - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=7b5a1f96-a128-4091-9e37-3350d5f27691>

7. u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, u sklopu natječaja HRZZ-a „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti” (DOK-2021-02) na određeno vrijeme u trajanju od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Zavodu za molekularnu biologiju pri Biološkom odsjeku PMF-a, za rad na projektu IP-2020-02-9559 „Razvoj metoda matematičkog medeliranja u biologiji i medicini” - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=86bdf678-c06b-40f7-9f60-0346732e72c7>

8. u suradničko zvanje **asistenta (naslovno zvanje)** iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, grana zoologija, bez zasnivanja radnog odnosa na određeno vrijeme u trajanju od 3 godine u Zoologijskom zavodu pri Biološkom odsjeku PMF-a - 2 izvršitelja
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=b1045d79-9335-4a60-a973-79655b04615a>

9. u suradničko zvanje **asistenta (naslovno zvanje)** iz interdisciplinarnih područja znanosti, polje geografija, grana društvena geografija, bez zasnivanja radnog odnosa na određeno vrijeme u trajanju od 3 godine u Zavodu socijalnu geografiju pri Geografskom odsjeku PMF-a - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=a0138b6e-18e2-4634-976f-acb735e4689d>

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natjecaji.
Rok za podnošenje prijava na sve točke natječaja je 30 dana, po objavljivanju natječaja u “Narodnim novinama”. Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natječaj).

SVEUČILIŠTE U SPLITU
PRIRODOSLOVNO MATEMATIČKI FAKULTET
raspisuje
NATJEČAJ

1. za izbor jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju, za znanstveno područje prirodnih znanosti, znanstveno polje fizika
2. za izbor jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto izvanrednog profesora, za znanstveno područje prirodnih znanosti, znanstveno polje geofizika
3. za izbor jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta, za znanstveno područje tehničkih znanosti, znanstveno polje računarstvo
4. za izbor jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta, za znanstveno područje tehničkih znanosti, znanstveno polje strojarstvo
5. za izbor jednog suradnika u suradničko zvanje i radno mjesto poslijedoktoranda

za znanstveno područje prirodnih znanosti, znanstveno polje fizika, na određeno vrijeme

6. za izbor jednog suradnika u suradničko zvanje i radno mjesto asistenta za znanstveno područje tehničkih znanosti, znanstveno polje računarstvo, na određeno vrijeme

7. za izbor jednog doktoranda u suradničko zvanje i na radno mjesto asistenta za znanstveno područje tehničkih znanosti, znanstveno polje računarstvo, pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Hrvoja Kalinića, za rad na uspostavnom projektu Hrvatske zaklade za znanost UIP-2019-04-1737 *Proširenje osjetljivosti senzora u laboratoriju za obradbu i analizu podataka iz okoline (SSA@EDAL)*, na određeno vrijeme od četiri godine

8. za izbor jednog doktoranda u suradničko zvanje i na radno mjesto asistenta za znanstveno područje prirodnih znanosti, znanstveno polje kemija, pod mentorstvom doc. dr. sc. Matilde Sprung, za rad na projektu Hrvatske zaklade za znanost “Razvoj karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti”, na određeno vrijeme od četiri godine

9. za izbor jednog nastavnika u nastavno zvanje i na radno mjesto predavača, za znanstveno područje prirodnih znanosti, znanstveno polje kemija, na određeno vrijeme (zamjena za neplaćeni dopust)

10. za izbor dva nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavača za znanstveno

područje tehničkih znanosti, znanstveno polje računarstvo (bez zasnivanja radnog odnosa)

11. za izbor pet suradnika u naslovno suradničko zvanje asistenta za znanstveno područje tehničkih znanosti, znanstveno polje računarstvo (bez zasnivanja radnog odnosa)

12. za izbor jednog djelatnika na radno mjesto II. vrste – viši laborant, za rad na projektu, na određeno vrijeme na 20% od punog radnog vremena

Cjeloviti tekst natječaja sa svim informacijama o uvjetima natječaja i načinu prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu <https://www.pmfst.unist.hr/javna-natjecaji-i-javna-nabava/>

Prijave se dostavljaju u roku od 30 dana od posljednje objave natječaja osim za točku 12. za koju se prijave dostavljaju u roku od 8 dana od posljednje objave natječaja, na adresu: Sveučilište u Splitu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Ruđera Boškovića 33, 21 000 Split.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati niti će se podnositelji nepotpunih prijava pozivati na dopunu prijave.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

HRVATSKI STRUČNJACI DIO MEĐUNARODNOG ERASMUS+ PROJEKTA

Učiteljska profesija pod lupom projekta LOOP

Kako bi LOOP ispunio svoje ciljeve, projektni konzorcij međunarodnih partnera i stručnjaka provodi istraživanje koje uključuje nove učitelje/učitelje početnike, iskusne učitelje te školske ravnatelje, s ciljem identificiranja

Pisu **Bruno ĆURKO**
i **ANTONIO KOVAČEVIĆ**

Kvaliteta nastavnog procesa ponajviše ovisi o učiteljima, zbog čega je potrebno stalnu pažnju posvećivati poboljšanju njihovih uvjeta rada. U tom kontekstu, koliko je važna uloga mentora i procesa mentoriranja u osposobljavanju novih učitelja? Kakva je uloga mentora u trajnom napredovanju učitelja u osnovnim i srednjim školama? Kako unaprijediti sustav mentoriranja i uvođenja novih učitelja u učiteljsku profesiju, te, naposljetku, kakve prakse postoje u različitim europskim zemljama? Upravo su to pitanja na koje pokušava odgovoriti projekt LOOP.

Stvaranje novog kvalitetnog i kreativnog mladog učiteljskog kadra, kao i kontinuirana podrška učitelja i učiteljica koji su već uključeni u sustav, jedan je od prioriteta u obrazovanju koji je Europa prepoznala, a Hrvatska prihvatila. Kako bi se učiteljska karijera i svi njezini segmenti ojačali, prvi zadatak jest preispitati strukturu profesionalnog razvoja učitelja, ispitati kako se učitelji kreću kroz svoju karijeru te potaknuti mogućnosti za promicanje profesionalnog razvoja i izvrsnosti u nastavi na svim razinama, što dovodi i do povećanja kvalitete struke i razine atraktivnosti profesije.

U kontekstu Europske unije, jedan od načina na koji se to može postići jest Ključna aktivnost 3 programskog okvira Erasmus+. Iako će većini studenata Erasmus+ biti poznat preko njegove Ključne aktivnosti 1, koja podrazumijeva studentsku mobilnost

na razini pojedinca, KA3 nudi mnogo više. Ključna aktivnost 3 jest, naime, podrška reformi politika. Mogućnosti u okviru ove ključne aktivnosti namijenjene su kao potpora općem političkom programu Unije, potpora okviru suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja, te potpora Strategiji za mlade. Organizacije i institucije koje djeluju u sklopu Erasmus+ KA3 bave se unapređenjem sustava obrazovanja, osposobljavanja i mladih u Europi, te promiču transnacionalno učenje i suradnju među nadležnim tijelima. Također, pomažu i u razvoju politika na temelju istraživanja te pružaju potporu mrežama i alatima za provedbu politika.

Međunarodni projekt

Primjer jedne dobre prakse financiran kroz Erasmus+ KA3 programski okvir je projekt "LOOP – Osnaživanje osobnog, profesionalnog i društvenog kontinuiranog razvoja učitelja kroz inovativne programe uvođenja kolega u učiteljsku profesiju" (eng. *Empowering Teachers Personal, Professional And Social Continuous Development Through Innovative Peer-Induction Programmes*). Projekt LOOP uključuje 13 organizacija, obrazovnih institucija, sveučilišta te ministarstava obrazovanja iz sedam različitih zemalja: Portugala, Slovenije, Grčke, Španjolske, Hrvatske, Njemačke i Italije. Ukupne vrijednosti 1.643.409 eura i s početkom projektnih aktivnosti u veljači 2021. godine, cilj LOOP-a je do veljače 2024. pridonijeti poboljšanju kvalitete učiteljske karijere u partnerskim zemljama kroz preispitivanje strukture same karijere te kroz pronalaženje nači-

Loop projekt razvoja učitelja

“LOOP-ova namjera je pridonijeti razvoju cjelovite politike učiteljske profesije koja obuhvaća sve faze njihove karijere

na kako osnažiti učitelje da se bolje kreću kroz profesionalni sustav, stvarajući mogućnosti za njihov kontinuirani razvoj. Projekt je utemeljen na istraživačkoj metodologiji i aktivnostima izrade, primjene i mjerenja potencijala novih programa uvođenja u učiteljsku profesiju.

Spomenuti programi uvođenja novih učitelja u profesiju (eng. *induction programmes*) potentan su način razvoja kulture učenja u školama, te jednako pridonose lakšoj profesionalnoj prilagodbi učitelja početnika, kao

i kontinuiranom usavršavanju onih iskusnijih. Istraživanja na kojima se temelji projekt pokazala su da sveobuhvatan i integriran pristup ovakvim programima ne samo jača struku i pridonosi uspjehu škola, već i utječe na motivaciju i interes učenika te potiče pozitivnu razrednu atmosferu.

Mentoriranje mladih učitelja

U kontekstu hrvatskog obrazovnog sustava, kao program uvođenja novih učitelja u učiteljsku profesiju može se tumačiti i obvezna jednogodišnja stručna praksa. Ipak, programi uvođenja u sebi sadrže mnogo više aspekata, koji pokrivaju sadržaj, nastavnu praksu i programske politike, u formalnijem ili neformalnijem aranžmanu. Stoga, kroz LOOP će se u međunarodnom okruženju ne samo ispitati postojeći programi uvođenja, već razviti novi, uz primjere dobre prakse i konkretne smjernice za primjenu istih. Kako bi LOOP ispunio svoje ciljeve, projektni konzor-

cij međunarodnih partnera i stručnjaka provodi istraživanje koje uključuje nove učitelje/učitelje početnike, iskusne učitelje te školske ravnatelje, s ciljem identificiranja: postojećih programa uvođenja u učiteljsku profesiju, razina uključenosti, strategija i izvora za njihovu provedbu; postojećih/planiranih programa mentoriranja za učitelje te bolje razumijevanje kako se provode ili kako će se provoditi; očekivanja i potreba novih učitelja te uspostavljanja ključnih značajki i sadržaja koje treba uzeti u obzir pri dizajniranju novih programa uvođenja u učiteljsku profesiju; "poželjnog" profila mentora koji će podupirati i voditi nove učitelje tijekom cijelog programa uvođenja u učiteljsku profesiju; te ključnih značajki, oblika i sadržaja uključenih u program mentoriranja koji omogućuje iskusnim učiteljima da podržavaju nove, kroz program uvođenja.

Mala filozofija za veliki projekt

Sumirano, kroz istraživanje na europskoj platformi, razvoj, primjenu i mjerenje potencijala programa uvođenja u učiteljsku profesiju, utemeljenih na mentorskim aktivnostima za potporu profesionalnog razvoja novih učitelja i učitelja početnika, LOOP-ova namjera je pridonijeti razvoju cjelovite politike učiteljske profesije koja obuhvaća sve faze njihove karijere. Hrvatski partner na projektu je zadarska nevladina organizacija za poticanje neformalnog obrazovanja, kritičkog mišljenja i filozofije u praksi "Mala filozofija", dok su pridruženi partneri Gimnazija Franje Petrića iz Zadra, Srednja škola Dalj te Međunarodna osnovna škola Mostar. Projekt podržava Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske kao tihi partner, a za sada je i ukupno 60 europskih obrazovnih ustanova dalo podršku projektu, priključenjem u LOOP mrežu osnovnih i srednjih škola. Također, svi učitelji i učiteljice su pozvani da pridonese LOOP istraživanjima te da iznesu svoje mišljenje o stanju učiteljske profesije u Hrvatskoj, što mogu učiniti ispunjavanjem upitnika na sljedećoj poveznici: www.petit-philosophy.com/hr/loop.

“Stvaranje novog kvalitetnog i kreativnog mladog učiteljskog kadra, kao i kontinuirana podrška učitelja i učiteljica koji su već uključeni u sustav, jedan je od prioriteta u obrazovanju koji je Europa prepoznala, a Hrvatska prihvatila

Pratite nas i na društvenim mrežama @universitas_st

universitas

impressum ♦ universitas ♦ hrvatske sveučilišne novine

♦ redakcija ♦ Branko Nad ♦ Tatjana Klarić Beneta
Petar Šarić ♦ Gordana Alfrević

♦ nakladnički savjet ♦ prof. Ante Čović, predsjednik
♦ prof. Goran Kardum ♦ prof. Zoran Curić ♦ prof. Mislav Grgić
♦ Red. prof. Kažimir Hraste

♦ prof. Mirjana Matijević Sokol ♦ prof. Vesna Barić-Punda

♦ fotografije ♦ Cropix

♦ glavna urednica ♦ Mila Puljiz ♦

zamjenik glavne urednice ♦ Ivan Perkov

♦ nakladnici ♦ Sveučilište u Splitu i Sveučilište u Zagrebu

♦ za nakladnike ♦ prof. Dragan Ljutić i prof. Damir Boras, rektori

♦ adresa redakcije ♦ Ruđera Boškovića 31, 21000 Split

♦ telefon 021 558 255

♦ universitas@unist.hr ♦ www.unist.hr/ostalo/sveucilisni-list-universitas;
www.unizg.hr/novosti-i-press/universitas

PIŠE I SNIMIO **BRANKO NAD**

Majke i kćeri suraduju i nadopunjuju se u mnogim segmentima života, to je jasna stvar. No, rijetko se dogodi da mama i mamino zlato zajedničkim snagama napišu knjigu. To se ipak dogodilo u obitelji sveučilišne profesorice Anite Peti-Stantić koja je upravo sa svojom kćerkom Vedranom napisala i nedavno objavila knjigu. A druga stiže vrlo skoro.

I to ne bilo kakvu knjigu, već vrijedno popularno-znanstveno djelo *Znatiželja*, koje je podjednako namijenjeno djeci i mladima kao i roditeljima; učenicima podjednako kao i njihovim učiteljima; studentima koji je s podjednakim žarom mogu proučavati i analizirati sa svojim profesorima. Vrijedilo je stoga sjesti na kavu s autoricama, da nam otkriju kako je to potaknuto kreativne valove unutar obitelji i koja je njihova tajna u prevladavanju onog legendarnog jaza generacija.

Do konkretne ideje došlo je početkom Vedranina trećeg razreda srednje škole, kad smo ponovno zajedno bile u Bostonu, govori nam **dr. sc. Anita Peti-Stantić**, redovna profesorica i predstojnica Katedre za slovenski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U spomenutom Bostonu su prije toga živjeli tri godine, a **Vedrana** je u petom razredu osnovne škole čitala pisma Richarda Feynmana u kojima on objašnjava što je njegov otac učinio za njega tijekom djetinjstva da postane znanstvenik.

- Razgovarale smo o tome koliko su takvi tekstovi njoj značili tijekom odrastanja pa smo odlučile napisati knjigu o tome i još jednu urediti. Prva knjiga, *Znati(želja): Zašto mladi trebaju čitati popularnoznanstvene tekstove, i to odmah?* U deset poglavlja propituje pitanje iz naslova u nastajanju da se ohrabri i mlade i njihove učitelje na takva čitanja. Željele smo pokazati dvije perspektive, posebno onu srednjoškolke zainteresirane za znanost i znanstvenu prosvijećenost, primarno zato što je knjiga pisana za mlade i njihove učitelje. Druga knjiga, pod naslovom *Putovanje u nepoznato: Zašto se bavim znanosti i kako je do toga došlo?*, nastala je iz želje da i mladi u Hrvatskoj čitaju o tome zašto su neki ljudi znanstvenici, zašto je to važno i kako je do toga došlo. Nama je ta suradnja bila prirodna zato što izuzetno puno razgovaramo, uglavnom šecuci. Nadamo se da šalje dobru i pozitivnu poruku, objašnjava profesorica Peti-Stantić. Njezina kći u trenucima razgovora upravo je polagala državnu maturu i spremala se za novo putovanje u životu – fakultetsko obrazovanje.

Iako na koricama knjige napominjete da uživate u Vedraninim kolačima i tortama, pretpostavljam da se ipak više ponosite njezinim čitalačkim navikama i akademskim težnjama. Koja je tajna vašeg (roditeljskog) uspjeha?

-Ako ima ikakve tajne, mislim da je upravo u tome što podjednako uživamo i u kolačima i u akademskim uspjesima. Ona je jednostavno izuzetno znatiželjna mlada osoba, a mi smo ponosni na

VEDRANA STANTIĆ I ANITA PETI-STANTIĆ,
AUTORICE NOVE KNJIGE O VAŽNOSTI
ČITALAČKIH NAVIKA ZA RAZVOJ DJECE I MLADIH

Znatiželju najbolje potiče druženje s knjigom

Mladi jesu znatiželjni, no budimo objektivni - obrazovni sustav je prilično zastario, a poticanje znatiželje mladih u okviru njega se čini kao znanstvena fantastika. Ima sjajnih učitelja i profesora koji uspijevaju održati i potaknuti znatiželju, ali i onih kojima je jednostavnije pristati na mehaniku učenja

njezine raznolike interese, hrabrost da ih slijedi i kad nije jednostavno, da ustraje na svom putu i bori se za njega. Tako je i s našom drugom djecom. Nadamo se da smo ih kao roditelji podržali kad je trebalo i pustili ih da lete kad je trebalo. To je stalno ples na žici, naravno, ali u tome i jest čar roditeljstva, zar ne? Vedrana će vjerojatno studirati neki studij biokemije, a možda će biti i kuharica. Kako ona kaže, sve je to laboratorij. Prirodni ili malo manje prirodan.

Naslov vaše knjige glasi „Znati(želja)“. Ipak, valja se zapitati jesu li naši mladi i dalje znatiželjni, budući da su sa svih strana zatrpani mnoštvom informacija i sadržaja. A i učitelji primjećuju da je novim generacijama djece sve manje „upitnika“ iznad glava... Kako biste to komentirale?

- Mi mislimo da mladi jesu znatiželjni, no budimo objektivni, obrazovni sustav je prilično zastario, a poticanje znatiželje mladih u okviru njega se čini kao znanstvena fantastika. Ima sjajnih učitelja i profesora koji uspijevaju održati i potaknuti znatiželju, ali i onih kojima je jednostavnije pristati na mehaniku učenja. Znatiželja se mora njegovati, ne smije ju se gušiti i posebno, ne smije se u društvu slati poruka da je slatko kad su mala djeca znatiželjna, ali da su tinejdžeri koji postavljaju puno pitanja zapravo gnjavatori i dosadni. A to je, čini se, poruka koju mnogi mladi i prečesto čuju. Nama se čini da potencijala za raspirivanje znatiželje ima mnogo i da je obrazovani sustav pravo mjesto gdje o tome treba razgovarati.

Što je uopće darovitost?

Jesu li ovakve knjige poput vaše, i ovakva nastojanja nužna da bismo djecu i mlade vratili knjizi i čitanju?

- Ne mislimo da su nužne, zato što mnogi iskusni i zainteresirani pojedinci, posebno učitelji i knjižničari, rade praktično na podizanju čitalačke pismenosti. Nadamo se da su takve knjige dobre i korisne zato što vidimo da ljudi sjajno reagiraju na knjigu, ohrabruje ih, nudi im nove ideje i pruža izbor tekstova. Nastojat ćemo da knjiga na jesen dođe i do što većeg broja mladih.

Vaša prošla knjiga bavila se čitanjem s razumijevanjem. Imate li podatke, kakva je situacija danas? Čitamo li svi skupa s manje ili više razumijevanja nego prije pet, deset godina?

- Nažalost, nemam. No uz razvoj digitalne tehnologije u posljednjih deset godina i veliku konkurenciju drugih medija koji ne potiču dubinsko čitanje, rekla bih da rezultati moraju biti nepovoljni. To nije slučaj samo kod nas, nego i drugdje, no neki više i ozbiljnije rade na čitanju, zato što su svjesni da je upravo ono nužno za sudjelovanje u demokratskom društvu.

U knjizi se djelomično bavite i darovitošću.

Nesklonost obrazovanju

Konstatirate da je doba u kojem živimo nesklono obrazovanju? Možete li to pojasniti...?

(Visoko) se obrazovanje danas na neki način kvantificira znatno više nego prije. Rijetko tko razmišlja o samom obrazovanju, koliko se razmišlja o statusu koji se dobiva pohađanjem određene institucije. Takav odnos indirektno dovodi do toga da se mnogi ne obrazuju znanja radi, već isključivo kako bi stekli određeni željeni status. Iako to ne bilo inherentno loše, javlja se pitanje obrazujemo li se dovoljno ili pak na “pravi” način.

Obrazujemo li se zato što želimo steći određeno znanje ili zato što se osjećamo primorani obrazovati se? Obrazovanost određene populacije direktno je povezana s time koliko je ta populacija motivirana na obrazovanje – u okolini u kojoj većina smatra da je sve “dovoljno dobro” onakvo kakvo je, male su nam šanse za promjenu. Budući da je na motivaciju teško utjecati, osobito dugoročno, postavlja se pitanje kako indirektno utjecati na motivaciju za znanjem u društvu. Srećom, popularno-znanstveni nas tekstovi spašavaju zbog svoje pristupačnosti, bez obzira na razinu obrazovanja. Nas dvije smatramo da se popularizacijom čitanja popularno-znanstvenih tekstova može podići sveukupna razina obrazovanja, što bi dovelo do podizanja sposobnosti kritičkog razmišljanja, a to bi pak moglo samo unaprijediti naše društvo.

Koliko smo uspješni u otkrivanju darovite djece i znamo li „što s njima“? Koliko znam, sustavni rad s takvim djecom i mladima uglavnom ostaje na udrugama i entuzijastima, dok su na razini odgojno-obrazovnog sustava ta djeca uglavnom „nevidljiva“. Zašto je tome tako?

- To je vrlo zanimljivo pitanje jer po našem mišljenju zadire u sam sustav. Pitanje je što se smatra darovitošću. Ako je to ‘prirodna genijalnost’ za nešto, riječ je o rijetkim pojedincima. Mi mislimo da se kod nas ne otvara dovoljno prostora za otkrivanje razolikih sposobnosti mladih. Svatko je nadaren za nešto, samo treba otkriti što je to, a do toga se može doći uz podršku dobrih profesora otvorena uma, kojima je dano dovoljno slobode da se izmaknu od krutog gledanja na plan i pro-

gram. Profesori i učitelji su intelektualci kojima treba omogućiti slobodu procjene onoga što je za razrede u kojima predaju potrebno i važno, a onda i prostor da upravo oni budu ti entuzijasti koji mladima pomažu otkriti vlastite sposobnosti. Svi se sjećamo svojih odličnih profesora. Što je više takvih sjećanja, to je više mladih ljudi koji će pronaći svoje darovitosti.

Druga kategorija su djeca s teškoćama, kojima trebaju razni oblici pomoći da bi uopće svladali redovan program. Kako čitanje približiti njima, kojim i kakvim tekstovima im približiti kulturu čitanja?

- Osim djece s disleksičnim poremećajima, sve je više poremećaja pažnje povezanih s intenzivnim korištenjem digitalne tehnologije. I s tim u vezi učiteljima treba pružiti stručnu podršku, treba sustavno raditi na proširivanju i produbljivanju vokabulara i poticati čitanje vodećim interesima mladih. To je ključno. Ni je važno koliko

tko pročita i hoće li svi svladati potpuno isti program, nego napreduje li svatko. Zato uporno predlažemo čitanje po vlastitom izboru 15 minuta na početku svakog nastavnog dana. To čini čuda. Neko će dijete u početku pročitati samo stranicu-dvije, no nakon dva mjeseca svakodnevnog čitanja će pročitati puno više, i to s razumijevanjem. Ponekad se poteškoće mogu prebroditi “samo” pozitivnom atmosferom ispunjenom podrškom i stvaranjem okružja u kojem se svatko doista osjeća prihvaćen.

Muke po lektiri

Učitelji se godinama žale na popis lektirnih naslova. Gdje leži rješenje?

- Rasprave o tome će se voditi i dalje, a nas dvije sigurno nismo pozvane govoriti o tome. Iz perspektive srednjoškole, neka su klasična djela sjajna, zanimljiva, govore i današnjima mladima, dok su druga spomenici prošlosti s kojom se teško poistovjetiti. Osnovno je pitanje želimo li lektiru kao reprodukciju kanona ili nagovor na čitanje. Ako je cilj potaknuti što više mladih na čitanje i uživanje u tekstu, onda bi se trebalo dubinski posvetiti manjem broju odabranih djela i doista propitivati različita čitanja. To mladi traže. Ako uz 15 drugih nastavnih predmeta morate pročitati svaki mjesec jedno opsežno djelo, teško je čitati s užitkom. Uz to, nikome ne bi naškodilo kad bi i učenici češće mogli sami izabrati što će čitati, bar jednom u polugodištu. Već to bi promijenilo negativan stav prema lektiri.

Za one koji nisu pročitali knjigu, probajte nam u najkraćim crtama odgovoriti na pitanje koje same postavljate – zašto mladi trebaju čitati popularno-znanstvene tekstove, i to odmah?

- Iako nikada nije kasno za početak čitanja popularno-znanstvenih tekstova, njihov je utjecaj veći što je čitatelj mlađi. Razlog tome je jednostavan: mladi ljudi lakše i brže usvajaju znanja. Što se važnosti utjecaja

ja tih tekstova tiče, bitno je istaknuti da su pisani tako da ih može čitati i razumjeti bilo tko te su upravo zato put kojim bi mnogi (mladi) ljudi mogli doći do toga da aktivno rade na poboljšanju sposobnosti kritičkog mišljenja i proširenju svoga intelektualnog vokabulara. Kritičko mišljenje i sposobnost da se izrazi-mo prilično su važni u životu. Čim prije počnemo na njima raditi, tim bolje. Osim toga, ne postoji nijedan validan razlog da mladi, ili bilo tko drugi, ne čita takve tekstove. Postoje, doduše, ljudi koji smatraju da je čitanje bilo kakvih tekstova traćenje vremena te da se sve to može postići gledanjem videa o određenoj temi. Istina je da čitanjem aktiviramo mozak i efikasnije usvajamo znanje nego pasivnim slušanjem.

Knjižnica je nekad bila srce i duša svake škole. Danas često više nije tako. Zašto? Kako djecu i mlade vratiti u knjižnice?

- Knjižnica su police s knjigama, ali i knjižničari u njima i programi koji se u njima odvijaju. U knjižnicama u kojima knjižničari nisu ljudi koji samo posuđuju i razdužuju knjige učenici rado dolaze, a pogotovo u one u kojima pronalaze mirno mjesto izmaknuto od banalnosti svakodnevice. Osim toga, da bi mladi išli u knjižnice i da bi im to postala navika, treba im pomoći da se naviknu na to. Kad je Vedrana išla u osnovnu školu u Bostonu, jedan je nastavni predmet bio knjižnica. Svaki se tjedan bar jedan sat u knjižnici čitalo knjige, razgovaralo o njima, učilo o katalogizaciji, o pretraživanju kataloga i fizičkih polica, o tome kako se služiti internetom na siguran način i još koješta. Ti su sati potaknuli na čitanje i djecu koja kod kuće nisu okružena knjigama.

Dok osnovnoškolci još ne-kako i čitaju, ulaskom u sred-nju školu taj interes pada, pa i nestaje. Jesu li tome krive društvene mreže, nedostatak kućnog odgoja, preopširno gradivo koje srednjoškolci moraju svladati... ili nešto drugo?

- Sigurno je više razloga. Neki srednjoškolci čitaju puno, no ne nužno lektiru, nego knjige po vlastitom izboru. Neki čitaju mnogo kraćih tekstova. Neki čitaju malo.

Od svih s kojima smo razgovarale dobile smo isti odgovor – mnogi bi čitali više kad bi imali više vremena. Gradivo je izuzetno opširno i ne ostavlja vremena za slobodno čitanje dok traje nastava, a ako nešto radite samo tijekom praznika, onda se malo pomalo i odviknete od toga. Tako da, ponovno podcrtavamo, čitanje barem jedne knjige po vlastitom izboru tijekom polugodišta bio bi velik korak naprijed prema podizanju razine čitalačke pismenosti i zainteresiranosti.

Satnica hrvatskog i prestiž engleskog

Kakav je intelektualni vokabular mladih danas?

- Raznolik. Mladi koji više razgovaraju o raznolikim temama i više čitaju, s lakoćom se služe intelektualnim vokabularom koji se ne razlikuje bitno od onoga prije 30 godina, osim što u njemu ima mnogo novih riječi i termina kojih tada nije bilo. Mladi koji se nikad nisu zainteresirali za takve teme ne razumiju mnoge riječi. Činjenica je da nam te riječi trebaju već i za razumijevanje tekstova istraživačkih novinara, da ne idemo dalje. Trebaju nam da možemo shvatiti tekst koji govori o uvjetima našeg svakodnevnog života u kojima moramo donijeti neke odluke. Nažalost, ti mladi ljudi ne postanu ono što bi mogli biti, zato što smo mi društvena bića koja žive u društvima u kojima se treba moći sporazumjeti o ko-ječemu mimo svakodnevnog.

Za kraj, kako komentirate porazne spoznaje nekih profesora, od osnovnoškolske razine do fakultetskih nastavnika, da mladi danas bolje vladaju stranim jezicima nego materinskim? Što je rješenje, povećanje satnice hrvatskog ili nešto drugo, dugoročnije?

- Sigurno nije povećanje satnice, nego kvalitetniji i motivirani rad. Kad mladi smatraju da im je nešto korisno i potrebno (u ovom slučaju, naravno, uz prestiž koji engleski nosi), onda se oko toga trude. Mislimo da većina mladih ne vidi smisao u nastavi hrvatskoga jezika kakva se uglavnom provodi prema previše krutom planu i programu, pogotovo u srednjim školama. Možda da se i njih pita?

Mladi su prečesto ušutkivani

Studentskoj populaciji predbacuje se da je inertna, nezainteresirana za društvene promjene, nevoljna pokretati društvene inicijative koje bi pokazale bunt i izborile prava mladih. Je li tome tako i zbog nedovoljne čitalačke pismenosti, zbog sveopće letargije u koje je naše društvo upalo? Zapadna se društva već neko vrijeme vrte u začaranom krugu sve većih socijalnih razlika i očiglednog preobilja. To nam ne pomaže da bolje shvatimo svoje mjesto u svijetu. Revolucije nikad nisu pokretali zadovoljni, već oni koji nemaju što izgubiti. Velika većina ljudi, pa i mladih, danas nije u takvoj situaciji i to je dobro. No, zbog preobilja informacija i materijalnoga koje nas, kao što piše Renata Salecl, pritišće tiranijom izbora, mladi se osjećaju izgubljeni. Više od svega osjećaju da se njihov glas ne čuje i da ih se zapravo ne uzima u obzir. Možda ne uspijevaju dobro argumentirati svoje stavove. No, možda to ne znaju zato što su tijekom obrazovanja i prečesto ušutkivani i nije ih se poticalo na raspravu i argumentaciju, nego na pristajanje. Ako ste bombardirani informacijama i promocijom materijalnog, a niste razvili kritički stav (čitanjem, argumentiranom raspravom), teško je ne gledati na svijet crno-bijelo i ne smatrati da jedan čovjek ne može ništa. Tako da... mislimo da je (ne) čitanje samo segment šireg problema.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
METALURŠKI FAKULTET
RASPISUJE
JAVNI NATJEČAJ ZA IZBOR

1.dva izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju redoviti profesor, prvi izbor u znanstvenom području Tehničke znanosti, znanstvenom polju Metalurgija, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu u Zavodu za procesnu metalurgiju,
2. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju asistent u znanstvenom području Tehničke znanosti, znanstvenom polju Metalurgija, područje rada Mehanizmi deformacije tijekom plastične prerade metala i legura, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu u Zavodu za mehaničku metalurgiju.
3. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju asistent u znanstvenom području Tehničke znanosti, znanstvenom polju Metalurgija, područje rada Numeričko modeliranje višefaznih strujanja u sklopu HRZZ projekta "Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti", u punom radnom vremenu na određeno vrijeme dok traje projekt ili njegova dionica, u Zavodu za mehaničku metalurgiju.
Sve informacije o uvjetima natječaja i načinu prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Metalurškog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu www.simet.unizg.hr.
Dekanica Metalurškog fakulteta
prof.dr.sc. Zdenka Zovko Brodarac
Sisak, 9. srpnja 2021. godine

KLASA: 112-01/21-01/07
URBROJ: 251-378-04-21-4
Zagreb, 15. srpnja 2021.
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET,
SAVSKA CESTA 77, ZAGREB,
RASPISUJE
NATJEČAJ ZA IZBOR U:
1. znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju – izvanredni profesor, u znanstvenom području humanističkih znanosti, znanstveno polje: filologija, znanstvena grana: anglistika, na Katedri za obrazovanje učitelja engleskog jezika Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom - 1 izvršitelj (m/ž).
Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Učiteljskog fakulteta <https://www.ufzg.unizg.hr/uciteljski-fakultet-sveucilista-u-zagrebu/natjecaji/>
Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta dostavljaju se u roku od 30 dana od objave natječaja na navedenu adresu, s naznakom: »Za natječaj-Kadrovska služba«. Zakašnjele prijave i prijave bez dokaza o traženim uvjetima neće se razmatrati. Pristupnici će biti obaviješteni o rezultatima izbora.
Dekan prof. dr. sc. Siniša Opić

Klasa: 112-01/21-01/18
Urbroj: 380-041/051-21-1
Zagreb, 7. srpnja 2021.
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU RASPISUJE JAVNI
NATJEČAJ ZA IZBOR
1. jednog (1) izvršitelja u naslovno (bez zasnivanja radnog odnosa) znanstveno-nastavno zvanje - docenta (m/ž) u znanstvenom području društvene znanosti, znanstvenom polju pedagogija na preddiplomskim sveučilišnim studijima Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje,
2. jednog (1) izvršitelja u naslovno (bez zasnivanja radnog odnosa) znanstveno-nastavno zvanje - docenta (m/ž) u interdisciplinarnom području znanosti (dentalna medicina, javno zdravstvo i zdravstvena zaštita), na sveučilišnim preddiplomskim studijima Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje.
Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na mrežnim stranicama Sveučilišta u Zagrebu <http://www.unizg.hr/o-sveucilistu/dokumenti-i-javnost-informacija/natjecaji/>
Prijave na natječaj s traženom dokumentacijom molimo dostaviti poštom na adresu: Sveučilište u Zagrebu Trg Republike Hrvatske 14, 10 000 Zagreb, s naznakom prijave na natječaj, u roku od 30 dana od zadnje objave.

Na temelju Odluke Fakultetskog vijeća od 13. srpnja 2021. godine,

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET STROJARSTVA I BRODOGRADNJE
OBJAVLJUJE
NATJEČAJ ZA IZBOR

1.Jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i radnom mjestu izvanrednog profesora, za područje tehničkih znanosti, znanstveno polje strojarstvo, u Zavodu za termodinamiku, toplinsku i procesnu tehniku na Katedri za tehničku termodinamiku.
2.Jednog suradnika u suradničkom zvanju i radnom mjestu poslijedoktoranda, za područje tehničkih znanosti, znanstveno polje strojarstvo, u Zavodu za tehničku mehaniku na Katedri za primijenjenu dinamiku.
3.Jednog suradnika u suradničkom zvanju i radnom mjestu poslijedoktoranda, za područje tehničkih znanosti, znanstveno polje strojarstvo, u Zavodu za konstruiranje na Katedri za konstruiranje i razvoj proizvoda.
4.Jednog suradnika u suradničkom zvanju i radnom mjestu asistenta, za područje tehničkih znanosti, znanstveno polje strojarstvo, u Zavodu za tehnologiju na Katedri za preradu polimera i drva.
5.Jednog suradnika u suradničkom zvanju i radnom mjestu asistenta, za područje tehničkih znanosti, znanstveno polje strojarstvo, u Zavodu za konstruiranje na Katedri za konstruiranje i razvoj proizvoda.
6.Jednog suradnika u suradničkom zvanju i radnom mjestu asistenta, za područje prirodnih znanosti, znanstveno polje matematika, na Katedri za matematiku.
7.Jednog stručnog suradnika u sustavu znanosti i visokom obrazovanju, za područje tehničkih znanosti, znanstveno polje strojarstvo, elektrotehnika ili računarstvo, u Zavodu za konstruiranje na Katedri za konstruiranje i razvoj proizvoda.
8.Jednog suradnika u suradničkom zvanju i radnom mjestu asistenta, na HRZZ projektu „Unaprjeđenje tehnologije visokoučinskog zavarivanja“ (Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti) za područje tehničkih znanosti, znanstveno polje strojarstvo, u Zavodu za energetska postrojenja, energetiku i okoliš na Katedri za energetska postrojenja i energetiku.
9.Jednog suradnika u suradničkom zvanju i radnom mjestu asistenta, na HRZZ projektu „Waste Heat Recovery for Competitive District Heating and Cooling Networks (REWARDHeat)“ (Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti) za područje tehničkih znanosti, znanstveno polje strojarstvo, u Zavodu za energetska postrojenja, energetiku i okoliš na Katedri za energetska postrojenja i energetiku.
10.Jednog suradnika u suradničkom zvanju i radnom mjestu asistenta, na HRZZ projektu „Održiva plovidba smanjenom brzinom za nisko-ugljično brodarstvo“ (Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti) za područje tehničkih znanosti, znanstvena polja brodogradnja; elektrotehnika; građevinarstvo; računarstvo; rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo; strojarstvo ili zrakoplovstvo, raketna i svemirska tehnika; ili za područje prirodnih znanosti, znanstveno polje fizika ili matematika, u Zavodu za brodogradnju i pomorsku tehniku na Katedri za hirdomehaniku plovniha objekata.
11. Jednog suradnika u suradničkom zvanju i radnom mjestu asistenta, na HRZZ projektu „Numerička procjena rizika od rupture nekomplirane disekcije aorte tipa B“ (Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti) za područje tehničkih znanosti, znanstveno polje strojarstvo, u Zavodu za energetska postrojenja, energetiku i okoliš na Katedri za turbostrojeve.
Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Fakulteta strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, www.fsb.unizg.hr.

Klasa: 112-01/21-01/20
Urbroj: 380-041/051-21-1
Zagreb, 9. srpnja 2021.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU RASPISUJE JAVNI
NATJEČAJ ZA IZBOR

-za zapošljavanje jednog izvršitelja (m/ž) doktoranda na radno mjesto I. vrste složenosti poslova - u suradničkom zvanju i na radnom mjestu asistenta, na određeno vrijeme od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Centru za istraživanje i prijenos znanja u biotehnologiji (CIPZB) Sveučilišta u Zagrebu.
Doktorand je dužan upisati poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij biologije.
Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na mrežnim stranicama Sveučilišta u Zagrebu <http://www.unizg.hr/o-sveucilistu/dokumenti-i-javnost-informacija/natjecaji/>
Prijave na natječaj s traženom dokumentacijom molimo dostaviti poštom na adresu: Sveučilište u Zagrebu Trg Republike Hrvatske 14, 10 000 Zagreb, s naznakom prijave na natječaj, u roku od 30 dana od objave u Narodnim novinama.

Klasa: 112-01/21-01/19
Urbroj: 380-041/051-21-1
Zagreb, 9. srpnja 2021.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU RASPISUJE JAVNI
NATJEČAJ ZA IZBOR

za zapošljavanje jednog izvršitelja (m/ž) doktoranda na radno mjesto I. vrste složenosti poslova - u suradničkom zvanju i na radnom mjestu asistenta, na određeno vrijeme od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Centru za istraživanje i prijenos znanja u biotehnologiji (CIPZB) Sveučilišta u Zagrebu za rad na projektu IP-2018-01-6910 „Sinteza supramolekulskih samo-udruženih nanostrukture za izgradnju naprednih funkcionalnih materijala“. Doktorand je dužan upisati poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij kemije, medicinske kemije ili drugi odgovarajući doktorski studij.
Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na mrežnim stranicama Sveučilišta u Zagrebu <http://www.unizg.hr/o-sveucilistu/dokumenti-i-javnost-informacija/natjecaji/>
Prijave na natječaj s traženom dokumentacijom molimo dostaviti poštom na adresu: Sveučilište u Zagrebu Trg Republike Hrvatske 14, 10 000 Zagreb, s naznakom prijave na natječaj, u roku od 30 dana od objave u Narodnim novinama.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
ZAGREB, HORVATOVAC 102A
FAKULTETSKO VIJEĆE PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKOG
FAKULTETA NA TEMELJU ČLANKA 72. STATUTA FAKULTETA
RASPISUJE
NATJEČAJ ZA IZBOR

1. za izbor u stručno zvanje i radno mjesto stručni suradnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, na određeno vrijeme (zamjena za roditeljski dopust), u punom radnom vremenu u Zavodu za biokemiju pri Kemijskom odsjeku PMF-a - 1 izvršitelj
2. za izbor u stručno zvanje i radno mjesto stručni suradnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, na određeno vrijeme (zamjena za roditeljski dopust), u punom radnom vremenu u Zavodu za biokemiju pri Kemijskom odsjeku PMF-a - 1 izvršitelj
Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natjecaji.
Rok za podnošenje prijave na sve točke natječaja je 38 dana, po objavljivanju natječaja u "Narodnim novinama".
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se na adresu: Prirodoslovno-matematički fakultet, Dekanat (Kadrovska služba), Zagreb, Horvatovac 102a
Pristupnici su dužni u prijavi a natječaj navesti točnu točku natječaja na koju se prijavljuju.
Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natječaji).

KLASA: 112-01/21-01/06
URBROJ: 251-378-01-21-4
Zagreb, 07. srpnja 2021.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET,
SAVSKA CESTA 77, ZAGREB,
RASPISUJE
NATJEČAJ ZA IZBOR U:

1. znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju – redoviti profesor – prvi izbor, u znanstvenom području društvenih znanosti, znanstveno polje: pedagogija, znanstvena grana: didaktika, na Katedri za pedagogiju i didaktiku Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom - 1 izvršitelj (m/ž)
 2. znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju – redoviti profesor – prvi izbor, u znanstvenom području humanističkih znanosti, znanstveno polje: filologija, znanstvena grana: anglistika, na Katedri za obrazovanje učitelja engleskoga jezika Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom - 1 izvršitelj (m/ž)
 3. znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju – izvanredni profesor, u znanstvenom području humanističkih znanosti, znanstvenoj grani: filologija i interdisciplinarne humanističke znanosti, grana: metodike nastavnih predmeta humanističkih znanosti, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom, na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu - 1 izvršitelj (m/ž)
 4. znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju – izvanredni profesor, u znanstvenom području humanističkih znanosti, znanstveno polje: filologija, znanstvena grana: kroatistika, na Katedri za hrvatski jezik i književnost, scensku i medijsku kulturu Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom - 1 izvršitelj (m/ž)
 5. znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju – izvanredni profesor, u znanstvenom području humanističkih znanosti, znanstveno polje: filologija, znanstvena grana: kroatistika, na Katedri za hrvatski jezik i književnost, scensku i medijsku kulturu Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom - 1 izvršitelj (m/ž)
 6. znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju – izvanredni profesor, u znanstvenom području humanističkih znanosti, znanstveno polje: filologija, znanstvena grana: kroatistika, na Katedri za hrvatski jezik i književnost, scensku i medijsku kulturu Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom - 1 izvršitelj (m/ž)
 7. suradničko zvanje i na radno mjesto asistenta u znanstvenom području humanističkih znanosti, polje: filologija, za vrijeme trajanja istraživačkog projekta Hrvatske zaklade za znanost „Transformacija robota u edukacijsko sredstvo“ UIP-2017-05-5917, te izradu disertacije, na određeno vrijeme, najdulje 4 godine – 1 izvršitelj (m/ž)
 8. suradničko zvanje i radno mjesto I. vrste – poslijedoktorand u znanstvenom području prirodnih znanosti, polje: matematika, ili znanstvenom području društvenih znanosti, polje: informacijske i komunikacijske znanosti, ili znanstvenom području tehničkih znanosti, polje: računarstvo, ili drugom srodnom znanstvenom području i polju, na projektu Hrvatske zaklade za znanost HRZZ UIP-2017-05-9219 „Formalno rasuđivanje i semantike“ (FORMALS), na određeno vrijeme od dana sklapanja ugovora o radu do isteka projekta 30.11.2022. (alternativno: na određeno vrijeme na 18 mjeseci) u punom radnom vremenu – 1 izvršitelj (m/ž).
- Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Učiteljskog fakulteta <https://www.ufzg.unizg.hr/uciteljski-fakultet-sveucilista-u-zagreb/natjecaji/>
- Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta dostavljaju se u roku od 30 dana od objave natječaja na navedenu adresu, s naznakom: »Za natječaj-Kadrovska služba«. Zakašnjele prijave i prijave bez dokaza o traženim uvjetima neće se razmatrati. Pristupnici će biti obaviješteni o rezultatima izbora.

Dekan prof. dr. sc. Siniša Opić

AKTIVNOSTI SEA-EU ALIJANSE

Ljetna škola o održivosti oceana

Tjedan dana umrežit će se brojni studenti, nastavnici, istraživači, instituti i tvrtke s područja cijele alijanse, a prijave su otvorene do 17. kolovoza

Piše **IVANA JADRIĆ**

POZIV ZA PRIJAVU NA SEA-EU LJETNU ŠKOLU ODRŽIVOSTI OCEANA

SEA-EU Ljetna škola na temu održivosti oceana *Ocean Sustainability - Make Waves Today for Tomorrow* održat će se od 13. do 17. rujna 2021. U online školi možete očekivati brojne zanimljive sadržaje koje će vam prezentirati predavači s raznih sveučilišta SEA-EU alijanse. Stoga ćete moći naučiti više o mikroplastici, održivosti oceana, sadašnjem odnosu i budućnosti ovog globalnog problema. Tjedan dana umrežit će se brojni studenti, nastavnici, istraživači, instituti i tvrtke iz ovog područja s područja cijele alijanse, stoga ne zaboravite prijaviti se na vrijeme. Prijave su otvorene do 17. kolovoza 2021.

Više informacija i način registracije potražite na: <https://sea-eu.org/summer-school/>.

Mobilnosti se bude

Boljom epidemiološkom slikom u Hrvatskoj, no i na drugim SEA-EU destinacijama, počinju se intenzivirati

mobilnosti u sklopu SEA-EU alijanse. Stoga se već za rujan planira niz mobilnosti, od Futures Bootcampa na Malti, na kojem će sudjelovati delegacija Sveučilišta u Splitu, preko sastanka svih prorektora za znanost kojemu je domaćin Sveučilište u Splitu. U rujnu se očekuje i prvi posjet Splitu svih partnera zaduženih za razvoj Opservatorija za održivi plavi rast, kao i onih koji se bave povezivanjem istraživanja s dionicima u društvu. U nastavku su najavljeni tematski "staff weeks" te druge mogućnosti za studente i djelatnike, stoga vas pozivamo da pratite stranicu www.sea-eu.org, gdje se objavljuju sve mogućnosti.

Također, sve zainteresirane studente za mobilnost u sljedećoj godini pozivamo da prouče natječaj za mobilnost koji je objavljen na stranicama Sveučilišta u Splitu i koji je otvoren do 20. rujna 2021. godine.

Od jeseni jezični tečajevi

Od sljedeće akademske godine, točnije od listopada 2021., SEA-EU alijansa kreće s provedbom jezičnih tečajeva jezika koji se govore unutar alijanse. Cilj je ove aktivnosti razvijanje multikulturalnosti i višejezičnosti u alijansi. Stoga će studenti i nastavnici moći naučiti osnove španjolskog, njemačkog, engleskog, poljskog i francuskog jezika. Svaki će tečaj trajati 20 sati u razdoblju od listopada do travnja, a nastavnik će odrediti tempo provedbe tečaja (intenzivni ili ekstenzivni tečaj). Ponuda će biti objavljena na web-stranici <https://sea-eu.org/language-offers/>. I Sveučilište u Splitu će, s ciljem promocije hrvatskog jezika i kulture, a u suradnji s Centrom za hrvatske studije u svijetu pri Filozofskom fakultetu, ponuditi tečajeve početne razine hrvatskog jezika.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET,
ZAGREB, PIEROTTIJEVA 6

NATJEČAJ ZA IZBOR

1. Jednog izvršitelja/icu na radno mjesto I. vrste u znanstveno - nastavnom zvanju – redoviti profesor u trajnom zvanju, u znanstvenom području Prirodne znanosti, polje: Matematika, grana: Matematička analiza, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Zavodu za matematiku, informatiku i nacrtu geometriju RGN fakulteta
 2. Jednog izvršitelja/icu na radno mjesto I. vrste u znanstveno - nastavnom zvanju – izvanredni profesor, u znanstvenom području Tehničke znanosti, polje: Rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo, grana: Geološko inženjerstvo, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Zavodu za geologiju i geološko inženjerstvo RGN fakulteta
 3. Jednog izvršitelja/icu na radno mjesto I. vrste u znanstveno - nastavnom zvanju – izvanredni profesor, u znanstvenom području Tehničke znanosti, polje: Rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Zavodu za rudarstvo i geotehniku RGN fakulteta
- Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su na službenoj internetskoj stranici Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta www.rgn.unizg.hr

SVEUČILIŠTE U SPLITU
PODRUŽNICA
SVEUČILIŠNI ODJEL ZDRAVSTVENIH STUDIJA

raspisuje

NATJEČAJ ZA IZBOR

- jednog izvršitelja u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docent, u znanstvenom području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana psihijatrija na Katedri za sestrinstvo,
 - za izbor jednog izvršitelja u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docent u znanstvenom području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana infektologija na Katedri za sestrinstvo,
 - jednog izvršitelja u naslovnom nastavnom zvanju predavač, u znanstvenom području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana radiologija na Katedri za radiološku tehnologiju,
 - jednog izvršitelja u naslovnom suradničkom zvanju asistent, u znanstvenom području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana patofiziologija na Katedri za sestrinstvo.
- Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu, <http://ozs.unist.hr>
- KLASA: 112-01/20-01/06
URBOJ: 2181-228-103/1-21-2
Split, 19. srpnja 2021. godine

BESPLATNA EDUKACIJA

Održana prva Bankovna akademija

Cilj je stvaranje i povećanje specijalističkih vještina i znanja iz bankarstva te popularizacija struke financijskih profesionalaca. Poseban naglasak stavljen je na napredne tehnike primjene ICT tehnologije u bankarstvu

Na zagrebačkom Ekonomskom fakultetu od 5. do 9. srpnja prvi put je održana *Bankovna akademija* – besplatna edukacija iz područja financija i bankarstva. Na edukaciji je sudjelovalo 20-ak studenata ekonomske, elektrotehničke, informacijske i matematičke struke te srodnih fakulteta u Republici Hrvatskoj i inozemstvu: Ekonomski fakultet Zagreb, Prirodoslovno-matematički fakultet Zagreb, Rudarsko-geološko-naftni fakultet Zagreb, Fakultet organizacije i informatike Varaždin, Ekonomski fakultet Osijek i Ekonomski fakultet Mostar. Edukaciju je također pohađalo sedam polaznika iz Financijske agencije. Službeni sponzori i organizatori edukacije su Financijska agencija i Ekonomski fakultet Zagreb. Cilj akademije je stvaranje i povećanje specijalističkih vještina i znanja iz područja bankarstva te popularizacija struke financijskih profesionalaca. Poseban naglasak edukacije stavljen je na napredne tehnike primjene ICT tehnologije u bankarstvu, primjerice područje umjetne inteligencije, automatizacije poslovnih procesa i slično. Osim stručnih znanja, prenesenih

putem stvarnih poslovnih iskustava i studija slučaja od strane predavača, polaznicima se pružila mogućnost za razmjenu informacija i ideja između različitih struka kroz formalni i neformalni oblik pohađanja programa (profesionalni networking) te uvid u mekane kompetencije (soft skills) koje postaju sve važnije u današnjem profesionalnom životu.

“Specijalizirani petodnevni program, osim aktualnih tradicionalnih tema financijskih usluga, aktualiziran je inovativnim temama s ciljem poboljšanja osobnih i poslovnih kompetencija polaznika. Uz stručna znanja i komunikaciju sa stručnjacima iz područja bankarstva i financija, polaznicima su prezentirana i različita tehnološka dostignuća neophodna u suvremenom radnom okruženju. Ovim multidisciplinarnim pristupom polaznicima je pružena prilika i poligon za osobni razvoj u novom okruženju, pri čemu mogu u potpunosti pokazati svoje potencijale i biti prepoznati kao vrsni eksperti u Hrvatskoj u skorom roku”, istaknula je prof. **Anita Pavković**, voditeljica programa. **R.I.**

“

Sudjelovalo je 20-ak studenata ekonomske, elektrotehničke, informacijske i matematičke struke te srodnih fakulteta i sedam polaznika iz Financijske agencije

WORK & TRAVEL BY STUDENTSKI CENTAR

More, sunce, zarada i nezaboravno ljeto u Splitu!

PIŠE **TOMISLAV MILOŠEVIĆ**

Ljetne radosti, more, plaža, sunce i zaraden džeparac zvuče fantastično, a sa Studentskim centrom u Splitu to je moguće i ostvarivo! Naime, nadolazećih ljetnih mjeseci, želeći pomoći našim studentima iz potresom pogođenih područja Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije, Studentski centar u Splitu je pripremio jedinstvenu ponudu koja spaja ugodno s korisnim. Također, u našu ljetnu priču mogu se uključiti i ostali studenti i studentice Lijepe naše. Pri realizaciji ovog projekta kojem se iznimno veselimo, željeli smo unijeti novo svjetlo u živote naših studenata, pogotovo onih iz potresom zahvaćenih mjesta, kako bi pamtili svoje studiranje kao najljepše životno razdoblje. Upravo zbog toga povezali smo nekoliko naših osnovnih djelatnosti, a to su: posredovanje pri zapošljavanju studenata te djelatnost prehrane i smještaja studenata, a kao rezultat dobijemo kompletnu

uslugu za lijepo, zanimljivo ljeto uz okuse mora i soli. Za početak smo odlučili otvoriti vrata Splita petorici studenata, odnosno studentica, iz područja Hrvatske, pogođenih nedavnim potresima. Vremensko razdoblje koje obuhvaća ovaj projekt je tijekom ljetne akademske stanke, u periodu od 15. 7. do

30. 9. 2021. godine, na kraće vremenske rokove. Svim onim studenticama i studentima koji žele raditi, osigurat ćemo studentski posao u okvirima poslova ljetnog turizma našeg Centra, kao što su poslovi čišćenja, rada na recepciji, pomoćni poslovi u kuhinji te poslovi konobara. Cijena rada bi iznosila 30

kn po satu, a uz to, omogućit ćemo i besplatan smještaj u jednom od naših studentskih domova te tri obroka dnevno u našim restoranima. Uz već navedeno, imamo još jednu izvrsnu novost i priliku, a to je da se i svi ostali zainteresirani studenti za ljetni rad mogu prijaviti, a mi ćemo vam pomoći pronaći posao

u suradnji s našim partnerima. Sve što studentice i studenti trebaju imati je volja i želja za radom te spremnost za nezaboravno ljeto, u što uopće ne sumnjamo. Kriterij za odabir studenata iz područja zahvaćenih potresom, a koji će ostvariti pravo na našu ljetnu ponudu bio bi službeni dokument s kojim

se dokazuje prijava oštećenja nadležnim institucijama potresom oštećene kuće ili stana. Studentski centar u Splitu je spreman na nove avanture, a dragi studenti i studentice, nadamo se da i vi željno iščekujete upoznati naš grad, more i Dalmaciju. **Čekamo baš vas!**

LAURA KURIĆ, KOORDINATORICA
SOCIAL INCLUSION TIMA U ESN-U

Zadranka na Splitskom sveučilištu pomaže stranim studentima

Naučila sam različite vještine, putovala, zabavljala se i osjećala se sretno i korisno. Sve ono što volim odmalena uspjela sam spojiti u jedno - kaže Laura, koja s ostalim volonterima organizira događanja i aktivnosti za strane studente

PIŠE **ANA FRANIĆ**
SNIMIO **Joško Ponoš / CROPIX**

Grad Split je u zadnjih nekoliko godina sve popularniji među inozemnim studentima, a kako bi im studij u gradu podno Marjana bio što bolji i ugodniji, brinu se volonteri neprofitne organizacije ESN Split, osnovane 2012. godine. - Trenutačno u Splitu studira oko 120 Erasmus studenata koje podržavamo organiziranjem različitih vrsta događanja, putovanja i aktivnosti. ESN Split trenutno se sastoji od oko 80 studenata volontera s različitih fakulteta Sveučilišta u Splitu - objašnjava nam **Laura Kurić**, studentica prve godine diplomskog studija biologije i kemije na splitskom Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, ali i koordinatorica Social Inclusion tima u ESN-u. Kada se doselila iz Zadra u Split, kaže, imala je dosta slobodnog vremena i želje da to promijeni, a prijava za volonterku ESN-a bila joj je pun pogodak. - Tijekom dvije godine volontiranja stekla sam brdo novih prijatelja i poznanstava, naučila različite nove vještine, putovala, zabavljala se i osjećala se sretno i korisno. Sve ono što volim odmalena uspjela sam spojiti u jedno. Volontiranje, zabava, podizanje svijesti o temama koje su naša svakodnevnica, a o njima nitko ne govori i osjećaj kad znaš da si pomogao onima kojima je potrebno, da se netko zbog tebe nasmijao barem na jedan dan

i osjetio zadovoljstvo i sreću - navodi nam Laura benefite uključivanja u ESN.

'Humanitarni 12. mjesec'

U njezinu timu aktivno volontira 12 cura, za koje Laura ima samo riječi hvale, a zajedničkim snagama organiziraju razna događanja.

- Događaj na koji sam sigurno najviše ponosna je "Humanitarni 12. mjesec" u kojem smo raznim aktivnostima prikupili ukupno tri tisuće kuna te osigurali hranu, higijenske potrepštine, maske i dezinficijense za štitenike udruge "Most". Stigla je i nagrada s nacionalne razine ESN Hrvatska, koja je naš "Humanitarni 12. mjesec" proglasila najboljim social inclusion eventom ove godine - govori nam Laura.

Svaki semestar na svjetskoj razini organiziraju se Social Inclusion Days, a riječ je o dva tjedna različitih događanja s humanitarnim karakterom.

- Ove smo godine naišli na pravu avanturu jer je većina humanitarnih udruga s kojima smo do sada surađivali zbog straha od širenja epidemije zatvorila svoja vrata i ostali smo prepušteni sami sebi. U tom trenutku razmišljala sam što bih ja voljela raditi da sam na Erasmusu i s tom mislju organizirala sam šest različitih događanja - objašnjava nam Laura kako je to izgledalo u travnju.

Sve je krenulo s radionicom Art&Wine, koju je održala **Petra Gazić**, studentica likovne akademije. Na radio-

nici "Play with Bestie" izradili su igračke za pse od materijala koji se mogu pronaći u svim kućanstvima. U okviru događaja "Visit to the Bestie Shelter" odnijeli su igračke kaštelanskom azilu "No Kill", a usput i pomogli u čišćenju boksova te šetnji azilskih njuškica.

Razgovarajmo o seksu

- Organizirali smo i jahanje konja, ali je to zbog vremenskih uvjeta taj dan prebačeno za neke toplije dane. Događaj za koji smo s Nacionalne razine dobili nagradu za podizanje svijesti o bitnim temama je "Let's Talk About Sex". U suradnji s udrugom CroMSIC Split u prostoru kluba "Zenta" održali smo prezentaciju o tome kako voditi zdrav seksualni život, upoznali studente s teškim bolestima koje mogu proizići iz nepažnje, predstavili oblike i načine prevencije i zaštite, te naučili kako prepoznati i reagirati na prve znakove spolnih bolesti - govori Laura.

Ističe da je kruna Social Inclusion Daysa bio sigurno događaj "Traditional Dalmatian Cuisine by Chef Jakov Mestrovic".

- Budući da sa svojim decom dijelim istu strast, odmah sam mu se obratila za pomoć. Jakov je mladi zadrarski kuhar koji je već u dvadesetim godinama dobio priliku voditi kuhinju restorana, a može ga se prepoznati po ljubavi koju daje sezonskoj namirnici. On ne njeguje princip trajnog je-lovnika već ovisno o tome koja je namirnica u sezoni, prilagođava jela upravo njoj, s krajnjim ciljem da svakom gostu tradicionalno jelo predstavi na moderan način - govori Laura.

Svoju ideju predstavili su i Visokom učilištu Aspira, koje im je, kako kaže, bez razmišljanja izišlo u susret i ustupilo svoj moderno opremljeni kuhinjski praktikum.

- Erasmusi su bili oduševljeni. Na radionici su naučili filetirati ribu, spremali su srdelu u savuru i pohali je u

Edukacija članova

Edukacija članova također je jedan od bitnih segmenata koji se provodi redovito, a neke od aktivnosti koji članovi imaju priliku naučiti su korištenje različitih programa, pisanje životopisa i projekata, uređivanje slika, organiziranje događanja, ali i rada u timu.

- Ono što smo ove godine prvi put uspjeli provesti je Lokalna platforma na Korčuli u organizaciji potpredsjednika Renata Šikića i travel koordinatora Josipa Radića. Proveli smo tri dana na prekrasnoj Korčuli u svrhu boljeg upoznavanja novih članova, proveli smo niz edukativnih radionica i upoznali sve dragulje prekrasne Korčule. Od prošlog semestra naša je sekcija bogatija i za Projekt tim na čelu s Karmen Svalinom, koja svojim radom uspijeva dobiti svaki projekt koji prijavi i tako uvelike pomaže i olakšava rad svim ostalim koordinatorima - ističe Laura.

Koronavirus pomrsio planove

Pandemija koronavirusa pomrsila im je planove, a Laura objašnjava da mnoge od zamišljenih događanja nisu uspjeli održati.

- Na svakom održanom događaju trudili smo se što je više moguće držati se propisanih mjera pa smo tako kada god nam se pružila prilika imali događanja na otvorenom, a u zatvorenom prostoru smo ograničili broj sudionika na 12 do 15 osoba. Isto tako, naši dragi članovi uvijek su bili na raspolaganju svim stranim studentima koji su u našoj zemlji prošli samoizolaciju, nosili im hranu i piće i brinuli se za njih, i na svu sreću nikad nije došlo do većih i težih komplikacija - objašnjava Laura.

Dodaje da je i rad nekih timova u okviru splitske sekcije ESN-a bio gotovo nemoguć.

- Pod tim prvenstveno mislim na Party tim, koji je ove godine imao preambicioznu koordinatoricu Danijelu, ali nažalost njezina kreativnost i volja ipak nisu bile dovoljne.

panko mrvicama. Večer smo začiniili kremastim rižotom s kozicama i pestom od špinata, a na kraju smo se zasladili svima dobro poznatim fritulama i ušećerenim bajamama - objašnjava nam sugovornica.

Ako su vas zainteresirale njihove aktivnosti, želite im se pridružiti i naučiti nešto novo, slobodno se javite ESN Splitu, koji svake godine u siječnju i rujnu regrutira nove članove.

STUDENTI EKONOMIJE SURADIVALI NA PROJEKTU 'STIPENDIST BILOG SRCA':

Fakultet je podloga, praksa uči kako funkcionira svijet

PIŠE ANA FRANČIĆ

- Na fakultetu dobiješ osnovno znanje i podlogu, ali praksa je ta koja te uči kako stvari funkcioniraju u stvarnom svijetu - odmah na početku razgovora ističu nam Tea Topić, Petra Salopek, Josip Goreta i Mihael Matijašević, studenti Ekonomskog fakulteta u Splitu.

Ova četvorka je u sklopu kolegija Stručna praksa – Društveno korisno učenje surađivala s Udrugom "Naš Hajduk" na projektu "Stipendist Bilog srca", kojim će se u akademskoj godini 2021./2022. omogućiti stipendiranje petero studenata.

- Studenti na ovaj način imaju priliku svoje znanje primijeniti u praksi i pomoći nekome, ali i također razumjeti kako, primjerice, udruge funkcioniraju. Odmah na početku dobili smo točno definirane zadatke tko će od nas što raditi. Odlična je ovo priprema za stvarni život - kaže nam Petra, studentica pete godine, kojoj je ovo drugo sudjelovanje na ovom kolegiju.

Projekt "Stipendist Bilog srca" je reaktivacija projekta "Stipendist Hajduka" koji je pokrenut 2013. godine i preko kojeg je u dvije akademske godine pružena podrška za troje studenata, nakon čega je slijedila duža stanka, ali sada je ponovno ugledao svjetlo dana.

'Prijavljujem se i dogodine'

Josip i Mihael studenti su treće godine, a uglas nam govore da se sigurno opet prijavljuju.

- Prvi put sam se susreo s ovako kompletnim sustavom prakse. Mislim da bi ovakvih stvari trebalo biti još više na svim fakultetima jer na ovaj način osjetiš kako je to sudjelovati i raditi na projektima u praksi. Odlično je bilo, prijavljujem se i dogodine opet sigurno - govori nam Josip, student treće godine, koji je zajedno s Mihaelom bio zadužen za izradu promotivnog materijala i prezentacije za potencijalne donatore.

- Nisam do sada radio u marketingu, tako da mi je bilo drago da sam imao priliku to područje bolje razumjeti i vidjeti kako

Oduševljeni studenti: 'Prakse bi svakako trebalo biti više!'

BOŽIDAR VUKIČEVIĆ/CROPIX

sve funkcionira - ističe Mihael.

Petra je istraživala bazu potencijalnih donatora, dok je Tea proučavala dosad objavljene natječe.

- Analizirala sam natječe objavljenе na državnoj i gradskoj razini, kao i one privatne. Gledala sam koje su im karakteristike kako ne bi došlo do poklapanja, o kojim je iznosima riječ i kako im je išla dinamika - objašnjava nam Tea, studentica pete godine.

Natječaj za "Stipendiste Bilog srca" bit će raspisan sredinom rujna ove godine, a stipendija iznosi osam tisuća kuna, odnosno 800 kuna mjesečno tijekom 10 mjeseci.

Koliko je suradnja sa studentima bitna udruzi "Naš

Hajduk", objasnio nam je Darko Čop.

Aдекватna podrška mladima

- Kroz ovaj proces je nama kao udruzi bilo korisno imati studente kako bismo neke stvari mogli sagledati iz njihove perspektive, ali i zato što je ovaj projekt namijenjen upravo studentima. Članstvo nam je svake godine sve mlade, tako da je i ova suradnja dobar kanal za kontinuiranu komunikaciju s njima. Što se tiče stipendiranja, bitno je svima nama koji smo u i oko Hajduka voditi računa o tome da mladi ljudi koji su u procesu visokog obrazovanja dobiju adekvatnu podršku - kazao nam je Darko.

Na natječaj za stipendiju

moći će se javiti studenti iz cijele Hrvatske, a Darko ističe kako im je jako bitno da su studenti aktivni u svojoj zajednici.

Objašnjava da je u prvoj godini reaktivacije osigurano sredstava za pet stipendija, a plan je da u idućim godinama broj korisnika stipendija raste proporcionalno, da iduće godine bude 10 stipendista, godinu nakon toga 15 i tako dalje.

U odabiru donatora fokus je bio na postojećim sponzorima Hajduka koji su unatoč pandemiji podržali ovaj projekt te će financirati stipendije za troje studenata.

Također, u projekt su se uključila i Društva prijatelja Hajduka te članovi "Biloga srca" koji će prikupiti sredstva za još dvije stipendije. Nakon druženja s ovom ekipom odmah vam je jasno da su kliknuli na prvu te da koristi od ove suradnje imaju i jedna i druga strana.

- Svim studentima bih preporučio ovakav tip prakse jer na ovaj način mogu vidjeti kako sve izgleda u stvarnom svijetu. Na fakultetu se uči teorija kojom dobijemo nužnu podlogu, ali stvarnost je druga priča. Na svim fakultetima treba biti što više prakse kako bismo se što bolje pripremili za stvarni život koji nas čeka nakon fakulteta - za kraj je kazao Josip.

Prof. Ivana Bilić: Studenti se najviše razvijaju kad iz dvorana uđu u svijet

Izv. prof. dr. sc. Ivana Bilić, mentorica studenata, ističe da se ovo partnerstvo na primjeru "Stipendista Bilog srca" pokazalo u najboljem svjetlu, pokazujući da se formalno znanje može primijeniti u praksi i konkretno pomoći svojim kolegama studentima.

- Društveno korisno učenje novi je koncept na ovim područjima, dok je, primjerice, u Americi jako poznat. Naše Sveučilište je dosta dobro u ovom području, ali mislim da još trebamo raditi. Rad na projektima sa studentima je jako bitan jer se oni najviše razvijaju kad iziđu iz dvorana i uđu u stvarni svijet pod vašim mentorstvom. Najljepše što profesor može ogledati je kad studenti rastu ispred njih. Najvažnije je da svi studenti zapamte jednu stvar. Svi će dobiti diplomu, ali ovakve stvari poput društveno korisnog učenja će ih razlikovati na tržištu rada od onih s istom diplomom - kazala je mentorica Bilić.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET, ZAGREB, PIEROTTIJEVA 6 NATJEČAJ za izbor:

1. Jednog izvršitelja/icu na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju – poslijedoktorand, u znanstvenom području prirodnih znanosti, polje: Geologija, grana: Geologija i paleontologija, u Zavodu za geologiju i geološko inženjerstvo RGN fakulteta, na određeno vrijeme s punim radnim vremenom.
 2. Jednog izvršitelja/icu na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju – poslijedoktorand, u znanstvenom području prirodnih znanosti, polje: Geologija, grana: Mineralogija i petrologija, u Zavodu za mineralogiju, petrologiju i mineralne sirovine RGN fakulteta, na određeno vrijeme s punim radnim vremenom.
 3. Jednog izvršitelja/icu na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju – poslijedoktorand, u znanstvenom području tehničkih znanosti, polje: Rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo, u Zavodu za rudarstvo i geotehniku RGN fakulteta, na određeno vrijeme (zamjena za privremeno odsutnu zaposlenicu) s punim radnim vremenom.
- Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su na službenoj internetskoj stranici Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta www.rgn.unizg.hr

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET ZAGREB, HORVATOVAC 102A Fakultetsko vijeće Prirodoslovno- matematičkog fakulteta na temelju članka 73. Sta- tuta Fakulteta raspisuje NATJEČAJ za izbor:

u suradničko zvanje i na radno mjesto asistent iz područja prirodnih znanosti, polje matematika, na određeno vrijeme, na 1,25 % punog radnog vremena, pri Matematičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, za rad na Elementu 5 projekta "Provedba vrhunskih istraživanja u sklopu Znanstvenog centra izvrsnosti za kvantne i kompleksne sustave te reprezentacije Liejevih algebri" – 1 izvršitelj.

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta <http://www.pmf.unizg.hr/natjecaji>.

Pristupnici na natječaj ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=d8e0025f-cbff-41b4-9633-5ec91a0526e5>

Rok za podnošenje prijava na sve točke natječaja je 30 dana po objavljivanju natječaja u "Narodnim novinama".

Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: <http://www.pmf.unizg.hr/natjecaji>.

Jako dobre su kratke TV epizode *How to with John Wilson* (2020.)

ŠTO POGLEDATI ZA VRIJEME LJETNIH PRAZNIKA?

Ljetni favorit je svakako 'Crooklyn', a 'Undine' priča uvjerljivu ljubavnu priču

Film Spikea Leeja posjeduje nevjerojatnu mješavinu lakoće i ozbiljnosti, što ga čini savršenim za ljetno, a jedan sasvim novi film je *Undine* (2020.) Christiana Petzolda, koji uspijeva ispričati uvjerljivu ljubavnu priču

PIŠE IZV. PROF. BRIAN WILLEMS

U godini pandemije, u kojoj je bilo puno sjeđenja kod kuće i gledanja televizije, stvarno nemam mnogo toga što bih preporučio. Nije bilo prave energije za gledanje filmova, valjalo je samo nekako preživjeti. Drugim riječima, to je značilo praćenje gotovo svake epizode *Inspektora Morsea*, pa *Lewisa i Endeavora*, ali ne mogu reći da bih to sada i preporučio.

Međutim, nekoliko je ostvarenja koja su se probila kroz ozračje depresije zbog virusa. Jedan je ljetni favorit, "Crooklyn" Spikea Leeja (1994.), koji su zajedno s Leejem napisali njegova sestra i jedan od braće. Pričajući, dakle, poluautobiografsku priču o odrastanju u Brooklynu ranih sedamdesetih, film posjeduje nevjerojatnu mješavinu lakoće i ozbiljnosti, što ga čini savršenim za ljetno. Jedan sasvim novi film je *Undine* (2020.) Christiana Petzolda, koji uspijeva u jednoj od najtežih stvari na filmu, a to je ispričati uvjerljivu ljubavnu priču. Paula Beer sjajno glumi muzejsku vodičicu čija je specijalnost povijest Berlina, a koja na početku filma upozorava svog dečka kako će ga biti prisiljena ubiti ako joj bude nevjeran, što je i osnova mita o vodenom duhu koji se može zaljubiti i postati čovjek, ali koji jako pati ako u ljubavi bude prevaren.

Što se tiče televizijskog pro-

grama, puno se gledalo i puno zaboravilo. Međutim, jako su dobre bile kratke epizode *How to with John Wilson* (2020.). Autor dokumentarnih filmova iz New Yorka, zabilježio je sada već gotovo zaboravljeni svijet normalnog života baš u trenutku kad je pandemija počela. Svaka epizoda usredotočena je na drugu temu, npr jedna na građevinske skele, druga na plastične navlake za namještaj, pripremu rižotu..., intimna su i iznenađujuća zapazanja, a vode vas na mjesta koja ne očekujete. Zabavan ljetni materijal. Za djecu (ali i ne samo za njih) preporučujem *City of Ghosts* (2021.) Elizabeth Ito. Sjajan crtić, koji se odvija u Los Angelesu, govori o timu mladih lovaca na duhove. U svakoj epizodi istražuju jedan aspekt, odnosno različitosti grada (japanski restoran, skejteri, crtači grafiti), bilježeći i intervjuirajući duhove. Zaista savršeno.

SVEUČILIŠNA GALERIJA 'VASKO LIPOVAC'

Otvorena izložba studenata i profesora kiparstva Umjetničke akademije

Ideja i cilj izložbe jest promocija kvalitetnog kiparskog rada, rada Umjetničke akademije, kako bi na taj način približili javnosti umjetničke dosege i doprinose naših studenata i njihovih profesora

Izložba nudi presjek radova dvije akademske godine

Uz mnogobrojne goste i zaljubljenike u umjetnost izložbu su otvorili rektor Dragan Ljutić, Helena Trze Jakelić i Robert Jozić

PIŠU **HELENA TRZE JAKELIĆ** I **MILA PULJIZ**

Kiparska izložba naziva K. I. P. svečano je otvorena 5. srpnja u Sveučilišnoj galeriji "Vasko Lipovac". Ideja i cilj ove izložbe jest promocija kvalitetnog kiparskog rada, rada Umjetničke akademije, kako bi na taj način približili javnosti umjetničke dosege i doprinose naših studenata i njihovih profesora. U ulozi kustosa ove izložbe našli su se hrvatski povjesničar umjetnosti i likovni kritičar prof. Ive Šimat Ba-

nov koji potpisuje kiparski postav profesora, dok je kustos studentskog postava dr. art. Goran Balić, asistent Odsjeka kiparstva. Uz mnogobrojne goste i zaljubljenike u umjetnost, izložbu su otvorili rektor Sveučilišta u Splitu, prof. Dragan Ljutić, voditeljica Galerije Helena Trze Jakelić i predstojnik Odsjeka za kiparstvo Umjetničke akademije u Splitu, doc. art. Robert Jozić.

Kao što vidite, naša Galerija živi! Mislim da nikada nije na jednom mjestu bilo toliko umjetnika, naročito mladih. Veliko vam hvala što ste

pokazali vaše radove i što na taj način promičete naše Sveučilište jer nije samo pitanje tehnike, medicine i društvenih znanosti već je u pitanju nešto što je iznad toga, što daje smisao života, a to je umjetnost", kazao je rektor Ljutić.

Izložba nudi presjek radova posljednje dvije akademske godine 2019./2020. i 2020./2021., a izložbeni koncept ostvaren je u dvije odvojene komponente, prilagođen dvoetažnom podijeljenom izložbenom prostoru Sveučilišne galerije. U prizemnom prostoru kao forte izloženi su diplomski radovi, a uz njih

pridruženi selektirani studentski radovi ostalih generacija. U izdvojenom prostoru na katu je skupna izložba radova profesora, suradnika kiparskog odsjeka. Izložba je, između ostalog, posvećena čovjeku, njegovoj neumjetnosti, zarobljenosti, nemogućnosti shvaćanja trenutka i bitka, te na kraju, prolaznosti. U glazbenom dijelu otvorenja nastupile su studentice Umjetničke akademije flautistice Nikolina Kapitanović i Valentina Martić. Obje studentice studiraju u klasi prof. Ane Domanić Krstulović i prof. Marka Zupana.

Profesori

Goran Balić, Dragan Dužević, Nikola Džaja, Kažimir Hraste, Robert Jozić, Kuzma Kovačić, Petra Kovačić, Đani Martinić, Duje Matetić, Matko Mijić, Milivoj Popović, Tanja Ravlić, Loren Živković-Kuljiš

Studenti

Antonija Bečić, Petar Bosnić, Marko Budimir, Karmen Bušić, Leonora Doroci, Natali Horvat Lemo, Davor Kamenjarin, Klaudija Maleš, Mirna Markotić, Frančeska Pilić, Petra Perković, Ante Polić, Roko Držislav Rebić, Ana Rikićević, Ružica Rimac, Danijela Skokandić, Josip Sovulj, Mara Ujević, Nikolina Veljačić, Tajana Veljačić i Magdalena Modrić

Iz teksta kataloga izložbe prof. Ive Šimata Banova

Oni nemaju proročke niti profetske poze, nemaju umišljenost vizionara, niti navješćuju budućnosti koja se već negdje dogodila. Govore u svoje ime i u ime kipa. Govore da treba imati nešto u rukama, da nikakva umovanja ne mogu zamijeniti djelo, da su pune ruke bolje od praznih, da je rad bolji od nerada. Oni znaju da su apokaliptične vijesti o smrti umjetnosti, pa i kiparstva, uz to što su netočne, prilično i samoljubive. Oni znaju da su mogućnosti kipa danas veće i šire. Stoga su skloni koristiti sve što pomaže, ne samo tijelu, nego i ideji kipa. Nastoje da svaka misao zadobije tjelesnost, ali i da tjelesno bude značenjski i konceptualno rastvoreno i nedovršeno u osjetu. Uz to, oni i znaju da je proces nastajanja djela ponekada već i djelo samo. Oni govore da se do kiparstva može doći različitim putovima, novim i starim medijima i njihovim prepletima. Stoga ne govore protiv novih virtualnih digitalnih mogućnosti, koja su za njih samo sredstvo jednake dlijetu ili bradvi. Nema ovdje priča o moralističkoj obrani kiparstva koje se kao zaljuljalo do nestajanja i gdje bi već, poput Yeatsa, trebalo zavapiti „Daj Bože da bar nešto ostane!“ (...)

POZIV ZA ISKAZIVANJE INTERESA ZA IZLAGANJE U 2022.GODINI U SVEUČILIŠNOJ GALERIJ, RUĐERA BOŠKOVIĆA 31, SPLIT

Sveučilište u Splitu u skladu sa svojom Strategijom posebno u okviru

1. strateškog područja ZNANOST I ISTRAŽIVANJE, UMJETNOST I STVARALAŠTVO i strateškog cilja 4. u okviru kojega se potiče umjetničko stvaralaštvo s naglaskom interdisciplinar-

ne interakcije kulturne baštine i suvremenih kreativnih industrija, objavljuje poziv za iskazivanje interesa za izlaganje u Sveučilišnoj galeriji, Ruđera Boškovića 31, Split.

Ovaj poziv odnosi se za sudjelovanje u godišnjem izlagačkom programu Galerije

za 2022. god.

Za iskazivanje interesa potrebno je popuniti prijavnicu koja je sastavni dio poziva za iskazivanje interesa. Uz prijavnicu se, ako je potrebno, prilaže i dodatna dokumentacija u naznačenim formatima.

Dostavljena dokumentaci-

ja se ne vraća. Poziv je otvoren do 7. kolovoza 2021.

Prijavu s prilogima potrebno je poslati elektroničkim putem u naznačenim formatima na galerija@unist.hr.

Nepravodobne i nepotpune prijave neće se razmatrati. Više informacija pronađite na www.unist.hr.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET

Zagreb, Horvatovac 102a

Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na temelju članka 80. Statuta Fakulteta raspisuje

NATJEČAJ
za izbor

1. u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana organska kemija, u sklopu natječaja HRZZ-a, „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“ (DOK-2021-02) na određeno vrijeme u trajanju od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Zavodu za organsku kemiju pri Kemijskom odsjeku PMF-a, za rad na projektu HRZZ IP-2020-02-4467, „Od aromatskih spojeva s dušikom do novih funkcionalnih organskih materijala“ - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=d78a86ff-8eb1-44e8-bdd8-1a1dd1328e23>

2. u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana anorganska kemija, u sklopu natječaja HRZZ-a, „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“ (DOK-2021-02) na određeno vrijeme u trajanju od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Zavodu za opću i anorgansku kemiju pri Kemijskom odsjeku PMF-a, za rad na projektu HRZZ IP-2019-04-1868, „Nove građevne jedinke u supramolekulskom dizajnu sluzenih višekomponentnih molekulskih kristala temeljenih na halogenskim vezama“ - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=d381f3bc-e57e-44b5-88ae-7e20ba048f67>

3. u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana fizikalna kemija, u sklopu natječaja HRZZ-a, „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“ (DOK-2021-02) na određeno vrijeme u trajanju od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Zavodu za fizikalnu kemiju pri Kemijskom odsjeku PMF-a, za rad na projektu HRZZ IPS-2020-01-6126, „Modulacija polifenolnog profila voća uslijed fizikalnih tretmana nakon branja“ - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=d5d3bf6d-4f75-4fd1-84d7-15bd90625d2f>

4. u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana fizikalna kemija, u sklopu natječaja HRZZ-a, „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“ (DOK-2021-02) na određeno vrijeme u trajanju od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Zavodu za fizikalnu kemiju pri Kemijskom odsjeku PMF-a, za rad na projektu HRZZ IP-2020-02-9571, „Fizikalna kemija procesa na međupovršini mineral/otopina polielektrolita“ - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=2d8cd0d8-f0f5-4de0-83df-0c7c6df86a6c>

5. u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana fizikalna kemija, u sklopu natječaja HRZZ-a, „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“ (DOK-2021-02) na određeno vrijeme u trajanju od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Zavodu za fizikalnu kemiju pri Kemijskom odsjeku PMF-a, za rad na projektu HRZZ IP-2020-02-3446, „Manganovi metalosenzori“ - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=dcb70d03-4227-44bc-a9ed-f073f675c300>

6. u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana fizikalna kemija, u sklopu natječaja HRZZ-a, „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“ (DOK-2021-02) na određeno vrijeme u trajanju od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Zavodu za fizikalnu kemiju pri Kemijskom odsjeku PMF-a, za rad na projektu HRZZ IP-2019-04-9560, „Koordinacijske reakcije makrocikličkih liganada u otopini“ - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=d78a86ff-8eb1-44e8-bdd8-1a1dd1328e23>

7. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje geologija, grana geologija i paleontologija, u sklopu natječaja HRZZ-a, „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“ (DOK-2021-02) na određeno vrijeme u trajanju od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Geološko-paleontološkom zavodu pri Geološkom odsjeku PMF-a, za rad na projektu HRZZ IP-2019-04-5775, „Dinaridski predgorski bazen između dva eocenska termalna optimuma: mogući scenarij za sjevernojadranski bazen“ - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=bce3da36-01e8-4144-9d83-ec8f354131ef>

8. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje geofizika, grana seizmologija i fizika unutrašnjosti Zemlje, u sklopu natječaja HRZZ-a, „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“ (DOK-2021-02) na određeno vrijeme u trajanju od 4 godine, u punom radnom vremenu, u Geofizičkom zavodu, „Andrija Mohorovičić“ pri Geofizičkom odsjeku PMF-a, za rad na projektu, „Karakterizacija i monitoring rasjednog sustava“ – DuFAULT – IP-2020-02-3960 - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=493a986a-d246-4297-ad6c-b342e9a7c11d>

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natjecaji.
Rok za podnošenje prijave na sve točke natječaja je 30 dana, po objavljivanju natječaja u “Narodnim novinama”.
Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natječaji).

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET

Zagreb, Horvatovac 102a

objavljuje

PONIŠTENJE NATJEČAJA

za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto asistenta iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, na određeno vrijeme u trajanju od 48 mjeseci u punom radnom vremenu, u Zoologijskom zavodu pri Biološkom odsjeku PMF-a, za rad na HRZZ projektu UIP-2020-02-5385 „Prostorno-vremenska varijabilnost kopnenih i vodenih zajednica povremenih tekućica dinarskog krša (DinDRY)“ - 1 izvršitelj
objavljenog u „Narodnim novinama“, internet stranicama Fakulteta i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje od 23. 04. 2021. godine, te u Universitasu od 26. 04. 2021. godine, pod točkom 3.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET

Zagreb, Horvatovac 102a

Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na temelju članka 73. i 80. Statuta Fakulteta raspisuje

NATJEČAJ
za izbor

1. za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, grana zoologija i grana ekologija, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu u Zoologijskom zavodu pri Biološkom odsjeku PMF-a - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=8be76553-af46-4993-a279-90787e54a544>

2. za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, grana botanika na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu u Botaničkom zavodu pri Biološkom odsjeku PMF-a - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=81fdfffe-c1ac-4a11-b818-8e8d16b18378>

3. za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana nuklearna fizika (eksperimentalna) na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu u Zavodu za eksperimentalnu fiziku pri Fizičkom odsjeku PMF-a - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=b3684199-5b1d-4b79-b89f-83500f4fe862>

4. za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto izvanrednog profesora iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, grana zoologija, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu u Zoologijskom zavodu pri Biološkom odsjeku PMF-a - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=013e8aa9-aed7-41e8-934f-e2b7e0e57ee8>

5. za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto izvanrednog profesora iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, grana mikrobiologija na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu, u

Zavodu za mikrobiologiju pri Biološkom odsjeku PMF-a - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=9cf5008e-6799-4807-8aac-529c2ba4b8c3>

6. za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto docenta iz područja prirodnih znanosti, polje geologija, grana mineralogija i petrologija, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu u Mineraloško-petrografskom zavodu pri Geološkom odsjeku PMF-a - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=443e7efb-63d0-42fc-a66a-f403bd0c4228>

7. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto **poslijedoktoranda** iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana biofizika i medicinska fizika (teorijska), na određeno vrijeme u trajanju od 1 godine, u punom radnom vremenu, uz uvjet probnog rada u trajanju od 6 mjeseci u Zavodu za teorijsku fiziku pri Fizičkom odsjeku PMF-a, za rad na HRZZ projektu IP-2019-04-5967 „Ravnoteža sila i momenta sila u diobenom vretenu“ - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=30819ab5-33de-4c91-bcc5-7c2cde98082e>

8. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, na određeno vrijeme u trajanju od 48 mjeseci, u punom radnom vremenu, u Zoologijskom zavodu pri Biološkom odsjeku PMF-a, za rad na HRZZ projektu UIP-2020-02-5385, „Prostorno-vremenska varijabilnost kopnenih i vodenih zajednica povremenih tekućica dinarskog krša (DinDRY)“ - 1 izvršitelj
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=f9359767-5cbe-40f4-871b-0ed5f4513384>

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natjecaji.
Rok za podnošenje prijava na točke 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 8 natječaja je 30 dana, a na točku 7 natječaja je 60 dana po objavljivanju natječaja u “Narodnim novinama”.
Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natječaji).

Sveučilište u Splitu
Filozofski fakultet
raspisuje

NATJEČAJ
za izbor

1. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto **redoviti profesor** u znanstvenom području humanističkih znanosti, polje filozofija *na Odsjeku za filozofiju*, za 30 % radnog vremena, *na neodređeno vrijeme*

2. dva nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto **izvanredni profesor** u znanstvenom području humanističkih znanosti, polje povijest, grana hrvatska i svjetska srednjovjekovna povijest *na Odsjeku za povijest*, u punom radnom vremenu, *na neodređeno vrijeme*

3. dva nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto **izvanredni profesor** u znanstvenom području humanističkih znanosti, polje povijest umjetnosti, grana povijest i teorija likovnih umjetnosti, arhitekture, urbanizma i vizualnih komunikacija *na Odsjeku za povijest umjetnosti*, u punom radnom vremenu, *na neodređeno vrijeme*

4. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto **izvanredni profesor** u znanstvenom području humanističkih znanosti, polje filologija, grana romanistika *na Odsjeku za talijanski jezik i književnost*, u punom radnom vremenu, *na neodređeno vrijeme*

5. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto **izvanredni profesor** u znanstvenom području humanističkih znanosti, polje filologija, grana anglistika *na Odsjeku za engleski jezik i književnost*, u punom radnom vremenu, *na neodređeno vrijeme*

6. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zva-

nje i na odgovarajuće radno mjesto **izvanredni profesor** u znanstvenom području društvenih znanosti, polje sociologija, grana posebne sociologije *na Odsjeku za sociologiju*, u punom radnom vremenu, *na neodređeno vrijeme*

7. nastavnika u **naslovno** nastavno zvanje **predavača** za znanstveno područje društvenih znanosti, polje psihologija *na Odsjeku za psihologiju*

8. suradnika u **naslovno** suradničko zvanje **asistenta** za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje filologija, grana kroatistika *na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost*

9. suradnika u **naslovno** suradničko zvanje **asistenta** za znanstveno područje društvenih znanosti, polje pedagogija *na Odsjeku za pedagogiju*

Svi pristupnici ovog natječaja moraju ispunjavati uvjete utvrđene odredbama Zakona o radu (NN 93/14 i 98/19) i *Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15 i 131/17).

Uz navedeno pristupnici pod točkama 1.-6. ovog natječaja moraju ispunjavati i uvjete propisane Odlukom Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (NN 122/17), *a pristupnici pod točkom 7. ovog natječaja moraju ispunjavati i uvjete Rektorskog zbora za izbor u nastavna zvanja* (NN 13/12).

Svi pristupnici su dužni dostaviti odgovarajuće dokaze o ispunjavanju navedenih uvjeta.

Rok za podnošenje prijave je trideset (30) dana od dana posljednje objave natječaja.

Cjeloviti tekst ovog natječaja i detaljnije informacije objavljene su na mrežnim stranicama Filozofskog fakulteta u Splitu <https://www.ffst.unist.hr/>

KNJIŽEVNA PREPORUKA

‘Sedam muževa Evelyn Hugo’ idealno je ljetno štivo

Piše **KATARINA MALJKOVIĆ**

idealno ljetno štivo koje će vas zabaviti tijekom vrućih dana i izležavanja na plaži – ili pak izležavanja pod klimom ako trenutčno niste u mogućnosti otići na more – no isto tako će se vješto poigrati s emocionalnim žicama vašeg srca, upravo je djelo hvaljene američke spisateljice Taylor Jenkins Reid “Sedam muževa Evelyn Hugo”, koje u našim knjižnicama i knjižarama možete pronaći u izdanju izdavačke kuće Vorto Palabra, u prijevodu Selme Muftić Pustički, a spisateljica nam u knjizi donosi fiktivnu biografiju slavne hollywoodske dive te sve intimne detalje njezinih sedam brakova. No, kroz roman se postavlja pitanje: tko je ljubav Evelynina života? Odgovor na to bi vas mogao iznenaditi.

Evelyn Hugo bila je nekoć najsajjnija zvijezda Hollywooda, te je u to vrijeme bila i jedna od najljepših žena na svijetu. Hugo se proslavila u Hollywoodu kako zbog svoje izvrsne glume u brojnim uspješnim filmovima, tako i zbog životnih skandala i čak sedam brakova, poput nama stvarnih i poznatih diva kao što je Elizabeth Taylor. Hugo iznenadi svijet objavom da će dvanaest svojih jednako slavnih haljina dati na aukciju, a prikupljeni novac će se usmjeriti u istraživanje karcinoma dojke, bolesti koja je odnijela i život njezine kćeri. U sklopu

aukcije, Evelyn Hugo pristaje na rijetki intervju, a sama odabire Monique Grant, mladu i relativno nepoznatu novinarku koja iznenada dolazi u središte pozornosti, da vodi njezin intervju, zbog razloga poznatog samo Evelyn, a koji će svakog čitatelja jednako zainteresirati.

Monique Grant šokirana je kad upravo njoj hollywoodska legenda odobri ekskluzivni intervju, umjesto nekih poznatijih i iskusnijih novinara. No, Monique ubrzo doznaje da neće samo stati na prilogu od nekoliko stranica u poznatom časopisu za promoviranje dobrotvorne aukcije, već da ju je 79-godišnja glumica odabrala i da napiše biografiju njezina burnog života bez suzdržava-

nja, s potpunom istinom, što bi bio prvi put da je Evelyn Hugo ijednom novinaru ogo-lila svoju dušu. Evelyn Hugo tijekom svoje karijere nikada nikome nije dala ekskluzivni intervju, tako da Monique nema drugog izbora nego prihvatiti posao koji će sigurno označiti bitnu prekretnicu u njezinoj karijeri, no nije mogla znati kako će joj susret s Evelyn zauvijek promijeniti život.

Zanimljivi ženski lik: ima sve, a nema sreće

Životna priča Evelyn Hugo počinje u 1950-ima. Nakon siromašnog djetinjstva u Hell’s Kitchen u New Yorku, mlada Evelyn Herrera mijenja svoje djevičanstvo za kartu do Hollywooda. Sa samo 14 godina Evelyn se udaje za muškarca koji će je odvesti u Hollywood, da

samo dva od čak sedam titularnih muževa – a svaki od njih ostavlja neizbrisiv trag u Evelyninu životu, dok slavna glumica donosi odluku za odlukom, nadajući se da će završiti na pravom putu.

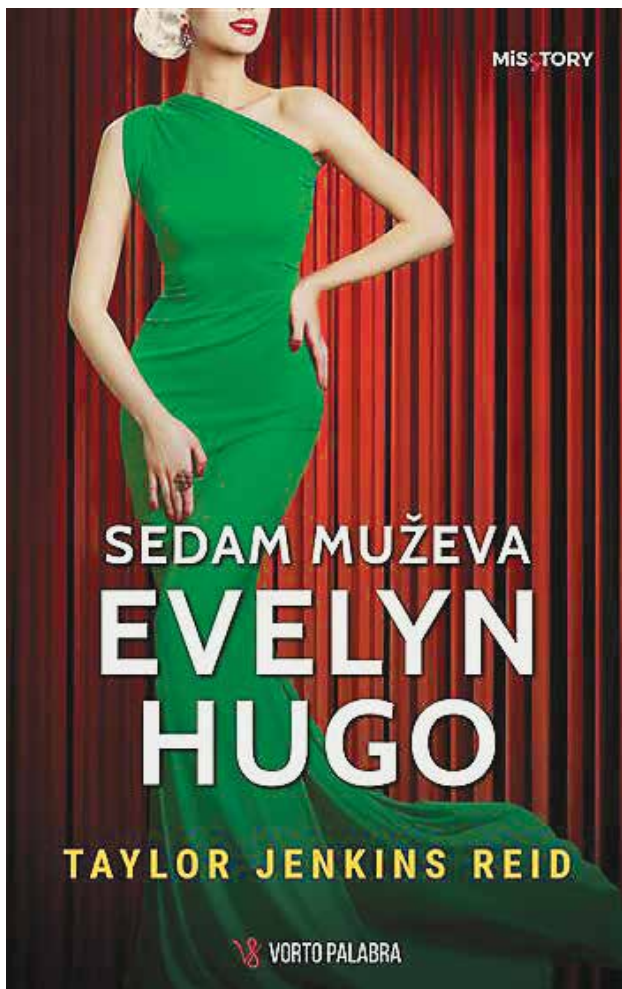
Evelyn Hugo jedan je od najzanimljivijih ženskih likova koje sam ikada čitala. Na prvi pogled ona ima sve – slavu i novac – no nema sreće. Tijekom čitanja njezine priče doznajemo o njezinim manama, borbama, šaljivoj osobnosti i ljubavima iz njezina života. Suočava se s brojnim preprekama od djetinjstva pa do samog kraja života, koji je sa svih strana prožet tragedijama, no Evelyn ga i dalje živi najbolje što može. Svakog dana u životu prati je tisak, a sve što čini prosuđuje se, čak i ako čini dobro.

Knjiga je izvrsno napisana, a stil Taylor Jenkins Reid gotovo je poetičan i žudim za njim sve više sa svakom pročitanoj stranicom. Svaka rečenica i svaka riječ pažljivo su smišljene, i sve zajedno sklapa jednu sliku života fascinante žene poput kakvog umjetničkog djela. Roman je prožet nostalgijom te nas djelo uspješno prenosi u svijet filma, glamura i starog Hollywooda, iako se spisateljica ne ustručava udubiti u surovu i ružnu istinu tog vremena i okruženja. Evelyn Hugo je žrtva rasizma, seksizma, homofobije – kako internalizirane, tako i vanjske – gubeći se u muč-

nim rukama slave. Taylor Jenkins Reid to uspješno veže u roman koji ni u jednom trenutku nije dosadan ili spor. Sedam muževa Evelyn Hugo delikatna je studija ljudske prirode koja istražuje istinsku cijenu slave, bavi se komodifikacijom žena u Hollywoodu i poteškoćama pomirenja s istinskim identitetom. No, prije svega, to je priča o ljubavi.

Kada je Monique Grant u jednom trenutku pita smeta li joj što je glavna stvar o kojoj svi pričaju kada govore o njoj upravo njezinih sedam muževa, Evelyn odlučno odgovori ne: “Jer oni su samo muževi. Ja sam Evelyn Hugo.”

A o njoj itekako vrijedi pročitati.

PRIVATNI ALBUM

DNEVNIK SPLITSKE STUDENTICE (6)

Mi šta živimo na obali ne idemo na more

Piše **LUCIJA GRGIĆ**

Uživajte li u čarima lita? Ako još niste, držin van fige da uspijete šta prije. Ja jesam i mogu van reć da je fantastično.

Nekidan san pričala s prijon iz Zagreba i kaže mi kako mi se blago šta živin u Splitu jer mogu svaki dan na more.

E sad, da razjasnimo nešto. Mi šta živimo na obali ne idemo na more. Ne idemo. Kako? Zašto? Ne znan.

Možda bi bilo drugačije da tribamo prić 900 kilometara da bi došli do plaže. Ovako, kad nan je na petnaestak minuti od kuće, ne idemo. Tlaka je to. Vruće je. Previše svita. Daleko. Lipše je stat doma pod klimon.

Ili radimo. Pa si previše cicikrep nakon smjene i moraš doma ubit oko pa se probu-diš i skužiš da si prispava cilo popodne ili radiš popodne pa se misliš ko će ti nakon mora ić na posa, svi znaju da te to uspava. I tako se dogodi da u cilo lito jedva dva puta odemo na plažu i eventualno jednon se zaletimo do nekog otoka na slobodan dan da bi se malo izguštali.

Zato svi do kraja lita ostanemo boje sirka i bude nan drago šta smo se ta dva puta ipak natirali da odemo na more jer smo us-pili uvatit onu pinkicu boje da nan se bar koža više ne prozire. Tako da sve čovječje ribice koje vidite na plažama i oni koji su pocrnili na rukave, to su naši. Ovi šta su lipo uvatili boje i ovi šta su ružno uvatili boje (jer misle da je najbolje sunčat se od 10 do 14 sati) su turisti.

Može li se zaboravit plivat?

Ovo mi je prvo lito od početka srednje da ne radin jer san se odlučila posvetit pi-sanju završnog, a ostatak vrimenta uživati na moru. Al’ ovaj put stvarno ić na more.

S obziron koliko dugo nisan bila, mi-

slila san da san možda i zaboravila plivat. Toliko dugo nisan vidila sunca da nisan znala šta očekivat pa san se za svaki slučaj opremila svin kremicama za sunčanje, marmeladama, sprejevima za samotam-njenje, kremama za poslije sunčanja, homemade uljima itd.

Tako mi je bilo drago kad san napokon otišla na plažu jer san iskreno malo i zabo-ravila kako je to.

Znate ono... dodete na plažu, krcato svi-ta, tražite di ćete stavit šugamane tako da se možete sunčat al’ i da ima malo ladovi-ne, odete se bacit u more pa izvadite kar-te i bacite na briškulu, do vas neka fami-lija iz Slavonije, mater više djetetu da izla-zi iz “vode” (instant obolite jer more nije voda, nego more), s druge strane par Čeha ili možda Poljak crvenih ka rakovi, ali ne odustaju jer ako se ne vrate kući s opekli-nama trećeg stupnja, kako će ljudi znat da su ljetovali na Jadranu? Neko iza vas priča o još jednoj spasilačkoj akciji HGSS-a jer je neki Čeh ili možda Poljak zaglavija na Bi-okovu bez vode, hrane, baterije na mobite-lu i vjerojatno zdravog razuma, a uz to je u šlapama jer why not... what could possibly go wrong? Odgovor je sve. Sve.

Bacite se još jednon u more (ne vodu), još malo se popržite na suncu i onda sid-nete negdi na štekat popit kavu i rugate se iz daljine ovima šta su ružno uvatili boje.

Nakon toga odete doma i ubijete oko, na-punite baterije. Ma divotica. Toplo prepo-ručan. Odmor za dušu i tilo.

Nadan se da ćete uspit uživati u litu ako već niste, a ako jeste, da ćete nastaviti jer je predobro. Samo ne zaboravite ponit vo-du i napunit mobitel prije planinarenja i, naravno, ostavit šlake za plažu, osin ako se ne želite provozat u helikopteru. Not as fun as it sounds.

U svakon slučaju, sritni van praznici i godišnji odmori!

Carpe diem.

Osijek

Novi dekani na fakultetima hrvatskih sveučilišta

Jurislav Babić
izabran je za dekana Prehrambeno-tehnološkog fakulteta

Krunoslav Zmaić
izabran je za dekana Fakulteta agrobiotehničkih znanosti

Josip Šimunović
izabran je za dekana Katoličkog bogoslovnog fakulteta

Zagreb

Novi emeritusi hrvatskih sveučilišta

Marko Duvnjak
redoviti profesor u mirovini Medicinskog fakulteta

Split

Novi pročelnici hrvatskih sveučilišta

Petar Pepur
izabran je za pročelnika Sveučilišnog odjela za stručne studije

Vanja Radolić
izabran je za pročelnika Odjela za fiziku

Osijek

Branko Jeren
redoviti profesor u mirovini Fakulteta elektrotehnike i računarstva

Alka Mihelić Bogdanić
redovita profesorica u mirovini Tekstilno-tehnološkog fakulteta

Jurica Sorić
redoviti profesor u mirovini Fakulteta strojarstva i brodogradnje

Osijek

Kristian Sabo

izabran je za pročelnika Odjela za matematiku

Tanja Žuna Pfeiffer

izabrana je za pročelnicu Odjela za biologiju

Zagreb

Novi redoviti profesori hrvatskih sveučilišta

Ivan Alajbeg
izabran u znanstveno-nastavno zvanje red. profesora – trajno u području biomedicine i zdravstva, polje dentalna medicina, grana oralna medicina

Dubravka Knezović Zlatarić
zn. nast. zvanje red. prof – trajno, biomedicina i zdravstvo, polje dent. med., grana protetika

Renata Miljević-Riđički
zn.-nast. zvanje red. prof. trajno društ. znanosti, polje psihologija, grana razvojna psihologija

Diana Šimić Penava
zn.-nast. zv. red. prof. trajno, temeljne tehničke znanosti, tehnička mehanika (mekanika krutih i deformabilnih tijela)

Damir Barčić
zn.-nast. zvanje red. prof. u području biotehničkih znanosti, polje šumarstvo, grana ekologija i uzgajanje šuma

Tetyana Fuderer
izabrana je u zn.-nast. zvanje redovite profesorice u području humanističkih znanosti, polje filologija, grana slavistika

Aleksandra Maganić
red.prof. područje društ.znan, polje pravo,grana građansko pravo i građ. procesno pravo

Alen Novoselec
izabran je u umjet.-nast. zvanje red. prof. u umjetničkom području, polje likovne umjetnosti, grana konzervacija i restauracija

Mario Njavro
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području biotehničkih znanosti, polje poljoprivreda

Split

Davor Skejić
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području tehničkih znanosti, polje građevinarstvo, grana nosive konstrukcije

Krešimir Peračković
izabran je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području društvenih znanosti, polje sociologija, grana sociološke teorije

Branko Klarin
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području tehničkih znanosti, polje strojarstvo

Mladen Parlov
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području humanističkih znanosti, polje teologija, grana patristika

Zlata Dolaček-Alduk
izabrana je u zn.-nast. zvanje red. prof. – prvi izbor u području tehničkih znanosti, polje temeljne tehničke znanosti

Ivo Mijoč
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – prvi izbor u području društvenih znanosti, polje ekonomija